

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/115

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE REZIDENȚIAT

**PROGRAM DE INSTRUIRE
PRIN REZIDENȚIAT LA SPECIALITATEA
OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE**

Codul specialității: 0912.1.36

Durata de studii: 4 ani

Chișinău 2022

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/115

COORDONAT

Ministrul Sănătății
al Republicii Moldova

„____” _____ 20____

APROB

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
dr. hab. șt. med., profesor universitar

„____” _____ 20____
Emil Ceban

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului de Management al Calității
din „____” _____ 20____ proces verbal nr. ____
Vicepreședinte Consiliului de Management al Calității,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga

ședința Consiliului Facultății de Rezidențiat
din „____” _____ 20____ proces verbal nr. ____
Decanul facultății de Rezidențiat
dr. hab. șt. med., prof. univ., Grib Livi

ședința Comisiei științifico-metodice de profil „Obstetrică-ginecologie”
din „____” _____ 20____ proces verbal nr. ____
Președintele Comisiei științifico-metodice de profil
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga

ședința Departamentului de Obstetrică și ginecologie
din „____” _____ 20____ proces verbal nr. ____
Șef Departament,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/115

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

Olga Cernetchi, dr. hab. șt. med., prof. universitar

Valentin Friptu, dr. hab. șt. med., prof. universitar

Iurie Dondiuc, dr. hab. șt. med., prof. universitar

Zinaida Sârbu, dr. șt. med., conf. universitar

Uliana Tabuica, dr. șt. med., conf. universitar

Constantin Ostrofeț, dr.șt.med., conf. universitar

Victor Ciobanu, dr. șt. med., conf. universitar

Stelian Hodorogea, dr. șt. med., conf. universitar

Ion Bologan, dr. șt. med., conf. universitar

Sagaidac Irina, dr. șt. med., conf. universitar

Cauș Cătălin, dr. șt. med., conf. universitar

Rodica Catrinici, dr. șt. med., conf. universitar

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/115

I. SCOPUL SPECIALITĂȚII

„Obstetrica și ginecologia” reprezintă specialitatea medicală care se ocupă cu studiul morfo-fiziopatologiei organelor genitale feminine ca parte a întregului organism, al proceselor biologice legate de reproducere și tratamentul stărilor patologice din sfera genital. La fel se ocupă cu depistarea, tratarea, recuperarea bolnavelor cu patologie ginecologică și obstetricală, dar și cu studierea etiopatogeniei, clasificarea, elaborarea noilor metode de tratament și conduită.

Specialitatea „Obstetrica și ginecologia” are interferențe în diferite domenii medicale precum: endocrinologia, medicina internă, chirurgia, urologia, oncologia, etc. Pentru o mai bună asimilare a specialității sunt necesare cunoștințele obținute în primii trei ani de studii în domeniile: biologie, chimie, anatomie, histologie, biochimie, farmacologie, morfopatologie și fiziopatologie. Pe lângă aceasta, disciplina dată impune necesitatea de a deține competențe în rezolvarea problemelor psiho-emoționale și sociale ale pacientelor.

Misiunea curriculumului în formarea profesională este dobândirea și dezvoltarea competențelor profesionale ce țin de prestarea serviciilor sigure și eficiente în asistența medicală obstetricală și ginecologică. Curriculumul de pregătire prevede activitatea teoretică (curs, seminar, prezentări de cazuri) și practică cu utilizarea tehnologiilor moderne de diagnostic și tratament utilizate în Obstetrică și Ginecologie utilizate pe larg în cadrul bazelor clinice a Departamentului de Obstetrică și Ginecologie a USMF ”Nicolae Testemițanu”.

Scopul specialității de Obstetrică și Ginecologie în cadrul pregătirii prin rezidențiat, urmărește însușirea aprofundată a bazei teoretice și posedarea metodelor conservative și chirurgicale de diagnostic, diagnostic diferențial și tratament al patologiilor ginecologice și obstetricale. De asemenea este importantă cunoașterea bioeticii și dreptului medical, morfopatologiei, chirurgiei operatorii și anatomiei topografice, radiologiei și imagisticii, farmacologiei clinice, însușirea cărora este de importanță majoră în realizarea obiectivelor principale ale studiului prin rezidențiat.

Formarea medicului specialist obstetrician-ginecolog are o durată de pregătire postuniversitară de 4 ani. La sfârșitul fiecărui an de studii are loc evaluarea cunoștințelor teoretice și practice.

Programul prevede efectuarea serviciilor de noapte (gărzilor) în clinică, cel puțin 2 pe lună. Evaluarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice se efectuează prin intermediul colocviilor organizate la finele fiecărui stagi/modul și a examenului de promovare de la an la an la finele fiecărui an de studiu.

Validarea bagajului acumulat de cunoștințe (teoretice și practice) la specialitate se efectuează la finele anului 4 de studii, în cadrul examenului de specialitate.

Experiența operatorie a rezidenților în conformitate cu respectivul program de studii urmează a fi comparabilă. Numărul total de operații mari și medii efectuate de către fiecare rezident pe parcursul a 4 ani trebuie să fie circa 200-300.

Pentru formarea completă a tinerilor specialiști, în cadrul modulelor rezidenției vor fi antrenați în procesul de cercetare. Aceasta presupune prezentarea periodică a referatelor sau ținerea unor discursuri în cadrul conferințelor clinice cu reflectarea sintezei literaturii moderne referitoare la o anumită patologie, participarea la studii clinice sau experimentale, elaborarea unor lucrări și publicații științifice etc.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagi, cu îndeplinire volumului asistență medicală obligatorie, evaluările fiecărui modul și activitatea de cercetare științifică. Caietele de stagi sunt verificate și vizate la finele fiecărui stagi/modul (sau, după caz, la finele

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 5/115

fiecărei luni și la sfârșitul fiecărui an de studiu) de către personalul medical didactic ce supraveghează activitatea rezidenților. El reprezintă documentul de bază pentru evaluarea abilităților practice în cadrul examenelor de promovare și de specialitate.

Pentru rezidenții obstetricieni-ginecologi este obligatorie frecventarea ședințelor Societății Obstetricieni-ginecologilor din Republica Moldova, precum și a conferințelor, simpozioanelor și a congreselor obstetrical-ginecologice.

Durata de instruire: 4 ani – 180 săptămâni (6480 ore).

Repartizarea modulelor în funcție de durată:

1. Obstetrică fiziologică – 30 săptămâni (1080 ore)
2. Obstetrică patologică – 43 săptămâni (1548 ore)
3. Ginecologie conservativă – 31 săptămâni (1116 ore)
4. Ginecologia operativă – 34 săptămâni (1224 ore)
5. Ginecologia juvenilă – 4 săptămâni (144 ore)
6. Stările precanceroase ale colului uterin. Colposcopia – 4 săptămâni (144 ore)
7. Planificarea familiei. Contracepția – 4 săptămâni (144 ore)
8. Anatomia topografică – 2 săptămâni (72 ore)
9. Farmacoterapie și farmacologie clinică – 1 săptămână (36 ore)
10. Chirurgia generală – 4 săptămâni (144 ore)
11. Anesteziologie și reanimatologie – 2 săptămâni (72 ore)
12. Hematologie – 1 săptămână (36 ore)
13. USG – 9 săptămâni (324 ore)
14. Neonatologie – 2 săptămâni (72 ore)
15. Oncoginecologie – 8 săptămâni (288 ore)
16. Urologia – 2 săptămâni (72 ore)
17. Bioetica – 1 săptămână (36 ore)
18. Examenul de licență (cu trei componente: examen practic, prin testare și teoretic) – inclus la finele anului IV.

Studierea specialității – 83,3%

Studierea ciclurilor conexe – 16,7%

Lucrul de sinestătător (gărzi, conferințe clinice, patomorfologice, referate, publicații)

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/115

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL SPECIALITĂȚII:

• **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- să înțeleagă principiile de organizare ale asistenței medicale în Obstetrică și Ginecologie în R. Moldova;
- să cunoască noțiunile de sănătate a reproducerii, planificare familială, contracepție;
- să cunoască particularitățile fiziopatologice, diagnosticul și tratamentul precum și metodele de profilaxie a patologiei ginecologice;
- să cunoască principiile de prevenire primară și secundară a cancerului genito-mamar;
- să cunoască metodele de identificare a infecțiilor genitale feminine și conduita terapeutică;
- metodele de prevenire, diagnostic și tratament a infertilității în cuplu;
- să cunoască noțiunile de menopauză;
- să înțeleagă principiile îngrijirii perinatale;
- să cunoască metodele de diagnostic a sarcinii;
- să identifice semnele de urgență ale sarcinii patologice, diagnosticul și tratamentul în aceste cazuri.

• **la nivel de aplicare:**

- să aplice abilitățile de consiliere în planificarea familială;
- să poată utiliza tehnicile de supraveghere și monitorizare a unei sarcini fiziologice;
- să aplice abilitățile de consiliere a femeii privind screening-ul cancerului cervical și mamar;
- să poată efectua tehnicile medicale pentru explorarea problemelor ginecologice (examenul vaginal cu valvele, examenul vaginal bimanual, examenul sânilor);
- să aplice metodele de screening, diagnostic și tratament a afecțiunilor oncoginecologice;
- să poată utiliza tehnicile de predicție și de stabilire ale diagnosticului de sarcină;
- să aplice metodele și tehnicile de consiliere și ale suportului psiho-emoțional a gravidei, parturientei și familiei ei;
- să poată asista nașterea și gestiona complicațiile perioadei a II-a și a III-a ale nașterii;
- să poată respecta managementul urgențelor în Obstetrică și ginecologie.

• **la nivel de integrare:**

- să folosească metodele moderne biomedicale de evaluare a problemelor legate de sănătatea reproducerii și de planificarea familială;
- să dezvolte gândirea medicală în domeniul Obstetricii și ginecologiei;
- să respecte principiile bioeticii medicale în rezolvarea problemelor legate de sănătatea reproducerii;
- să demonstreze anumite valori personale și profesionale privind respectarea eticii și deontologiei medicale;
- să poată realiza o comunicare eficientă în lucrul de echipă și cu pacienții;
- manifestarea capacității de supraveghere a pacientei;
- să manifeste o atitudine responsabilă în activitatea de echipă la acordarea asistenței medicale în Obstetrică și ginecologie;
- să evalueze și să prognozeze integrarea competențelor dobândite la studierea altor specialități privind rezolvarea cazurilor clinice din Obstetrică și ginecologie.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 7/115****III. CONȚINUTUL DE BAZĂ A PROGRAMEI DE INSTRUIRE LA
SPECIALITATEA OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE****A. STRUCTURA PE ANI A PROGRAMEI DE STUDII****Anexa 1. Structura programului de studii pe ani**

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Ore didactice	Ore activitate clinică	Total ore
1.	Obstetrică și Ginecologie	I	37	154	1178	1332
		II	34	322	902	1224
		III	30	322	758	1080
		IV	15	159	381	540
2.	Anatomie topografică și chirurgie operatorie	I	2	72	0	72
3.	Hematologie	I	1	30	6	36
4.	Bioetică și deontologie medicală	I	1	36	0	36
5.	Curs primar de ecografie în ginecologie	I	3	90	18	108
6.	Farmacoterapie și farmacologie clinică	I	1	30	6	36
7.	Anesteziologie și reanimatologie	II	2	60	12	72
8.	Curs primar de ecografie în obstetrică	II	3	90	18	108
9.	Neonatologie	II	2	60	12	72
10.	Chirurgie generală	II	4	120	24	144
11.	Curs avansat de ecografie în obstetrică și ginecologie	III	3	90	18	108
12.	Stagiu practic	III	12	0	432	432
13.	Planificarea familiei. Contracepția	IV	4	120	24	144
14.	Stările precanceroase ale colului uterin. Colposcopia	IV	4	120	24	144
15.	Oncoginecologie	IV	8	240	48	288
16.	Urologie	IV	2	60	12	72
17.	Stagiu practic	IV	12	0	432	432
Total			180	2187	4293	6480

Anexa 2. Repartizarea modulelor conform bazelor clinice

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Baza clinică
1.	Obstetrică-Ginecologie	I	37	CMC, SCM "Gheorghe Paladi", IMSP SC Bălți
		II	34	
		III	30	
		IV	23	
2.	Anatomie topografică și chirurgie	I	2	USMF "Nicolae

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 8/115

	operatorie			Testemițanu”.
3.	Hematologie	I	1	IO
4.	Bioetică și deontologie medicală	I	1	USMF ”Nicolae Testemițanu”
5.	Curs primar de ecografie în ginecologie	I	3	CMC
6.	Farmacoterapie și farmacologie clinică	I	1	IO
7.	Anesteziologie și reanimatologie	II	2	SCR ”Timofei Moșneaga”, IMU
8.	Curs primar de ecografie în obstetrică	II	3	CMC
9.	Neonatalogie	II	2	CMC
10.	Chirurgie generală	II	4	SCR ”Timofei Moșneaga”
11.	Curs avansat de ecografie în obstetrică și ginecologie	III	3	CMC
12.	Stagiu practic	III	12	Raioanele republicii
13.	Planificarea familiei. Contracepția	IV	4	CMC, SCM ”Gheorghe Paladi”
14.	Stările precanceroase ale colului uterin. Colposcopia	IV	4	CMC
15.	Oncoginecologie	IV	8	IO
16.	Urologie	IV	2	SCR ”Timofei Moșneaga”
17.	Stagiu practic	IV	12	Raioanele republicii

CUSIM

Anul de studii	Modulul	Nr. ore
Anul I	Obstetrica fiziologică	8
	USG	4
Anul II	Obstetrica patologică	8
Anul III	Ginecologia operatorie	8
	USG	4
Anul IV	Laparoscopia	8
	Histeroscopia	4
	Colposcopia	4

B. PLANUL TEMATIC AL CURSURILOR, SEMINARELOR ȘI LUCRĂRILOR PRACTICE PE ANI DE STUDII

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Activi- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
Anul I							
Modul de specialitate: OBSTETRICA FIZIOLOGICĂ							
1.	Introducere în Obstetrică. Obiectul, istoricul și evoluția disciplinei. Istoricul obstetricii în Republica Moldova. Principiile de organizare a sistemului perinatologic din	4	1	2	7		7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/115

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
	RM. Regionalizarea asistenței perinatologice.						
2.	Principalii termeni și indicatori obstetricali. Noțiuni de mortalitate maternă, perinatală și neonatală precoce. Proximitatea de deces matern.	4	1	2	7		7
3.	Etica și deontologia obstetricală. Rolul comunicării în relația medic-pacient. Consimțământul informat al pacientului. Noțiuni legislative și de etică în practica obstetricală. Relația medic-pacient minor. Dileme etice în avort. Etica reproducerii umane asistate medical. Probleme etice în genetică și genomică.	4	1	2	7		7
4.	Anatomia și fiziologia maternă. Modificările morfo-funcționale ale organismului matern în sarcină.	4	1	2	7		7
5.	Placentația, embriogeneza și dezvoltarea fătului. Implantarea, dezvoltarea, structura și funcțiile placentei. Anexele fetale. Lichid amniotic. Anomaliile fetale și placentare. Examenul genetic în obstetrică.	4	1	2	7		7
6.	Studiul sarcinii normale. Diagnosticul de sarcină în trimestrele I, II și III (clinic și paraclinic).	2	1	2	5	2	7
7.	Asistența antenatală a sarcinii normale: definiție, scopuri, modele. Standardul recomandat de asistență antenatală. Volumul de investigații. Componentele asistenței antenatale în Republica Moldova. Aprecierea sarcinii cu risc obstetrical crescut. Modalități de screening prenatal.	2	1	2	5	2	7
8.	Explorările funcționale și paraclinice în obstetrică. Examinarea ecografică în obstetrică: tehnica și siguranța. Obiectivele ecografiei în trimestrul I,II,III. Elementele minime pentru examinarea standard a anatomiei fetale. Cerințe pentru măsurarea transluценței nucale. Biometria fetală. Ecografia Doppler în sarcină.	2	1	2	5	2	7
9.	Tehnici invazive în medicina fetală: amniocenteza, biopsia de trofoblast, puncția de sange fetal, transfuzia in utero, reducere embrionară: indicații, tehnică, complicații.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 10/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
10.	Cardiotocografia în obstetrică: tehnica, interpretare. Radiografia în obstetrică: indicații, siguranța. Rezonanța magnetică în obstetrică: indicații, siguranța. Tomografia computerizată în obstetrică: indicații, siguranța.	2	1	2	5	2	7
11.	Fiziologia travaliului. Determinismul travaliului. Fiziopatologia contracției uterine.	2	1	2	5	2	7
12.	Fătul la termen din punct de vedere obstetrical: prezența, poziții, varietăți de prezență și poziții. Determinarea clinică a prezenței, poziției și varietății de poziție a fătului în uter.		1	2	3	4	7
13.	Nașterea în prezență occipitală. Mecanismul nașterii. Perioadele nașterii. Fiziologia dilatației. Dirijarea travaliului în perioada I, II. Conduita activă în nașterea normală. Partograma. Monitorizarea fetală intrapartum. Perioada de delivrență placentară: dirijare, complicații.		1	2	3	4	7
14.	Violența în obstetrică. Comunicarea în timpul travaliului.	1	2	2	5	2	7
15.	Analgezia în obstetrică.	2	1	2	5	2	7
16.	Lehuzia fiziologică, fiziologia lactației, igiena lehuziei.		1	2	3	4	7
	Total ore modul	35	17	32	84	28	112
Modul de specialitate: OBSTETRICA PATOLOGICĂ							
17.	Sarcina cu risc crescut. Disgravidia precoce. Sarcina dezvoltată pe o malformație uterină.	2	1	2	5	2	7
18.	Hipertensiunea arterială indusă de sarcină. Preeclampsia. Eclampsia. Diagnostic, principii de tratament, complicații.	2	1	2	5	2	7
19.	Hemoragiile în sarcină (prima jumătate a sarcinii). Avortul spontan și avortul complicat. Boala trofoblastică gestațională. Sarcina extrauterină. Sarcina oprită în evoluție.	2	1	2	5	2	7
20.	Hemoragiile în a doua jumătate a sarcinii. Placenta praevia. Decolarea prematură de placenta normal inserată. Ruptura uterină.	2	1	2	5	2	7
21.	Boala tromboembolică în sarcină și postpartum. Embolia cu lichid amniotic.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 11/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Activi- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
	Colapsul matern și resuscitarea la gravide.						
22.	Patologia anexelor fetale (polihidramnios, oligoamnios, patologia de cordon ombilical): diagnostic, conduită.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	12	6	12	30	12	42
Anul II							
Modul de specialitate: OBSTETRICA PATOLOGICĂ							
1.	Nașterea prematură. Ruperea prematură a membranelor. Sarcina prelungită.	2	1	2	5	2	7
2.	Suferința fetală, restricția de creștere intrauterină, moartea intrauterină a fătului.	2	1	2	5	2	7
3.	Izoimunizarea materno-fetală și boala hemolitică a nou-născutului.	2	1	2	5	2	7
4.	Sarcina multiplă. Sindromul de transfuzie fetofetală.	2	1	2	5	2	7
5.	Prezența pelviană. Complicațiile travaliului		1	2	3	4	7
6.	Distocia mecanică/disproporția fetopelvină. (Bazin strâmtat. Prezența deflexiilor.) Distocia de umăr.		1	2	3	4	7
7.	Distocia dinamică.		1	2	3	4	7
8.	Nașterea pe uter cicatriceal. Inducerea și stimularea travaliului. Metode, indicații, contraindicații, complicații.	2	1	2	5	2	7
9.	Prolabarea de cordon ombilical.	2	1	2	5	2	7
10.	Nașterea asistată. Ventuza obstetricală. Forcepsul obstetrical.	2	1	2	5	2	7
11.	Versiunea externă și internă. Extracția pelvină. Epiziotomia. Epiziorafia. Embriotomiile.	2	1	2	5	2	7
12.	Traumatismele obstetricale. Suferința neonatală precoce. Suportul vital de bază al nou-născutului.		1	2	3	4	7
13.	Hemoragiile postpartum. Șocul hemoragic în obstetrică. Resuscitarea volemică și transfuzională în obstetrică.	2	1	2	5	2	7
14.	Extragerea de placentă reținută. Inversia uterină. Diagnostic, management. Tehnici hemostatice provizorii. Sutura BiLinch. Ligaturarea vaselor. Compresiunea uterină bimanuală.		1	2	3	4	7
15.	Operația cezariană. Histerectomia postpartum.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/115

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
16.	Analgezia la naștere. Profilaxia cu antibiotice în obstetrică.		1	2	3	4	7
17.	Infecțiile puerperale. Infecția perineală. Infecția plăgii postoperatorii după operație cezariană. Infecțiile uterului. Pelviperitonita. Peritonita generalizată. Patologia lactației. Infecțiile sânelui.	2	1	2	5	2	7
18.	Corioamnionita. Sepsisul obstetrical. Șocul septic obstetrical.	2	1	2	5	2	7
19.	Bolile cardiovasculare și sarcina.	2	1	2	5	2	7
20.	HTA cronică și sarcina.	2	1	2	5	2	7
21.	Patologia renală și sarcina.	2	1	2	5	2	7
22.	Bolile hematologice și sarcina. Trombofilii ereditare și dobândite.	2	1	2	5	2	7
23.	Bolile aparatului respirator asociate sarcinii.	2	1	2	5	2	7
24.	Bolile infecțioase acute asociate cu sarcina.	2	1	2	5	2	7
25.	Bolile contagioase cronice și sarcina. TBC și sarcina. MST.	2	1	2	5	2	7
26.	Bolile endocrine și de metabolism asociate cu sarcina. Afecțiunile tireoidiene.	2	1	2	5	2	7
27.	Diabetul și sarcina.	2	1	2	5	2	7
28.	Bolile digestive și sarcina. Afecțiunile pancreasului și colecistului.	2	1	2	5	2	7
29.	Bolile hepatice și sarcina.	2	1	2	5	2	7
30.	Maladiile sistemului nervos în sarcină. Bolile neurologice. Epilepsia. Afecțiunile psihice	2	1	2	5	2	7
31.	Patologia osteo-articulară și musculară asociată sarcinii. Afecțiunile reumatoide/boli de collagen. Lupusul eritematos sistemic.	2	1	2	5	2	7
32.	Fibromiomul uterin și sarcina. Chistul de ovar asociat cu sarcina. Cancerul de col asociat cu sarcina. Neoplasmul mamar și sarcina.	2	1	2	5	2	7
33.	Afecțiuni chirurgicale și sarcina. Abdomen acut în sarcină.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	54	33	66	153	78	231
Modul de specialitate: METODE DE EXAMINARE ÎN GINECOLOGIE							
34.	Metode de diagnostic în ginecologie. Date generale despre pacientă. Acuzele pacientei, funcția menstruală, reproductivă, sexuală, secretorie. Examenul general al pacientei,	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/115

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Activi- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
	examenarea glandei mamare. Examenul ginecologic - Examenul cu valve, examenul organelor genitale interne.						
35.	Metode instrumentale de examinare a ginecopatei (histerometria, puncția fornixului posterior, biopsia prin aspirație și raclajul aspirator, raclajul diagnostic al endometrului cu scop diagnostic sau curativ).	2	1	2	5	2	7
36.	Metode endoscopice de examinare în ginecologie (histeroscopia, biopsia endometrială). Laparoscopia - indicații, contraindicații. Etapele operației. Complicațiile posibile.	2	1	2	5	2	7
37.	Metode radiologice de examinare în ginecologie. Radiografia fără substanțe de contrast. Rentgenografia uterului și ovarelor pe fundalul pneumoperitoneumului. Radiografia craniană. Diagnosticul radiologic cu substanțe de contrast. Histerosalpingografia, indicații, contraindicații. Radiopelviografia gazoasă. Flebografia multipozițională a uterului. Tomografia computerizată (CT). Limfografia	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	8	4	8	20	8	28
Anul III							
Modul de specialitate: GINECOLOGIA ENDOCRINOLOGICĂ							
1.	Endocrinologia perioadei fetale. Ovogeneza I etapă. Endocrinologia perioadei neonatale, neutre și prepubertare. Începutul a II etapă a ovogenezei. Reglarea neurohormonală a CM.	2	1	2	5	2	7
2.	Endocrinologia sistemului reproductiv. Modificările organismului feminin în funcție de acțiunea hormonilor ovarieni.	2	1	2	5	2	7
3.	Metodele clasice și contemporane de diagnostic a dereglărilor CM.	2	1	2	5	2	7
4.	Insuficiența ovariană prematură. Cauzele IOP. Etiopatogenia IOP. Diagnosticul. Particularitățile de diagnostic și tratament.	2	1	2	5	2	7
5.	Amenoreea primară. Clasificarea. Formele clinice. Diagnosticul. Metodele de tratament.	2	1	2	5	2	7
6.	Amenoreea secundară. Clasificarea. Formele clinice. Diagnosticul. Metodele de tratament.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 14/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Activi- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
7.	Hemoragiile uterine disfuncționale în perioada de adolescență, reproductivă și menopauzală. Etiologie. Patogenie. Metode contemporane de diagnostic și tratament. Managmentul în funcție de vârstă pacientei.	2	1	2	5	2	7
8.	Sindromul ovarelor polichistice. Etiopatogenie. Manifestările clinice. Diagnostic de laborator și instrumental. Managmentul pacientelor cu SOP în diferite perioade de vârstă.	2	1	2	5	2	7
9.	Sindromul hiperprolactinic. Cauzele hiperprolactinemiei. Etiopatogenia. Evaluarea clinică. Evaluarea Hormonală. Metodele instrumentale de diagnostic și tratament.	2	1	2	5	2	7
10.	Mastopatiile dishormonale. Etiopatogenia. Evaluarea clinică. Diagnosticul diferențial. Metodele instrumentale de diagnostic și tratament.	2	1	2	5	2	7
11.	Sindromul metabolic (SM). Definiție. Criteriile diagnostice. Influența SM asupra sistemului reproductiv în diferite perioade de vârstă. Tratamentul și profilaxia dereglărilor metabolice.	2	1	2	5	2	7
12.	Sindromul premenstrual. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Diagnosticul SP. Metodele clasice și contemporane de tratament. Profilaxia.	2	1	2	5	2	7
13.	Sindromul menopauzal (climacteric). Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Metodele de diagnostic. Principiile de tratament.	2	1	2	5	2	7
14.	Complicațiile tardive ale SC: osteoporoza, patologia cardiovasculară, patologia de statică a org. genitale. Particularități de diagnostic și diagnostic diferențiat. Metodele contemporane de tratament.	2	1	2	5	2	7
15.	Sindromul viril. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Complicații. Metodele de diagnostic. Principiile de tratament. Tratamentul complicațiilor.	2	1	2	5	2	7
16.	Sindromul Simmonds. Sindromul Sheehan. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Complicații. Metodele de	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 15/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
	diagnostic. Principiile de tratament.						
17.	Maturizarea sexuală prematură și întârziată. Pseudopubertate precoce și tardivă. Clinică diagnostic și tratament. Complicațiile.	2	1	2	5	2	7
18.	Sindromul adrenogenital congenital. Clasificarea. Formele clinice. Diagnosticul. Metodele de tratament. Etiopatogenie. Diagnostic și tratament.	2	1	2	5	2	7
19.	Procese hiperplastice ale endometriului. Etiopatogenie. Tabloul clinic. Metode contemporane de diagnostic și tratament.	2	1	2	5	2	7
20.	Miomul uterin. Etiopatogenia contemporană. Particularitățile de conduită a pacientelor în funcție de vârstă și forma miomei. Principiile tratamentului conservator. Profilaxia miomului.	2	1	2	5	2	7
21.	Tumorile hormonal secretorii ale ovarului. Etiopatogenie. Formele clinice: tumorile cordonului genital-granulostromale, androblastoame, ginandroblastoame. Diagnosticul contemporan și principiile de tratament.	2	1	2	5	2	7
22.	Efectele terapeutice ale COC. Mecanismul de acțiune terapeutic al COC. Contraindicații și interacțiuni cu alte medicamente. Complicațiile posibile și redresarea lor.	2	1	2	5	2	7
23.	Endometrioza. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Diagnostic și tratament. Clinica endometriozei genitale și extragenitale. Tratamentul conservativ și chirurgical. Particularitățile conduitei în funcție de vârstă a pacientelor cu endometrioza. Profilaxia endometriozei. Protocolul Societății Europene pe Endometrioza.	2	1	2	5	2	7
Total ore modul		46	23	46	115	46	161
Modul de specialitate: INFERTILITATEA ÎN CUPLU							
24.	Infertilitatea în cuplu. Definiție. Epidemiologie. Clasificare. Examinarea unui cuplu infertil. Examinarea soțului – spermograma + consultația andrologului. Examinarea femeii: anamneză, clinică, laborator -Dozarea hormonilor gonadotropi hipofizari și corionici, estrogenelor,	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 16/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Acti- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
	progesteronului și a testosteronului. Dozarea Prl, TSH și cortizolului. Investigație de laborator la BIP. Investigații invazive: MSG, Hidroecotubația, histeroscopia, laproscopia, fertiloscopia.						
25.	Infertilitatea feminină endocrină. Cauze. Tratamentul conservator și cel chirurgical. Metodele de stimulare a ovulației. Indicații, contraindicații și reacții adverse. Indicațiile către reproducerea asistată.	2	1	2	5	2	7
26.	Infertilitatea feminină tubar-peritoneală. Cauze. Tratament conservator și chirurgical. Indicațiile către reproducerea asistată. Infertilitatea feminină imunologică și mixtă. Cauze. Tratament conservator și chirurgical. Indicațiile către reproducerea asistată	2	1	2	5	2	7
27.	Infertilitatea masculină. Indicațiile către reproducerea asistată: Inseminare cu sperma donatorului (ISD). Inseminare cu sperma soțului. Fertilizare in vitro. Mamă surrogată.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	8	4	8	20	8	28

Modul de specialitate: PREGĂTIREA PREOPERATORIE ȘI CONDUITA POSTOPERATORIE A GINECOPATELOR

28.	Investigațiile necesare pentru operațiile de plan. Investigațiile necesare pentru intervenția chirurgicală de urgență. Consultul preoperator al altor specialiștilor în dependență de diagnostic. Particularitățile pregătirii ginecopatei pentru operația vaginală.	2	1	2	5	2	7
29.	Grupele de risc anesteziologic în operațiile ginecologice și patologia extragenitală. Etapa de pregătire a bolnavului către operație: pregătirea psihologică, somatică și specială (pregătirea prealabilă a câmpului operator, pregătirea tractului digestiv, golirea vezicii urinare, premedicația). Concluzia preoperatorie.	2	1	2	5	2	7
30.	Perioada postoperatorie: definiție, etapele clinice principale. Monitorizarea funcțiilor vitale ale ginecopatei în perioada postoperatorie. Dieta. Remedii analgezice. Profilaxia complicațiilor tromboembolice și profilaxia lor. Antibioticoterapia. Stimulare	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 17/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Activi- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
	și menținerea funcției motorice a intestinului. Estimarea diurezei. Îngrijirea plăgii postoperatorii. Alte suporturi medicamentoase în dependență de necesitate						
31.	Complicațiile plăgii: hematumul, seromul, supurația, dehiscenta. Complicațiile sistemice în perioada postoperatorie: respiratorii, embolism pulmonar, cardiace, peritoneale, cauzate de alterarea motoricii intestinale, disfuncția hepatică, urinare, cerebrale, psihiatrice, febra	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	8	4	8	20	8	28
Modul de specialitate: INTERVENȚIILE ABDOMINALE CLASICE							
32.	Anatomia chirurgicală a bazinului feminin. Oase, ligamente, mușchi. Formațiuni peritoneale, mezouri ligamente, omenturi. Structură, vascularizație. Anatomia chirurgicală a peritoneului pelvin. Anatomia chirurgicală a perineului feminin.	2	1	2	5	2	7
33.	Înteruperea elective a cursului sarcinii. Aspirația uterină cu vacuum: indicații, contraindicații, avantaje, tehnica, complicații. Chiuretajul uterin: indicații, contraindicații, tehnica, complicații.	2	1	2	5	2	7
34.	Tratamentul chirurgical al patologiei ginecologice benigne. Incizia abdominală mediană verticală. Incizia Pfannenstiel. Ovariectomia, salpingectomia, anexectomia clasică: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Miomectomia abdominală: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Histerectomia pe cale abdominală cu sau fără conservarea anexelor: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Histerectomia vaginală: indicații, contraindicații, tehnica, complicații.	2	1	2	5	2	7
35.	Tratamentul chirurgical în cazul afecțiunilor planșeului pelvin. Incizia și drenajul glandei Bartholin: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Himenoplastia: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Colporafia anterioară și/sau posterioară: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Operația Manchester: Indicații,	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 18/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
	contraindicații, tehnica, complicații. Colpocleisis parțial – procedeul LeFort: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Cura chirurgicală a fistulei vezico-vaginale/ recto-vaginale: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații.						
	Total ore modul	8	4	8	20	8	28
Modul de specialitate: ABDOMEN ACUT ÎN GINECOLOGIE							
34.	Hemoragiile intraabdominale acute (sarcina ectopică ruptă, apoplexia ovariană, perforația uterului). Incidența. Definiția. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul Clinic. Factorii de risc. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratatamentul. Complicațiile. Prognosticul.	2	1	2	5	2	7
35.	Ischemia organelor genitale interne (torsiunea tumorilor și a chisturilor ovariene, torsiunea nodulului miomatos). Incidența. Definiția. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul Clinic. Factorii de risc. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratatamentul. Complicațiile. Prognosticul.	2	1	2	5	2	7
36.	Maladiile inflamatorii acute ale organelor genitale interne cu implicarea inflamației peritoneale. Incidența. Definiția. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul Clinic. Factorii de risc. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratatamentul. Volumul intervenției chirurgicale. Conduita perioadei postoperatorii. Complicațiile. Prognosticul.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	6	3	6	15	6	21
Modul de specialitate: TUMORILE BENIGNE ALE ORGANELOR GENITALE FEMININE							
37.	Miomul uterin. Incidența. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestări clinice. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratatamentul conservativ și chirurgical. Indicațiile pentru tratamentul chirurgical. Volumul intervenției și modelele de tratament chirurgical.	2	1	2	5	2	7
38.	Tumori benigne ale ovarelor: chisturile și chistoamele ovariene. Incidența.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 19/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
	Clasificarea. Etiologia. Patogenia. Manifestări clinice. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul conservativ și chirurgical. Indicațiile pentru tratamentul chirurgical. Volumul intervenției. Tehnicile și modelele de tratament chirurgical. Perioada postoperatorie și conduita ei.						
39.	Endometrioza. Incidența. Clasificarea. Etiologia. Patogenia. Manifestări clinice. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul conservativ și chirurgical. Indicațiile pentru tratamentul chirurgical. Volumul intervenției. Tehnicile chirurgicale. Perioada postoperatorie și conduita ei.	2	1	2	5	2	7
Total ore modul		6	3	6	15	6	21

Modul de specialitate: ANOMALIILE DE DEZVOLTARE ALE ORGANELOR GENITALE FEMININE

40.	Embriologia, patogenia și clasificarea anomaliilor de dezvoltare ale organelor genitale	2	1	2	5	2	7
41.	Metode contemporane utilizate în diagnosticul anomaliilor organelor genitale	2	1	2	5	2	7
42.	Anomaliile obstructive și neobstructive ale organelor genitale	2	1	2	5	2	7
43.	Anomaliile congenitale ale uterului. Sindromul Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser	2	1	2	5	2	7
44.	Tulburările dezvoltării sexuale	2	1	2	5	2	7
Total ore modul		10	5	10	25	10	35

Anul IV**Modul de specialitate: BOALA INFLAMATORIE PELVINĂ**

1.	Boala inflamatorie pelvină (BIP). Incidența. Etiologia. Clasificarea. Tabloul clinic: semne și simptome caracteristice BIP. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Indicațiile pentru tratament chirurgical. Complicațiile. Profilaxia.	2	1	2	5	2	7
2.	Procese inflamatorii ale organelor genitale feminine externe: vulvita, bartolinita, condiloamele acuminat etc. Incidența. Etiologia. Tabloul clinic. Diagnosticul.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 20/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
	Tratamentul. Indicațiile pentru tratament chirurgical. Complicațiile. Profilaxia.						
3.	Procese inflamatorii ale organelor genitale feminine interne: colpita, cervicita, endocervicita, endometrita, parametrita, anexita (salpingooforita), pelvioperitonita, peritonita difuză generalizată. Incidența. Etiologia. Tabloul clinic. Diagnosticul. Tratamentul. Indicațiile pentru tratament chirurgical. Complicațiile. Profilaxia.	2	1	2	5	2	7
4.	Maladii inflamatorii ale organelor genitale feminine cu transmitere sexuală: trihomoniaza, gonoreea, chlamidioza, micoplasmoza, candidoza, herpesul genital, tuberculoza genitală, afecțiunile parazitare genitale, luesul, SIDA. Incidența. Etiologia. Manifestările clinice. Diagnosticul. Tratamentul. Complicațiile. Profilaxia.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	8	4	8	20	8	28
Modul de specialitate: DISFUNCTIILE SEXUALE LA FEMEI							
5.	Anatomia și fiziologia organelor sexuale. Funcția sexuală. Sexualitatea la femei.	2	1	2	5	2	7
6.	Reglarea neuroendocrină a funcției sexuale. Fazele răspunsului sexual.	2	1	2	5	2	7
7.	Disfuncții sexuale la femei. Definiție. Incidență. Clasificare.	2	1	2	5	2	7
8.	Etiologia, manifestarea clinică a disfuncțiilor sexuale. Diagnostic clinic. Diagnostic de laborator.	2	1	2	5	2	7
9.	Disfuncții sexuale ale libidoului, excitații sexuale și orgasmului. Disfuncții sexuale legate de contactul sexual. Dispareunia. Vaginismul.	2	1	2	5	2	7
10.	Tratamentul disfuncțiilor sexuale. Tratamentul medicamentos. Terapia în cuplu. Psihoterapia.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	12	6	12	30	12	42
Modul de specialitate: PATOLOGIA GLANDEI MAMARE							
11.	Anatomia și fiziologia glandei mamare.	2	1	2	5	2	7
12.	Modificările fiziologice ale glandei mamare în dependență de fazele ciclului menstrual. Modificările în dependență de vârstă. Modificările fiziologice în sarcină, alăptare.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 21/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi-nare			
13.	Patologia glandei mamare. Etiologia. Factorii de risc. Clasificarea. Screening-ul mamar. Diagnosticul patologiei glandei mamare (clinic, de laborator, instrumental).	2	1	2	5	2	7
14.	Patologia benignă a glandei mamare. Tratamentul patologiei benigne de glandă mamara. Tratamentul medicamentos. Tratamentul chirurgical	2	1	2	5	2	7
15.	Violența bazată pe gen. Formele VBG. Rolul prestatorului de servicii medicale în ajutorul victimelor.	2	1	2	5	2	7
16.	Managementul clinic al cazurilor de viol.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	12	6	12	30	12	42
Modul de specialitate: GINECOLOGIA JUVENILĂ							
17.	Particularitățile consultului ginecologic în copilărie și adolescență	2	1	2	5	2	7
18.	Dezvoltarea pubertară normală și patologică	2	1	2	5	2	7
19.	Vulvovaginita. Patologia vulvei în copilărie. Hemoragii vaginale în copilărie	2	1	2	5	2	7
20.	Abdomen acut în ginecologia juvenilă	2	1	2	5	2	7
21.	Tumori ovariene. Boala inflamatorie pelvină la adolescente	2	1	2	5	2	7
22.	Patologii somatice cronice în ginecologia juvenilă. Traumatism genital	2	1	2	5	2	7
23.	Dezvoltarea psiho-sexuală. Sexualitatea și educația sexuală	2	1	2	5	2	7
24.	Abuzul sexual. Aspecte legale în ginecologia juvenilă	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	16	8	16	40	16	56
Modul de specialitate: TULBURĂRILE DE STATICĂ ALE ORGANELOR GENITALE FEMININE							
25.	Conținția urinară și statica pelvină: considerații anatomice și fiziopatologice. Mecanismele care asigură continența urinară. Incontinența urinară de efort. Clasificare, patogenie, factori de risc, simptomatologie, diagnostic, management.	2	1	2	5	2	7
26.	Prolapsul genital. Patogenie, factori de risc, simptomatologie, forme clinice. Diagnostic, management.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	4	2	4	10	4	14
Modul de specialitate: METODE ENDOSCOPICE DE DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT ÎN GINECOLOGIE							

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 22/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Acti- vitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
27.	Echipamentul și instrumentarul laparoscopic. Tehnica laparoscopiei. Indicațiile și contraindicațiile. Succesiunea explorării cavității pelviene și abdominale. Perioada postoperatorie. Riscul laparoscopic. Complicațiile în laparoscopie și clasificarea lor. Tehnici de bază în laparoscopie. Tehnici laparoscopice avansate. Tehnici laparoscopice ginecologice. Progresele și perspectivele chirurgiei laparoscopice.	2	1	2	5	2	7
28.	Abdomenul acut ginecologic. Posibilitățile laparoscopice de tratament în patologia acută ginecologică. Rolul laparoscopiei în diagnosticul diferențial a patologiei acute chirurgicale și ginecologice. Indicații pentru laparoscopie în sarcina ectopică. Salpingectomia totală: indicații, contraindicații, tehnica. Operații conservatoare pe trompe. Salpingostomia/salpingotomia liniară: indicații, contraindicații, tehnica. Rezecția segmentară tubară: indicații, contraindicații, tehnica. Incidente intraoperatorii și complicațiile. Tehnici de hemostază. Diagnosticul și drenarea hemoperitoneului.	2	1	2	5	2	7
29.	Apoplexia ovariană: aspect laparoscopic, tehnica, riscuri și complicații intraoperatorii.. Chistul ovarian seros: aspect laparoscopic, tehnica chistectomiei, riscuri și complicații intraoperatorii. Chistul ovarian endometrioid: aspect laparoscopic, tehnica chistectomiei, riscuri și complicații intraoperatorii. Evoluția și complicațiile postoperatorii. Chistul dermoid: aspect laparoscopic, tehnica chistectomiei, riscuri și complicații intraoperatorii. Chisturile ovariene perforate și torsionate. Ovarectomia și anexectomia: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii.	2	1	2	5	2	7
30.	Boala inflamatorie pelvină. Formele anatomoclinice ale bolii inflamatorii pelvine și tabloul laparoscopic. Posibilitățile laparo-endoscopice de tratament în boala inflamatorie pelvină.	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 23/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Acti- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
31.	Boala aderențială. Algoritmul diagnostic și indicațiile pentru laparoscopie. Aspect laparoscopic. Adezioliza: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii. Tehnici de reconstrucție chirurgicală pentru obstrucțiile tubare distale. Salpingoovarioliza. Fimbrioplastia. Neosalpingostomia. Indicații, contraindicații, tehnică, complicații.	2	1	2	5	2	7
32.	Infertilitatea. Algoritmul diagnostic și indicațiile pentru investigarea laparoscopică. Boala ovarelor polichistice. Aspectul laparoscopic al ovarelor polichistice. Tratatamentul laparoscopic al anovulației: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii.	2	1	2	5	2	7
33.	Endometrioza. Algoritmul diagnostic și indicațiile pentru investigarea laparoscopică. Aspectul laparoscopic al endometriozei, stadializare. Tratatamentul laparoscopic al endometriozei: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii.	2	1	2	5	2	7
34.	Istoricul dezvoltării histeroscopiei în Republica Moldova. Indicațiile și contraindicațiile histeroscopiei. Avantajele chirurgiei histeroscopice. Echipamentul și instrumentar histeroscopic. Evaluarea preoperatorie și pregătirea pacientei pentru histeroscopie. Tehnica histeroscopiei: poziționarea pacientului, metoda de anestezie, inserarea histeroscopului. Succesiunea explorării cavității uterine. Perioada postoperatorie. Riscul histeroscopic. Complicațiile în histeroscopie. Diagnosticul, tratamentul și profilaxia complicațiilor. Tehnici histeroscopice de bază. Tehnici histeroscopice avansate.	2	1	2	5	2	7
35.	Histeroscopia diagnostică. Tehnica. Aspecte normale. Indicații și contraindicații. Incidente, accidente, complicații.	2	1	2	5	2	7
36.	Histeroscopia terapeutică. Tehnica. Indicații și contraindicații. Incidente, accidente, complicații. Ablajia de endometru: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, pregătirea	2	1	2	5	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 24/115**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Activi- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
	hormonală a endometrului, tehnica, anestezie, complicații. Sinechioliza histeroscopică: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Rezeția și/sau extracția unui DIU: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, pregătirea hormonală a endometrului, tehnica, complicații.						
37.	Histeroscopia terapeutică. Miomectomia histeroscopică: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, pregătirea tehnica, anestezie, complicații. Polipectomia histeroscopică: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, tehnica, anestezie, complicații.	2	1	2	5	2	7
	Total ore modul	22	11	22	55	22	77

**C. DESCRIEREA DESFAȘURATĂ A MODULELOR DE SPECIALITATE LA
PROGRAMA DE INSTRUIRE****MODULUL****DE OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE
(anii de studiu I, II, III, IV)****Durata instruirii: 116 săptămâni – 4176 ore, inclusiv:****Anul I – 37 săptămâni - 1332 ore****Anul II – 34 săptămâni - 1224 ore****Anul III – 30 săptămâni - 1080 ore****Anul IV – 15 săptămâni - 540 ore****ISTORICUL OBSTETRICII**

Introducere în obstetrică. Obiectul, istoricul și evoluția disciplinei. Istoricul obstetricii în Republica Moldova. Principiile de organizare a sistemului perinatalogic din Moldova. Regionalizarea asistenței perinatalogice. Principalii termeni și indicatori obstetricali. Noțiuni de mortalitate maternă, perinatală și neonatală precoce. Proximitatea de deces matern.

ASPECTELE ETICE ÎN OBSTETRICĂ

Etica și deontologia medicală obstetricală. Principiile eticii medicale. Relațiile de bază medic-pacient. Drepturile pacientului și drepturile și obligațiunile medicului. Dreptul medical și răspunderea juridică (civilă contractuală, penală, disciplinară). Confidențialitatea, consimțământul informat și obligativitatea acordării asistenței medicale. Noțiunea de malpraxis, eroare și greșală

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 25/115

medicală, imprudență și neglijență. Rolul comunicării în relația medic-pacient. Consimțământul informat al pacientului. Noțiuni legislative și de *etică* în practica *obstetricală*. Confidențialitatea în relația medic-pacient. Relația medic-pacient minor. Probleme etice la începutul vieții. Dileme etice în avort. Etica reproducerii umane asistate medical. Probleme etice în genetică și genomică. Etica cercetării pe subiecți umani.

ANATOMIA ȘI FIZIOLOGIA MATERNĂ

Anatomia maternă. Anatomia pelvisului feminin. Oase, ligamente, mușchi. Formațiuni peritoneale, mezouri, ligamente, omenturi. Structură, vascularizație. Anatomia chirurgicală a peritoneului pelvin. Anatomia chirurgicală a perineului feminin. Modificările morfo-funcționale ale organismului matern în sarcină. Modificările generale. Modificările locale, morfofiziologia uterului gravid.

PLACENTAȚIA, EMBRIOGENEZA ȘI DEZVOLTAREA FĂTULUI

Elementele sexuale: spermatozoidul și ovulul. Maturația gameților. Ovogeneza. Spermatogeneza. Ovulația. Fecundația, segmentația, migrația, nidația. Formarea și dezvoltarea morfofuncțională a oului uman la diferite vârste ale sarcinii. Embriogeneza, organogeneza, circulația fetală. Implantarea, dezvoltarea, structura și funcțiile placentei. Anexele fetale. Lichidul amniotic. Examenul genetic în obstetrică.

SARCINA NORMALĂ. ASISTENȚA ANTENATALĂ

Studiul sarcinii normale. Diagnosticul de sarcină în trimestrele I, II și III (clinic și paraclinic). Asistența antenatală a sarcinii normale: definiție, scopuri. Modelele de asistență antenatală: tradițional și focusat. Standardul recomandat de asistență antenatală. Volumul de investigații. Componentele asistenței antenatale în Republica Moldova. Carnetul medical prenatal. Evaluarea prenatală inițială. Aprecierea sarcinii cu risc obstetrical crescut. Modalități de screening prenatal. Examenul clinic obstetrical. Monitorizarea stării fetale în timpul sarcinii. Igiena sarcinii. Educare și consiliere. Imunizarea în sarcină. Utilizarea medicamentelor în sarcină. Agenții teratogeni și fetotoxici. Probleme de disconfort minor în sarcină: etiologie, modalități de remediere.

EXPLORĂRILE FUNCȚIONALE ȘI PARACLINICE ÎN OBSTETRICĂ

Examinarea ecografică în obstetrică: tehnica și siguranța. Anatomia fetală normală și patologică. Calendarul ecografiilor în sarcină. Indicații materne și fetale. Obiectivele ecografiei în trimestrul I. Cerințe pentru măsurarea transluценței nucleare. Obiectivele ecografiei în trimestrul II de sarcină. Obiectivele ecografiei în trimestrul III de sarcină. Elementele minime pentru examinarea standard a anatomiei fetale. Biometria fetală. Investigarea ecografică a lichidului amniotic. Ecografia în sala de naștere. Ecografia tri- și patru-dinșională în sarcină. Ecografia Doppler în sarcină. Tehnici invazive în medicina fetală: amniocenteza, biopsia de trofoblast, puncția de sânge fetal, transfuzia in utero, reducere embrionară: indicații, tehnică, complicații. Cardiotocografia în obstetrică: tehnica, interpretare. Radiografia în obstetrică: indicații, siguranța. Rezonanța magnetică în obstetrică: indicații, siguranța. Tomografia computerizată în obstetrică: indicații, siguranța.

NAȘTEREA NORMALĂ

Fiziologia travaliului. Generalități. Determinismul travaliului. Contracția uterină. Fiziopatologia contracției uterine. Fătul la termen din punct de vedere obstetrical: prezența, poziții, varietăți de prezența și poziții. Determinarea clinică a prezenței, poziției și varietății de poziție a fătului în uter. Nașterea în prezență occipitală. Mecanismul nasterii. Perioadele nasterii. Fiziologia dilatației. Dirijarea travaliului în perioada I, II. Conduita activă în nașterea normală. Analgezia obstetricală. Partograma. Monitorizarea fetală intrapartum. Perioada de delivrență placentară: dirijare, complicații. Leuzia fiziologică, fiziologia lactației, igiena leuziei.

SARCINA CU RISC CRESCUT (PATOLOGIA SARCINII)

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 26/115

Disgravidia precoce. Sarcina dezvoltată pe o malformație uterină. Hipertensiunea arterială indusă de sarcină. Preeclampsia. Eclampsia. Diagnostic, principii de tratament, complicații. Hemoragiile în sarcină (prima jumătate a sarcinii). Avortul spontan și avortul complicat. Boala trofoblastică gestațională. Sarcina extrauterină. Sarcina oprită în evoluție. Hemoragiile în a doua jumătate a sarcinii. Placenta praevia. Decolarea prematură de placenta normal inserată. Ruptura uterină. Colapsul matern și resuscitarea la gravide. Nașterea prematură. Ruperea prematură a membranelor. Sarcina prelungită. Patologia anexelor fetale (polihidramnios, oligoamnios, patologia de cordon ombilical): diagnostic, conduită. Suferința fetală, restricția de creștere intrauterină, moartea intrauterină a fătului. Izoimunizarea materno-fetală și boala hemolitică a nou-născutului. Sarcina multiplă. Sindromul de transfuzie feto-fetală. Embolia cu lichid amniotic.

NAȘTEREA PATOLOGICĂ

Prezența pelviană. Complicațiile travaliului. Distocia mecanică/disproporția feto-pelvină. (Bazin strâmtat. Prezența deflexate.) Distocia de umăr. Distocia dinamică. Nașterea pe uter cicatriceal. Inducerea și stimularea travaliului. Metode, indicații, contraindicații, complicații. Prolabarea de cordon ombilical. Hemoragiile postpartum Șocul hemoragic în obstetrică. Resuscitarea volemică și transfuzională în obstetrică. Traumatismele obstetricale. Suferința neonatală precoce. Suportul vital de bază al nou-născutului.

LĂUZIA PATOLOGICĂ

Infecțiile puerperale. Infecția perineală. Infecția plăgii postoperatorii după operație cezariană. Infecțiile uterului. Pelvipertonita. Peritonita generalizată. Patologia lactației. Infecțiile sânelui. Sepsisul obstetrical. Șocul septic obstetrical. Boala tromboembolică.

PATOLOGIA GENERALĂ ȘI SARCINA

Bolile cardiovasculare și sarcina. HTA cronică și sarcina. Trombembolismul în sarcină. Patologia renală și sarcina. Bolile hematologice și sarcina. Trombofilii ereditare și dobândite. Bolile aparatului respirator asociate sarcinii. Bolile infecțioase acute asociate cu sarcina. Bolile contagioase cronice și sarcina. Tuberculoza și sarcina. Maladiile sexual transmise. Luesul. Bolile endocrine și de metabolism asociate cu sarcina. Afecțiunile tireoidiene. Diabetul și sarcina. Bolile digestive și sarcina. Bolile hepatice și sarcina. Afecțiunile pancreasului și colecistului. Maladiile sistemului nervos în sarcină. Bolile neurologice. Epilepsia. Afecțiunile psihice. Patologia osteo-articulară și musculară asociată sarcinii. Afecțiunile reumatoide/boli de collagen. Lupusul eritematos sistemic. Fibromiomul uterin și sarcina. Chistul de ovar asociat cu sarcina. Cancerul de col asociat cu sarcina. Neoplasmul mamar și sarcina. Afecțiuni chirurgicale și sarcina.

MANEVRE ȘI TEHNICI OPERATORII ÎN OBSTETRICĂ

Nașterea asistată. Ventuza obstetricală. Forcepsul obstetrical. Versiunea externă și internă. Extracția pelvină. Epiziotomia. Epiziorafia. Tehnici hemostatice provizorii. Sutura BiLinch. Ligaturarea vaselor. Compresiunea uterină bimanuală. Extragerea de placenta reținută. Inversia uterină. Diagnostic, management. Operația cezariană. Embriotomiile. Analgezia la naștere. Histerectomia postpartum.

METODE DE DIAGNOSTIC ÎN GINECOLOGIE

Date generale despre pacientă. Acuzele pacientei (durerea, pruritul, hemoragie, leucoree, dereglări ale funcției reproductive). Funcția menstruală (menarhe, timpul de stabilire a menstruației, caracteristica ciclului menstrual). Funcția sexuală (libidoul, dispareunia, metoda de contracepție).

Funcția reproductivă (numărul de sarcini, avorturi la cerere, avorturi spontane, numărul de nașteri vaginale, prin operație cezariană). Funcția organelor învecinate (urinar, intestinal).

Examenul general al ginecopatei. Determinarea tipului constituțional (infantil, hiperstenic, intersexual, astenic). Aprecierea stratului adipos subcutanat. Determinarea gradului de obezitate.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 27/115

Gradul de pilozitate după scara Feriman-Golvei. Aprecierea colorației pielii. Pilozitate (tip feminin, masculin, hirsutism, virilism).

Examinarea glandei mamare.

Examinarea organelor cavității abdominale. Examenul obiectiv, palparea, percuția, auscultația.

Examenul ginecologic. Inspecția organelor genitale externe. Examenul cu valve. Determinarea schimbărilor patologice ale vaginului și colului uterin. Examenul organelor genitale interne. Tactul bimanual. Examenul rectal. Examenul rectovaginal.

Metode instrumentale de examinare a ginecopatei. Histerometria. Indicații, contraindicații. Puncția fornixului posterior. Metodica. Indicații, contraindicații. Biopsia prin aspirație și raclajul aspirator. Raclajul diagnostic al mucoasei uterine cu scop de diagnostic sau curativ. Metodica. Indicațiile, contraindicațiile. Complicațiile.

Metode endoscopice. Histeroscopia. Indicațiile și complicațiile posibile. Biopsia endometrială. Laparoscopia. Indicații, contraindicații. Etapele operației. Complicațiile posibile. Metode endoscopice rar folosite. Culdoscopia. Cistoscopia. Uretroscopia. Rectoscopia. Rectoromanoscopia.

Metode radiologice de examinare în ginecologie. Radiografia fără substanțe de contrast. Rentgenografia uterului și ovarelor pe fundalul pneumoperitoneumului. Radiografia craniană. Diagnosticul radiologic cu substanțe de contrast. Histerosalpingografia, indicații, contraindicații. Radiopelviografia gazoasă. Flebografia multipozițională a uterului. Tomografia computerizată (CT). Limfografia.

Metode ultrasonografice de examinare a organelor genitale interne. Ultrasonografia abdominală. Ultrasonografia transvaginală. Echidrotubația. Foliculometria.

Teste funcționale de diagnostic: Temperatura bazală, metodologia, descrierea, fenomenul pupilei, simptomul de extensie a glerei cervicale, simptomul ferigii.

Metode hormonale de diagnostic. Metodele de determinare a hormonilor proteici și steroizi a sistemului hipotalamo-hipofizo-ovarian și a suprarenalelor.

Probele hormonale de diagnostic. Scopul și indicațiile. Proba cu relizing-factori: FSH-RH și LH- RH; proba cu FSH, proba cu progesteron, proba cu progesteron și estrogeni, proba cu cortizol sau dexametazon mică sau mare, indicațiile.

Metode medico-genetice de examinare în ginecologie. Metodele cito-genetice (determinarea cariotipului, cromatinei sexuale, determinarea cariotipului).

Diagnosticul de laborator. Examinarea bacterioscopică a frotiului. Examinarea bacteriologică a secrețiilor genitale sau a punctatului. Scopul și metodologia.

BOALA INFLAMATORIE PELVINĂ, INFECȚIILE CU ȘI FĂRĂ TRANSMITERE SEXUALĂ

Boala inflamatorie pelvină (BIP). Incidența. Etiologia. Clasificarea. Tabloul clinic: semne și simptome caracteristice BIP. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Indicațiile pentru tratament chirurgical. Complicațiile. Profilaxia.

Maladiile inflamatorii ale organelor genitale feminine nespecifice (fără transmitere sexuală). Procese inflamatorii ale organelor genitale feminine externe: vulvita, bartolinita, condiloamele acuminate etc. Incidența. Etiologia. Tabloul clinic. Diagnosticul. Tratamentul. Indicațiile pentru tratament chirurgical. Complicațiile. Profilaxia.

Procese inflamatorii ale organelor genitale feminine interne: colpita, cervicita, endocervicita, endometrita, parametrita, anexita (salpingooforita), pelvioperitonita, peritonita difuză generalizată. Incidența. Etiologia. Tabloul clinic. Diagnosticul. Tratamentul. Indicațiile pentru tratament chirurgical. Complicațiile. Profilaxia.

Maladiile inflamatoare ale organelor genitale feminine cu transmitere sexuală: trihomoniaza,

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 28/115

gonoreea, chlamidioza, micoplasmoza, candidoza, herpesul genital, tuberculoza genitală, afecțiunile parazitare genitale, luesul, SIDA. Incidența. Etiologia. Manifestările clinice. Diagnosticul. Tratamentul. Complicațiile. Profilaxia.

GINECOLOGIA ENDOCRINOLOGICĂ

Fiziologia ciclului menstrual (CM). Definiții. Hormonii sexuali – efectul lor biologic.

Endocrinologia perioadei fetale. Formarea gonadelor. Stabilirea sexului embrionar: genetic, gonadic și genital. Ovarul și receptorii ovarieni în viața embrionară. Ovarul fetal. Ovogeneza I etapă.

Endocrinologia perioadei neonatale, neutre și prepubertare. Începutul etapei a II a ovogenezei.

Endocrinologia perioadei pubertății și adolescenței. Sfârșitul etapei a II a ovogenezei.

Endocrinologia perioadei femeii adulte. Etapele de maturizare a foliculului De Graaf și a corpului galben. Efectele fiziologice asupra endometriului a hormonilor care se sintetizează de ei.

Fazele ciclului menstrual – hipotalamic, hipofizar, ovarian, uterin, cervical și vaginal. Glanda mamară. Modificările lor în funcție de vârstă și importanța lor clinică.

Endocrinologia sistemului reproductiv a perioadei menopauzale. Premenopauza. Menopauza. Postmenopauza precoce.

Hormonii gonadotropi și ovarieni. Steroidogeneza. Modificările organismului feminin în funcție de acțiunea hormonilor ovarieni.

Metodele de diagnostic ale dereglărilor de ciclul menstrual. Anamneză. Examenul genital. Testele diagnosticului funcțional, testele hormonale: cu progesteron, cu estrogeni-progesteron, cu dexametazon, cu gonadotropine. Examenul citovaginal. Biopsia de endometru. Laparoscopia. USG. Sexul genetic și cromozomial. Dozarea hormonilor gonadotropi hipofizari și corionici, estrogenelor, progesteronului și a testosteronului. Dozarea Prl, TSH și cortizolului.

Insuficiența ovariană prematură. Cauzele IOP. Etiopatogenia IOP. Diagnosticul. Particularitățile de diagnostic și tratament.

Amenoreea primară. Clasificarea. Formele clinice: hipotalamică - sindromul Pehkrant-Babinski-Frohlich (distrofie adipozogenitală); hipofizară - nanism hipofizar, gigantism hipofizar; ovariană – defecte cantitative de cromozomi sexuali (monosomie 45 X, polisomie 47XXX), calitative (deleția când cromosomul X își pierde o parte din gene, duplicația – translocarea unei părți de cromozom sexual pe alt cromozom – disgenezia gonadelor (Șerșevski –Turner –forma clasică, forma lentă pură, mixtă); sindromul feminizării testiculare (Morris). Uterină – Sindromul Rokitanski-Kiustner-Hauzer). Diagnosticul. Metodele de tratament.

Amenoreea secundară. Clasificare. Formele clinice. Hipotalamică- sindromul Pehkrant-Babinski-Frohlich (distrofie adipozogenitală); hipofizară- sindroamele galactoreei persistente (Kiari-Fromeli, Argons-Deli- Kastili, Forbsa Olbrait). Sindromul Sheehan. S-I Simmonds, acromegalia și boala Itenco-Cushing. Ovariene - patologie autoimună (vitiligo, tiroidită, etc.); de factori nocivi – radiație, chimioterapie, infecții sistemice (tuberculoza, luis, SIDA care duc la dezvoltarea ovarelor cașectice sau rezistente; tumori virilizante și feminizante a ovarelor; uterină – sindromul Așerman) Diagnosticul. Metodele de tratament.

Hemoragiile uterine disfuncționale în perioada de adolescență, reproductivă și menopauzală. Etiologie. Patogenie. Metode contemporane de diagnostic și tratament. Hemostaza cu androgeni, estrogeni și progesteronice. Managementul în funcție de vârstă pacientei.

Sindroamele neuroendocrine. Sindromul ovarelor polichistice. Etiopatogenie. Manifestările clinice. Patologia cardiovasculară și sindromul metabolic în SOP. Diagnostic de laborator și instrumental. Opțiunile de tratament al SOP. Managementul pacientelor cu SOP în diferite perioade de vârstă.

Sindromul hiperprolactinic. Cauzele hiperprolactinemiei. Etiopatogenia. Evaluarea clinică. Evaluarea hormonală. Metodele instrumentale de diagnostic și tratament.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 29/115

Sindromul metabolic (SM). Definiție. Criteriile diagnostice. Influența SM asupra sistemului reproductiv în diferite perioade de vârstă. Tratamentul și profilaxia dereglărilor metabolice.

Sindromul premenstrual. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Diagnosticul SP. Metodele clasice și contemporane de tratament. Profilaxia.

Sindromul menopauzal (climacteric). Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Complicațiile SC. Metodele de diagnostic. Principiile de tratament. Tratamentul complicațiilor. THS - beneficiile, contraindicațiile și indicațiile. Tranziția către menopauză și THS din postmenopauză. Profilaxia complicațiilor SM (SC). Complicațiile tardive ale SC: osteoporoza, patologia cardiovasculară, patologia de statică a organelor genitale. Particularități de diagnostic și diagnostic diferențiat. Metodele contemporane de tratament.

Sindromul viril. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Complicații. Metodele de diagnostic. Principiile de tratament. Tratamentul complicațiilor.

Sindromul Simmonds. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Complicații. Metodele de diagnostic. Principiile de tratament. Tratamentul complicațiilor.

Sindromul Sheehan. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Semnele clinice. Complicații. Metodele de diagnostic. Principiile de tratament. Tratamentul complicațiilor.

Maturizarea sexuală prematură. Pseudopubertate precoce.

Sindromul adrenogenital congenital. Clasificarea. Formele clinice. Diagnosticul. Metodele de tratament. Etiopatogenie. Diagnostic și tratament.

Miomul uterin. Etiopatogenia. Particularitățile de conduită a pacientelor în funcție de vârstă și forma miomei. Principiile tratamentului conservator. Profilaxia miomului.

Tumorile hormonal secretorii ale ovarului. Etiopatogenie. Formele clinice: tumorile cordonului genital - granulostromale, androblastoame, ginandroblastoame. Diagnosticul contemporan și principiile de tratament.

Procese hiperplastice ale endometriului. Etiopatogenie. Metode contemporane de diagnostic și tratament. Complicațiile posibile și redresarea lor.

Endometrioza. Definiție și epidemiologie. Etiopatogenie. Diagnostic și tratament. Clinica endometriozei genitale și extragenitale. Tratamentul conservativ și chirurgical. Particularitățile conduitei în funcție de vârstă a pacientelor cu endometrioza. Profilaxia endometriozei.

INFERTILITATEA ÎN CUPLU

Infertilitatea în cuplu. Definiție. Epidemiologie. Clasificare. Diagnostic și managementul cuplului infertil.

Examinarea unui cuplu infertil. Principiile de diagnostic

Infertilitatea feminină endocrină. Cauze. Tratamentul conservator și cel chirurgical. Metodele de stimulare a ovulației. Indicații, contraindicații și reacții adverse. Protocoalele OMS de stimulare ovariană. Complicațiile stimulării ovariene precoce și îndepărtate.

Indicațiile către reproducerea asistată.

Infertilitatea feminină tubar-peritoneală. Cauze. Tratament conservator și chirurgical. Indicațiile către reproducerea asistată.

Infertilitatea feminină imunologică și mixtă. Cauze. Tratament conservator și chirurgical. Indicațiile către reproducerea asistată.

Infertilitatea masculină. Indicațiile către reproducerea asistată.

Reproducerea asistată: Inseminare:- selectarea donatorului. Tehnologia ISD - monitorizarea ovulației. Fertilizare in vitro. Mamă surrogată.

PATOLOGIA GLANDEI MAMARE

Anatomia și fiziologia glandei mamare.

Modificările fiziologice ale glandei mamare în dependentă de fazele ciclului menstrual.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 30/115

Modificările în glanda mamară în dependență de vârstă. Modificările fiziologice în sarcină, alăptare.

Patologia glandei mamare. Etiologia. Factorii de risc. Clasificarea. Diagnosticul patologiei glandei mamare (clinic, de laborator, instrumental). Screening-ul cancerului mamar.

Patologia benignă a glandei mamare. Tratamentul patologiei benigne de glandă mamară. Tratamentul medicamentos. Tratamentul chirurgical.

DISFUNCTIILE SEXUALE LA FEMEI

Anatomia și fiziologia organelor sexuale. Funcția sexuală. Sexualitatea la femei.

Reglarea neuroendocrină a funcției sexuale. Fazele răspunsului sexual.

Disfuncții sexuale la femei. Definiție. Incidență. Clasificare.

Etiologia disfuncțiilor sexuale. Manifestare clinică. Disfuncții ale libidoului, excitației sexuale și orgasmului. Dispareunia. Vaginismul.

Disfuncții sexuale. Diagnostic clinic. Diagnostic de laborator.

Tratamentul disfuncțiilor sexuale. Tratamentul medicamentos. Terapia în cuplu. Psihoterapia.

PARTICULARITĂȚILE CONSULTULUI GINECOLOGIC ÎN COPILĂRIE ȘI ADOLESCENȚĂ

Specificul abordării ginecologice în copilărie și adolescență. Particularitățile istoricului ginecologic și somatic al fetei și adolescentei. Condițiile specifice de examinare ale fetei și adolescentei. Importanța examenului ecografic și investigațiilor imagistice în diagnosticul și diagnosticul diferențial în ginecologia infantilă. Informarea și consilierea pacientei și /sau persoanei de susținere în legătură cu rezultatele investigațiilor clinico-paraclinice obținute. Laparoscopia ca procedeu diagnostic și curativ în patologia copilăriei și adolescenței, indicații, contraindicații, complicații posibile..

Dezvoltarea pubertară normală și patologică. Definiție. Clasificare. Evaluarea conform stadiilor de dezvoltare Tanner. Factori etiopatogenetici ai dezvoltării pubertare patologice (precoce sau tardive). Manifestări caracteristice. Diagnostic și diagnostic diferențial. Tratament medicamentos. Complicații posibile. Consecințe în perioada adultă.

Vulvovaginita. Patologia vulvei. Hemoragii vaginale în copilărie. Definiția și clasificarea vulvovaginitei. Factorii etiopatogenetici implicați în manifestarea vulvovaginitei. Diagnostic și diagnostic diferențial. Tratament medicamentos. Complicații posibile în caz de vulvovaginită.

Cauzele hemoragiilor vaginale în copilărie. Diagnostic și diagnostic diferențial. Metode de tratament utilizate în hemoragiile vaginale în copilărie. Complicații posibile și repercusiunile acestora asupra funcției menstruale și fertile în perioada adultă.

Abdomen acut în ginecologia juvenilă. Particularitățile de manifestare a abdomenului acut la fete și adolescente. Cauzele etiopatogenetice. Metodele contemporane de diagnostic ale abdomenului acut în copilărie și adolescență. Importanța examenului ecografic și laparoscopiei în diagnosticul diferențial a abdomenului acut în ginecologia pediatrică. Conduita în funcție de cauza etiopatogenetică și vârsta pacientei. Tratament chirurgical efectuat, indicații, contraindicații, volumul intervenției. Evaluarea perioadei pre-, intra- și postoperatorii. Complicațiile posibile. Influența asupra funcției fertile în perioada adultă.

Tumori ovariene. Clasificare. Factori etiopatogenetici. Simptomatologie. Diagnostic și diagnostic diferențial. Tratament medicamentos. Tratament chirurgical, indicații și contraindicații. Volumul intervenției chirurgicale. Evaluarea perioadei pre-, intra- și postoperatorii. Evoluția maladiei. Complicații posibile și influența acestora în perioada adultă.

Traumatism genital. Mecanismul survenirii și categoriile traumatismului genital. Metode de tratament în funcție de categoria traumatismului. Consecințe psiho-sociale.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 31/115

Dezvoltarea psiho-sexuală. Sexualitatea și educația sexuală. Definiția dezvoltării psiho-sexuale (DPS). Fazele și tipurile DPS: caracteristica manifestării comportamentale ale adolescenței în funcție de acestea.

Fiziologia sexualității. Importanța primului consult ginecologic. Particularitățile utilizării diverselor metode de contracepție în adolescență. Consilierea pacientei în legătură cu alegerea unei metode de contracepție: eficiență, criterii de eligibilitate, contraindicații posibile. Beneficii contraceptive și noncontraceptive ale preparatelor hormonale în adolescență. Importanța utilizării metodei duble de contracepție.

Abuzul sexual. Aspecte legale în ginecologia juvenilă. Definiție. Evaluare clinică. Simptomatologie fizică și comportamentală. Metode de examinare. Management medical și psihologic. Informarea pacientei și /sau persoanei de susținere despre semnele de abuz sexual și despre unele aspecte legale. Lucrul cu documentația. Rolul medicului în procesul de investigație.

PREGĂTIREA PREOPERATORIE A GINECOPATELOR

Investigațiile clinice, biochimice și paraclinice necesare pentru operațiile de plan. Investigațiile necesare pentru intervenția chirurgicală de urgență.

Consultul preoperator al specialiștilor anesteziolog-reanimatolog, internist, rentgehenolog și a altor specialiști în dependență de diagnostic. Particularitățile pregătirii ginecopatei pentru operația vaginală.

Grupele de risc anesteziologic în operațiile ginecologice și patologia extragenitală.

Etapa de pregătire a bolnavului către operație: pregătirea psihologică, somatică și specială (pregătirea prealabilă a câmpului operator, pregătirea tractului digestiv, golirea vezicii urinare, premedicația). Concluzia preoperatorie.

CONDUITA POSTOPERATORIE A GINECOPATELOR

Perioada postoperatorie: definiție, etapele clinice principale. Fazele fiziologice ale perioadei postoperatorii: catabolică, intermediară, anabolică. Monitorizarea funcțiilor vitale ale ginecopatei în perioada postoperatorie. Dieta. Remedii analgezice. Profilaxia complicațiilor trombotice. Antibioticoterapia. Stimulare și menținerea funcției motorice a intestinului (profilaxia parezei intestinale). Estimarea diurezei. Îngrijirea plăgii postoperatorii. Alte suporturi medicamentoase în dependență de necesitate.

Înlăturarea suturilor. Recomandările și prescripțiile la externare.

Complicațiile plăgii: hematomul, seromul, supurația, dehiscența.

Complicațiile sistemice în perioada postoperatorie: respiratorii, embolism pulmonar, cardiace, peritoneale, cauzate de alterarea motoricii intestinale, disfuncția hepatică, urinare, cerebrale, psihiatrice, febra.

METODE ENDOSCOPICE DE DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT ÎN GINECOLOGIE.

Generalități în **laparoscopie**. Istoria dezvoltării laparoscopiei. Istoria dezvoltării laparoscopiei în Republica Moldova. Indicațiile și contraindicațiile laparoscopiei în ginecologie. Avantajele chirurgiei laparoscopice. Echipamentul și instrumentar laparoscopic. Evaluarea preoperatorie și pregătirea pacientei. Tehnica laparoscopiei: poziționarea pacientului, metoda de anestezie, inserarea troacarelor, instalarea pneumoperitoneului. Succesiunea explorării cavității pelviene și abdominale. Perioada postoperatorie. Riscul laparoscopic. Complicațiile în laparoscopie și clasificarea lor. Diagnostica, tratamentul și profilaxia complicațiilor. Erorile diagnostice în laparoscopie și cauzele lor. Tehnici de bază în laparoscopie. Tehnici laparoscopice avansate.

Operații ginecologice diagnostice. Histerosalpingografia: indicații, contraindicații, tehnică, complicații. Culdcenteza: indicații, contraindicații, tehnică, complicații. Chiuretajul uterin biopsic: indicații, contraindicații, tehnică, complicații.

Abdomenul acut ginecologic. Indicațiile și contraindicațiile de ordin general în laparoscopia urgentă a organelor genitale. Rolul laparoscopiei în diagnosticul diferențial a patologiei acute

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 32/115

chirurgicale și ginecologice. Posibilitățile laparoscopice de tratament în patologia acută ginecologică. Progrese recente în histerectomia laparoscopică. Perspectivile chirurgiei laparoscopice: chirurgia laparoscopică robotică.

Sarcina ectopică. Sarcina ectopică întreruptă și neîntreruptă. Indicații pentru laparoscopie în sarcina ectopică. Tabloul laparoscopic în sarcina ectopică. Diagnostic diferențial al sarcinii ectopice în aspect laparoscopic. Salpingectomia totală: indicații, contraindicații, tehnica. Operații conservatoare pe trompe. Salpingostomia/salpingotomia liniară: indicații, contraindicații, tehnica. Rezecția segmentară tubară: indicații, contraindicații, tehnica. Incidente intraoperatorii și complicațiile. Tehnici de hemostază. Diagnosticul și drenarea hemoperitoneului.

Chirurgia laparoscopică ovariană. Apoplexia ovariană: aspect laparoscopic, tehnica, riscuri și complicații intraoperatorii. Chistul ovarian seros: aspect laparoscopic, tehnica chistectomiei, riscuri și complicații intraoperatorii. Chistul ovarian endometrioid: aspect laparoscopic, tehnica chistectomiei, riscuri și complicații intraoperatorii. Evoluția și complicațiile postoperatorii. Chistul dermoid: aspect laparoscopic, tehnica chistectomiei, riscuri și complicații intraoperatorii. Chisturile ovariene perforate și torsionate. Ovarectomia și anexectomia: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii.

Boala aderențială pelvină. Algoritmul diagnostic și indicațiile pentru laparoscopie. Aspect laparoscopic. Adezioliza: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii.

Infertilitatea. Boala ovarelor polichistice. Algoritmul diagnostic și indicațiile pentru investigarea laparoscopică. Aspectul laparoscopic al ovarelor polichistice. Tratamentul laparoscopic al anovulației: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii.

Boala inflamatorie pelvină. Formele anatomoclinice ale bolii inflamatorii pelvine și tabloul laparoscopic. Salpingita acută cu sau fără pelvioperitonită. Piosalpinx-ul. Abscesul tubo-ovarian. Posibilitățile laparo-endoscopice de tratament în boala inflamatorie pelvină.

Chirurgia tubară. Tehnici de reconstrucție chirurgicală pentru obstrucțiile tubare distale. Salpingoovarioliza. Fimbrioplastia. Neosalpingostomia. Indicații, contraindicații, tehnică, complicații.

Tratamentul laparoscopic al endometriozei. Algoritmul diagnostic și indicațiile pentru investigarea laparoscopică. Aspectul laparoscopic al endometriozei, stadializare. Tratamentul laparoscopic al endometriozei: indicații, tehnică, riscuri și complicații intraoperatorii.

Generalități în **histeroscopie**. Istoria dezvoltării histeroscopiei. Istoria dezvoltării histeroscopiei în Republica Moldova. Indicațiile și contraindicațiile histeroscopiei. Avantajele chirurgiei histeroscopice. Echipamentul și instrumentar histeroscopic. Evaluarea preoperatorie și pregătirea pacientei pentru histeroscopie. Tehnica histeroscopiei: poziționarea pacientului, metoda de anestezie, inserarea histeroscopului. Succesiunea explorării cavității uterine. Perioada postoperatorie. Riscul histeroscopic. Complicațiile în histeroscopie. Diagnosticul, tratamentul și profilaxia complicațiilor. Tehnici histeroscopice de bază. Tehnici histeroscopice avansate.

Histeroscopia diagnostică. Tehnica. Aspecte normale. Indicații și contraindicații. Incidente, accidente, complicații.

Histeroscopia terapeutică. Tehnica. Indicații și contraindicații. Incidente, accidente, complicații. Ablatia de endometru: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, pregătirea hormonală a endometrului, tehnica, anestezie, complicații. Miomectomia histeroscopică: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, pregătirea tehnica, anestezie, complicații. Polipectomia histeroscopică: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, tehnica, anestezie, complicații. Sinechioliza histeroscopică: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Rezecția și/sau extracția unui DIU: indicații, contraindicații, selecția cazurilor, pregătirea hormonală a endometrului, tehnica, complicații.

ABDOMEN ACUT ÎN GINECOLOGIE

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 33/115

Hemoragiile intraabdominale acute (sarcina ectopică ruptă, apoplexia ovariană, perforația uterului). Incidența. Definiția. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul Clinic. Factorii de risc. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Complicațiile. Prognosticul.

Ischemia organelor genitale interne (torsiunea tumorilor și a chisturilor ovariene, torsiunea nodulului miomatos). Incidența. Definiția. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul Clinic. Factorii de risc. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Complicațiile. Prognosticul.

Maladiile inflamatorii acute ale organelor genitale interne cu implicarea inflamației peritoneale. Incidența. Definiția. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul Clinic. Factorii de risc. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Volumul intervenției chirurgicale. Conduita perioadei postoperatorii. Complicațiile. Prognosticul.

Miomul uterin. Incidența. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestări clinice. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul conservativ și chirurgical. Indicațiile pentru tratamentul chirurgical. Volumul intervenției și modelele de tratament chirurgical.

Tumori benigne ale ovarelor: chisturile și chistoamele ovariene. Incidența. Clasificarea. Etiologia. Patogenia. Manifestări clinice. Diagnosticul. Diagnosticul diferențial. Tratamentul conservativ și chirurgical. Indicațiile pentru tratamentul chirurgical. Volumul intervenției. Tehnicile și modelele de tratament chirurgical. Perioada postoperatorie și conduita ei.

TRATAMENTUL CHIRURGICAL AL PATOLOGIEI GINECOLOGICE BENIGNE.

Incizia abdominală mediană verticală. Incizia Pfannenstiel. Chistectomia ovariană: indicații, contraindicații, anestezie, tehnică, perioada postoperatorie, complicații. Ovariectomia, salpingectomia, anexectomia clasică: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Miomectomia abdominală: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Miomectomia fibroamelor pediculate prolapse: tehnica, complicații. Histerectomia pe cale abdominală cu sau fără conservarea anexelor: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Histerectomia vaginală: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Conizația cervicală clasică sau cu ansa sau ac diatermic: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații.

TRATAMENTUL CHIRURGICAL ÎN CAZUL AFECȚIUNILOR PLANȘULUI PELVIN.

Incizia și drenajul glandei Bartholin: indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Marsupializarea glandei Bartholin: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Chistectomia glandei Bartholin: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Himenoplastia: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Colporafia anterioară: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Colporafia posterioară: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Operația Manchester: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Colpocleisis parțial – procedeul LeFort: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Cistopexia: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Cura chirurgicală a fistulei vezico-vaginale/ recto-vaginale: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Conduita incontinenței urinare.

TRATAMENTUL CHIRURGICAL ÎN CAZUL ANOMALIILOR ORGANELOR GENITALE.

Metroplastiile: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Rezecția de sept vaginal: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații. Reconstrucția vaginală: Indicații, contraindicații, tehnica, complicații.

TULBURĂRILE DE STATICĂ ALE ORGANELOR GENITALE FEMININE

Conținția urinară și statica pelvină: considerații anatomice și fiziopatologice. Mecanismele care asigură continența urinară.

Prolapsul genital. Patogenie, factori de risc, simptomatologie, forme clinice. Diagnostic, management.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 34/115

Incontinența urinară de efort. Clasificare, patogenie, factori de risc, simptomatologie, diagnostic, management.

ANOMALIILE DE DEZVOLTARE ALE ORGANELOR GENITALE FEMININE

Embriologia, patogenia și clasificarea anomaliilor de dezvoltare ale organelor genitale. Embriologia sistemului reproductiv feminin. Etapele embriogenezei și caracteristica acestora. Etiopatogenia anomaliilor de dezvoltare ale organelor genitale. Aspecte genetice implicate în dezvoltarea anomaliilor congenitale. Clasificarea anomaliilor de dezvoltare ale organelor genitale.

Metode contemporane utilizate în diagnosticul anomaliilor organelor genitale.

Anomaliile obstructive și neobstructive ale organelor genitale. Himen imperforat, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Septuri vaginale, definiție, tipuri, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Sindromul Herlen-Werner-Wunderlich, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Aplazia colului uterin, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile.

Anomaliile congenitale ale uterului. Uter septat, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Uter bicorn, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Uter în formă de t, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Uter unicorn, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Uter Robert, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Uter didelf, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile. Uter arcuat, definiție, diagnostic, metode de tratament, complicații posibile.

Sindromul Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser. Definiție. Aspecte embriologice și genetice în dezvoltarea sindromului mrkh. Simptomatologie. Metode de diagnostic și diagnostic diferențial. Metode de tratament chirurgical utilizate și prognosticul la distanță.

Tulburările dezvoltării sexuale. Definiție. Clasificare. Diagnostic. Metode de tratament utilizate. Prognosticul la distanță. Consilierea pacientei în legătură cu influența patologiei asupra funcției sexuale și reproductive ulterioare și calității vieții.

Bibliografia recomandată la specialitate:

A. Obligatorie:

1. Cernetchi O, Sarbu Z., Tabuica Ul., ș a. Ginecologie endocrinologică. F. E.-P. Tipografia Centrală, Chisinau, 2022.-506p.
2. Codreanu N., Baltag V., Rotaru M., Ghid pentru însușirea deprinderilor practice în ginecologie, 1998.
3. Cernetchi O., Sârbu Z., Sepsisul în obstetrică și ginecologie. Monografie. Chișinău., 2014, 126 p.
4. Friptu V., Metaxa I., Cernetchi O., ș. a. Afecțiunile purulento-septice în obstetrică. Chișinău 2005, 376 p.
5. Friptu V., Metaxa I., Moga M și al. Afecțiunile tractului genico-urinar inferior. Chisinau, 2009.
6. Cernetchi O. ș.a. Obstetrică. Ginecologie. 2008
7. Sirbu P., Chiricuță I., Pandeale A, ș.a. Chirurgie ginecologica Vol I și II. Editura medicala, Bucuresti, 1981. 1132p.
8. Cardaniuc C., Chesov I. Abilități practice și proceduri de bază în obstetrică. Analgezia și particularitățile de suport vital bazal la pacientele obstetricale. Chișinău, 2015.
9. Daraselia M., Particularitățile evoluției clinice și structura formelor celulare sangvine în sepsisul obstetrical-ginecologic. Autoreferat., Bacu 2007, 20 p.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 35/115

10. Niconov A., Anchirsaia A., Abordări noi în tratamentul endometritei post-partum., Obstetrică și Ginecologie, Moscova 1999, 35-38p.
11. Gladun E., Ețco E., Poclitaru M., Corolcova N. Operația cezariană în obstetrica contemporană. Chișinău, 2007.
12. Metode de diagnostic instrumental in ginecologie.- Cernetchi O.,Stemberg M.2012
13. Histeroscopia în practica ginecologica.-Glagun S.2013
14. Socolov Răzvan, Buțureanu Ștefan, Socolov Demetra. *Ghid de histeroscopie diagnostică și operatorie*. 2010, Iași, România.
15. Gladun Sergiu. *Histeroscopia în practica ginecologică*. 2013, Chișinău, R. Moldova.
16. Cauș Cătălin, Cauș Natalia. Chirurgia intrauterină - diagnosticul și tratamentul chirurgical prin histeroscopie. 2021, Chișinău, R. Moldova.
17. Gh. Paladi, O.Cernețchi Bazele obstetricii fizilogice. Volumul I, Chișinău , 2006.
18. Gh. Paladi, O.Cernețchi. Obstetrica patologică. Volumul II, Chișinău , 2007.
19. Moșin V.Infercții ginecologice și obstetricale.Chișinău, 2017.-1080p.
20. Moșin V.Cuplul infertil. Baze științifice și aspecte clinice. Chișinău 2001
21. Moșin V.Ginecologie endocrinologică Juvenilă. Chișinău 2003
22. Munteanu I. Tratat de obstetrica. Bucuresti, 2000.
23. Paladi Gh. Ginecologie endocrinologică. Chișinău 1999
24. Paladi Gh., Ginecologie. Chișinău: Editura ARC; 1997.
25. Stratulat P.,Paladi Gh.,ș.a .Prematuritatea: aspecte obstetricale și neonatale. Chișinău. 2013.- 415 p.
26. Petrov. V., Marian-Pavlenko A. Nașterea prematură. Ghid practic. Chișinău 2013.
27. Cernetchi O., Ștemberg M., L.Grib. Sarcina asociată bolilor cardiovasculare. Chișinău 2012
28. Gh. Paladi, O.Cernețchi., Iliadi-Tulbure C, Tabuica Ul. Retardul de dezvoltare intrauterină al fătului - aspecte de diagnostic și conduită. Chișinău 2012.
29. Protocoale Clinice Naționale „Nasterea prematura”, „Sarcina Multiplă”, „Sepsisul. Șocul septic”Miomul uterin. Sarcina extrauterina. Dezlipirea prematura a placentei normal inserate. <http://old.ms.md/public/info/Ghid/standarte/rm/> .
30. Standardul privind întreruperea cursului sarcinii în condiții de siguranță. Ordinul MSMPS nr. 766 din 18.08.2020
31. Ghidul C Național de Perinatologie „Protocoale de îngrijire și tratament în obstetrică și neonatologie” Chișinău,2003, 2006
32. Supliment la Ghidul C Național de Perinatologie (vol.2) „Protocoale de îngrijire și tratament în obstetrică și neonatologie” Chișinău,2005 p.205
33. „Suport vital avansat în obstetrică” ALSO Chișinău,2006
34. Ghidul C Național de Perinatologie „Principii de organizare și acordare a asistenței perinatale” Chișinău,2006 p.111
35. Диагностическая и хирургическая лапароскопия в гинекологии. Методические рекомендации.-М.,-1997
36. Краснополяский В.И., Буянова С.Н., Щукина Н.А., Попов А.А. Оперативная гинекология. М., «Медпресс-информ», 2011.
37. Кулаков В.И. и соавт. Оперативная гинекология. М. 2001.
38. Савельева Г.М., Бреусенко В.Г., Л.М. Каппушева Гистероскопия., М.,-2001
39. Сидельникова В.М.Эндокринология беременности в норме и при патологии- Москва : МЕДпресс-информ, 2007. - 351, [1] с. : ил., табл.; 21 см.; ISBN 5-98322-302-X.
40. Савельева Г.М., Бреусенко В.Г., Каппушева Л.М. *Гистероскопия: атлас и руководство*. Москва, 2018.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 36/115

B. Suplimentară:

1. Abbott J, Emmans LS, Lowenstein SR. Ectopic pregnancy: ten common pitfalls in diagnosis. *Am J Emerg Med*, 1990; 8: 512-22.
2. Aciern P., Aciern M.I. The history of female genital tract malformation classifications and proposal of an updated system. *Human Reproduction Update*, 2011, vol.17, nr.5 pp. 693-705
3. Altchek A., Deligdisch L. Pediatric, adolescent and young adult gynecology. Blackwell Publishing Ltd., 2009, 500p.
4. Ancăr V., Ionescu C., Ginecologie, București, 1999.
5. Asistența integrată a sănătății adolescenților (AISA). Ghid pentru prestatori de servicii de sănătate la nivel primar. Chișinău, 2012, 188p.
6. Branhart K, Mennuti MT, Benjamin I et al. Prompt diagnosis of ectopic pregnancy in an emergency department setting. *Obstet Gynecol*, 1994; 84; 1010-5.
7. Callahan T.L., Caughey A.B., Blueprints Obstetrics and Gynecology, Baltimore, 2013.
8. Center for Disease Control and Prevention: Sexually transmitted diseases treatment guidelines. *MMWR Recom Rep*, 2006; Rep 55: 1.
9. Cernetchi O., Paladi Gh. Sarcina tubară: evoluția, clinica, diagnostic, tratament (îndrumare metodică), 1997.
10. Cuplul steril (sub red. Paladi Gh.) (Recomandări metodice), 1991.
11. Duca S. Chirurgia laparoscopică. București: Ed. Paralela; 2001.
12. Galdun E, și alții. Maladii septico-purulente în obstetrică, Chișinău 1998.
13. Galdun E., Ștemberg M. Anatomia clinică a organelor genitale feminine (îndrumare metodică), 1998.
14. Gershenson D: Operative gynecology, 2nd ed. Saunders, 2001.
15. Gladun E., Ețco L., Operația cezariană în obstetrica contemporană (material didactic), 1997.
16. Gladun E., Friptu V., Corolcova N. Folosirea antibioticelor în practica obstetrical-ginecologică (îndrumare metodică), 1999.
17. Gladun E., Ștemberg M., Stratulat P., Friptu V. Complexul fetoplacentar (monografie), 2000.
18. Gracia CR, Branhart KT. Diagnosing ectopic pregnancy: decision analysis comparing six strategies. *Obstet Gynecol*, 2001; 97; 464-70.
19. Healey A. Embryology of the Female Reproductive Tract. In: G. Mann et al. (eds.), *Imaging of Gynecological Disorders in Infants and Children*, Medical Radiology, 2012, pp. 21-30
20. Konar H. DC Dutta, s Textbook of gynecology, e-book, 2013, 704p.
21. Kovacs G., Smith J.A Guide to the Polycystic Ovary. Its effects on Health and Fertility. London, 2002.
22. Leșco G., Chirev L., Gandrabur N., Cuciuc V. Promovarea sănătății și dezvoltării adolescenților. Ghid pentru persoanele resursă din comunitate. Chișinău, 2012, 148p.
23. Maxwell DJ: Surgical techniques in obstetrics and gynecology. Churchill Livingstone, 2004.
24. Mișina A. Anomaliile dezvoltării organelor genitale feminine. *Monografie*, ed. Ericon, Chișinău, 2016, 246p.
25. Nadir R. Farid, Evanthia Diamanti Kandarakis. Diagnosis and management of ovarian polycystic sindrom. New York 2009.
26. Ostrofeț C., Sârbu Z., Cardaniuc C. Chirurgia laparoscopică în ginecologie. Chișinău, 2011.
27. Paladi Gh. Maladiile sexual transmesibile, Chișinău, 1999
28. Paladi Gh., Ștemberg M. Inflamațiile organelor genitale (material didactic), 1993.
29. Paladi Gh., Ștemberg M. Metode de diagnostic și tratament în ginecologie (indicații metodice), 1994.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 37/115

30. Popescu I., Ciuce C., Peltecu Gh., Tratat de chirurgie, Vol. V – Obstetrică și Ginecologie, București, 2014.
31. Rădulescu C. Ginecologie, București, 1995.
32. Rock JA, Jones HW: Te Linde's operative gynecology, 10th ed. Lippincott, Williams and Wilkins, 2008.
33. Seeber BE, Barnhart KT. Susp. Ectopic pregnancy. Obs.- Ginec. 2006; 107: 399.
34. Stamatian F., Obstetrică și Ginecologie, Vol. II – Ginecologie, Cluj-Napoca, 2003.
35. Ștemberg M., Gladun E., Friptu V. ș.a. Ginecologie neoperatorie (îndrumar), 1996.
36. The official journal of the international society of gynecological endocrinology. [http:// www.official journal of gynecological endocrinology.](http://www.officialjournalofgynecologicalendocrinology.com)
37. Vârtej P., Vârtej I., Poiană C. Ginecologie endocrinologică. Ed. A IV-a, București, 2014, 711p.
38. Vlădăreanu R., Obstetrică și ginecologie clinică, București, 2006.
39. Webb EM. Anexial mass with pelvic pain. Radiol Clin N Am, 2004; 42: 329.
40. William W., Jr.M.D.Besk Акушерство и гинекология перевод с английского, Москва 1997.
41. Акушерство и гинекология (руководство). Под ред. Савельевой Г.
42. Багдань Ш.и др. Гормональная контрацепция и значения гормональных препаратов в ежедневной гинекологической практике, Будапешт 1997.
43. Богданова Е.А. Гинекология детей и подростков. Москва, 2000, 330стр.
44. Гинекология (учебник). Под ред. Василевской В., 1985.
45. Коколина В.Ф. Руководство для врачей. Детская гинекология. Москва, 2000, 358стр.
46. М. Шехтман. Экстрагенитальная патология и беременность, Ленинград 1987.
47. Маркин Л.Б., Яковлева Э.Б. Детская гинекология. Справочник. Киев, 2004, 474стр.
48. Савельева ГМ. Лапараскопия в гинекологии. Москва: Медицина; 2000.
49. Симбирцев С. Акушерство и гинекология. Педиатрия (руководство), 1996
50. Сметник В., Тумилович Л. Неоперативная гинекология (руководство), 1998.
51. Уварова Е.В. Детская подростковая гинекология. Руководство для врачей. Москва, 2009, 376стр.
52. Эйламазян Э.К. Неотложная помощь при экстремальных состояниях в акушерской практике. Нижний Новгород 1997.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 38/115

ANUL I

MODULUL CURS PRIMAR DE ECOGRAFIE ÎN GINECOLOGIE

Durata instruirii: 3 săptămâni – 108 ore

Scopul: este de a pregăti medicii rezidenți să posede un nivel de bază de cunoștințe în diagnosticul cu ultrasunete în ginecologie și obstetrică, pentru a le permite acestora în orientare diagnostică și creșterea calității actului medical.

Obiectivele de formare: de a familiariza medicii rezidenți cu terminologia ecografică, principiile de funcționare și modul de utilizare a ultrasunetelor în diagnosticul patologiilor obstetrico-ginecologice, în recunoașterea modificărilor normale ale organelor genitale superioare la femei în diferite perioade ale ciclului menstrual, modificările ce sunt legate: de sarcină, de lactație până la menopauză.

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să inițieze participanții cu termenologia ecografică
- Să învețe elemente de bază în ultrasunografie.
- Să cunoască cum să descrie o imagine ecografică de profil ginecologic și obstetrical
- Să identifice o sarcină intra de extra uterină, o sarcină normală de sarcină anormală
- Să recunoască grupul de patologie ginecologic și obstetrical
- Să definească o concluzie ecografică ginecologică și obstetricală;
- Să fie apt să facă o conduită medicală corectă

La nivel de aplicare și de integrare:

- Să aplice ecografia ca metodă de diagnostic în obstetrica și ginecologie;
- Să identifice organele genitale superioare feminine în cadrul examenului ecografic ginecologic;
- Să stabilească diagnosticul de sarcină intra și extrauterină și evoluția ei
- Să descrie cu termeni ecografici organele genitale superioare feminine;
- Să argumenteze conduita medicală la diferite examene ecografice;
- Să aplice metoda de ultrasonografie la pacientele cu sarcină
- Să utilizeze aparatul de ultrasonografie (sonda abdominală și vaginală)
- Să demonstreze capacitatea de a efectua examenul ultrasonografic
- Să stabilească indicațiile pentru spitalizare în secția de ginecologie și de patologie a sarcinii.

III. Conținutul de bază al cursului/disciplinei

Denumirea temei	Numărul de ore			
	Curs	Seminar	l. practice	total
Noțiuni generale de ecografie. Echipament și siguranța ultrasunetelor. Standarde de orientare a imaginii ecografice. Moduri de examinare. Informația și semiologia ecografică. Imagini de bază. Artefacte.	2	3	3	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 39/115

Aspecte medico-legale de examinarea ecografică. Protocolul ecografic. Acordul informat. Conținutul examinării -standart internațional. Documentația necesară	3	2	2	7
Evaluarea ecografică a uterului și cervixului. Patologia uterului negravid- miom uterin, malformațiile uterine, polipul endometrial, chisturi cervicale.	3	2	2	7
Evaluarea ecografică a trompelor uterine. Boală inflamatorie pelvină Hidrosalpinxul. Evaluarea permeabilității trompelor uterine	2	2	3	7
Modificările fiziologice în ciclul menstrual la nivelul organelor genitale feminine aspect ecografic . Dispozitivul intra uterin	2	2	4	7
Evaluarea ecografică a ovarelor. Chisturi simple. Teratoame. Folicul restant, formațiuni suspecte, etc	3	1	3	7
Evaluarea ecografică în infertilitate. Aprecierea rezervei ovariene. Reproducere umană asistată stimularea ovariană, sindrom de hiperstimulare ovariană, etc	2	21	4	7
Menopauza aspectul ecografic. Modificările de vârstă în organele genitale feminine superioare în ovare și uter.	2	1	4	7
Sarcina incipientă până la 11 săptămâni Noțiuni de anatomie ecografică embriologică și fetală normală.	3	1	3	7
Evaluarea ecografică a sarcina anormală trimestru I. Sarcina oprită în evoluție. Sarcina anembrionică. Boala trofoblastică gestațională Sarcina extrauterină.	3	2	2	7
Evaluarea ecografică anexele fetale- placenta, cordonului ombilical, determinarea lichidului amniotic. Biometria fetală normală trimestru 1, 2.	2	3	2	7
Ecografia post partum (lăuzie)- uter post natal, cicatriciu uterin –cezariană, defect de cicatriciu, retenție de țesut placentar, endometrita	2	2	3	7
Examinare ecografică obstetrică și ginecologie prin simulare medicală CUSIM	-	4	3	7
Ecografia 2D, 3D, 4D în obstetrică și ginecologie- modul de utilizare, avantaje și limite de examinare și aspecte tehnice.	2	1	4	7
Metode invazive folosite în ecografie ginecologică – puncția ovariană, reducția de embrioni, sonografia, etc	3	2	2	7
Total	64	44	108	

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 40/115****BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE**

Nr. d/r	Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații	
		E	A
1.	Conectarea și deconectarea aparatului de ecografie	3	0
2.	Alegerea sondelor pentru examinare transabdominală. Pregătirea sondei transvaginale pentru examinare	3	0
3.	Obținerea unui consimțământ pentru ecografia ginecologică	2	0
4.	Înregistrarea pacientului în aparatul de ecografie	2	0
5.	Completarea un protocol de examinare ginecologic	2	0
6.	Identificarea reperului vezica urinară	2	0
7.	Recunoașterea aspectului ecografic normal al uterului	2	0
8.	Recunoașterea aspectului ecografic normal al cervixului	2	0
9.	Recunoașterea fazei ciclului menstrual al endometrului și ovarului	3	0
10.	Recunoașterea aspectului ecografic normal: ovar	2	0
11.	Măsurarea standart a uterului	2	0
12.	Măsurarea standart a ovarului	2	0

E – efectuat, A – asistat**Bibliografia recomandată:****A. Obligatorie:**

- Cauș C., Puiu S., Cauș N. Curs primar în ultrasonografia obstetricală și ginecologică, 2015
- Kurjak A., Chervenak F.A., Vlădăreanu R. Tratat de Ultrasonografie în obstetrică și ginecologie, București, 2013.
- Pelinescu-Oniciu D., Bari Maria. Ecografia în obstetrică și ginecologie. Semiologie ecografică normală. București, 2005.

B. Suplimentară:

- <http://sruog.ro/ghiduri-aprobate-sruog>
- <https://sogr.ro/ghiduri-clinice/>
- <https://www.isuog.org/clinical-resources/isuog-guidelines.html>

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 41/115

MODULUL

ANATOMIE TOPOGRAFICĂ ȘI CHIRURGIE OPERATORIE

Durata instruirii: 2 săptămâni – 72 ore

I. Scopul

Studierea anatomie topografice și chirurgie operatorii în cadrul rezidențiatului urmărește ca scop aprofundarea cunoștințelor în anatomia clinică, perfectarea abilităților de practică chirurgicală, tehnicilor și procedeele operatorii tipice, aprofundarea cunoștințelor necesare pentru diagnosticarea topică, argumentare topografică și chirurgicală a evoluției afecțiunilor chirurgicale. Analiza și sistematizarea cunoștințelor obținute în vederea utilizării și executării tratamentului chirurgical adecvat.

Reeșind din interesele medicinei practice, sarcina primordială care ține de a fi realizată pe parcursul studiului, constă în însușirea anatomiei clinice, deprinderilor practice de indicație chirurgicală în obstetrică și ginecologie, tehnicii procedeele operatorii și în intervențiile chirurgicale tipice pentru aceasta specialitate, bazate pe cunoștințele profunde în anatomia topografică a regiunilor respective.

Studierea disciplinei se realizează în formă de cursuri (15 ore) și lecții practice (20 ore) în total 10 zile (35 ore). Forma prioritară și conținutul lecțiilor practice este munca de sine stătător a rezidenților (disecarea stratigrafică prin calea de acces, studierea și efectuarea căilor de acces raționale, îndeplinirea operațiilor, procedeele și metodelor tipice) pe cadavre neformolizate (nefixate) și pe material biologic (intestine, picioare de porc) în sala de operație.

II. Conținutul cursului

Introducere

Anatomia topografică ca știință aplicată, metodele de studiere și cercetare, noțiunile de bază. Istoricul și evoluția Anatomiei topografice ca disciplină independentă. Însemnătatea lucrărilor lui N.I. Pirogov – fondatorul Anatomiei topografice. Meritul și contribuția altor savanți (V.N.Șevcunenko, N.N.Burdenko, V.V.Kovanov, Th.Ionescu, D.Gerota, A.Troițki, S.Rubașov, V.Parfenteva) în dezvoltarea Anatomiei topografice.

Chirurgia operatorie – noțiune, valoare, conținut, sarcini. Actul chirurgical (operația) – cerințele, conținutul, etape, tipuri de operații. Instrumentarul chirurgical. Anestezia locală și regională – tipuri, tehnica. Manevre, procedee operatorii, tehnici medicochirurgicale. Disocierea și suturarea țesuturilor. Hemostaza provizorie și definitivă în plagă. Tipuri de suturi și materiale de sutură. Nodurile chirurgicale. Aparat și dispozitive pentru aplicarea suturii mecanice.

Venepuncția și venesecția. Microchirurgia. Principii operatorii în toaleta chirurgicală primară (pe regiuni). Operații plastice. Problemele actuale ale transplantării organelor și țesuturilor.

Capitolul I. Gâtul

Punctele de reper, limite, diviziuni topografice. Proiecția formațiunilor anatomice principale pe tegumente. Vasele și nervii superficiali.

Capitolul II. Intervenții chirurgicale în regiunea gâtului

Instrumentarul chirurgical. Incizii raționale, tipice în regiunea gâtului. Intervențiile chirurgicale de extremă urgență pe căile respiratorii superioare – conicotomia, cricoconicotomia.

Traheotomia superioară și inferioară, particularități la copii. Puncția venelor jugulare și subclaviculare.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 42/115

Capitolul III. Toracele

Limitele, puncte de reper, diviziuni topografice. Sintopia, scheletotopia organelor. Particularități individuale de vârstă a formei toracelui și organelor cavității toracice.

Peretele toracelui. Limite, regiunile topografice, proiecția organelor. Straturi, vase și nervi, spații celulare. Spațiul intercostal. Sintopia pachetului vasculonervos.

Topografia glandei mamare, particularități la copii. Malformații congenitale a glandei mamare (amastie, polimastie, genicomastie).

Capitolul IV. Intervenții chirurgicale pe torace

Intervenții chirurgicale pe peretele toracelui.

Instrumentarul chirurgical. Incizii în mastită purulentă și flegmon retromamar. Anestezia nervilor intercostali; puncția pleurală și pericardică. Blocajul retromamar.

Capitolul V. Abdomenul

Repere externe. Limite. Forme extreme de variabilitate individuală și de vârstă. Cavitatea abdominală și compartimentele ei. Fascia endoabdominală. Cavitatea peritoneală. Spațiile paraperitoneale.

Peretele abdominal anterolateral. Repere, limite. Regiuni clinico-topografice. Proiecția organelor interne la copii și adulți. Stratigrafia peretelui abdominal anterolateral în porțiunile medială și laterale: vascularizarea (anastomozele porto-cavale și cavo-cavale), inervația, refluxul venos și limfatic. Zonele de restență scăzută. Structura, însemnătatea practică. Canalul și spațiul inghinal la bărbați și femei. Topografia feței posterioare a peretelui abdominal anterior. Anatomia chirurgicală a herniilor inghinale: oblice, directe, prin alunecare și congenitale. Structura canalelor ombilical și inghinal la copii. Anatomia chirurgicală a herniilor femurale. Malformațiile peretelui abdominal: herniile cordonului ombilical, fistule ombilicale (urinare și canalului vitelin).

Cavitatea peritoneală. Divizarea în “etaje”. Topografia peritoneului: raportul cu organele mezourile, ligamente, recesurile, bursele, pliurile, canalele, sinusurile. Omentul mare și omentul mic la adulți și copii.

Topografia organelor “etajului” superior (supramezocolic): sintopia, scheletotopia, raportul cu peritoneul, ligamentele superficiale și profunde, vasele, nervii, drenajul limfatic.

Ficatul: sintopia, scheletotopia, lobii, segmentele, ligamentele, vasele, nervii. Particularități topografice la copii. Topografia ligamentului hepatoduodenal. Vena portă și raportul ei cu pancreasul, venele tributare. Sistemul venos portal, anastomozele porto-cave și însemnătatea lor practică. Vezica și căile biliare. Atrezia canalelor biliare și vezicii biliare. Anatomia topografică a splinei. Particularități de poziție, formă și dimensiuni. Pancreasul: scheletotopia, proiecția, raportul cu aorta abdominală, venele portă și cavă inferioară, trunchiul celiac, artera mezenterică superioară, mezocolonul, vase și nervi.

Topografia organelor “etajului” inferior (inframezocolic). Intestinul subțire și gros: segmente, raportul cu peritoneul, mezenterii și vasele mezenterice superioare/inferioare (vascularizarea, zone critice de alimentare cu sânge), drenajul venos și limfatic. Anatomia chirurgicală a viciilor congenitale: atrezii, diverticulul Mekel. Anatomia chirurgicală a unghiului ilioceal și a apendicelui vermicular.

Capitolul VI. Intervenții chirurgicale în regiunea abdominală

Căi de abord laparotomice pe organele cavității abdominale, principii, cerințe, argumentare anatomo-chirurgicală, particularități operatorii la copii. Principii operatorii pe tractul gastrointestinal și organele peritoneale, laparoscopia.

Operații pe peretele abdominal.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 43/115

Laparotomia, tipuri de incizii laparotomice (avantaje și dezavantaje), particularități la copii. Puncția cavității peritoneale. Laparocenteza și laparoscopia. Zone de predelecție, particularități stratigrafice.

Herniotomia – noțiune, etape, principii operatorii în herniile abdominale externe, liniei albe, ombilicale, inghinale, femurale. Principii și tehnici chirurgicale în plastia canalului herniar în caz de hernii inghinale oblice (procedeele Jerar-Spasokukoțki-Kimbarovski, Postemski, Martânov, etc.), directe (Bassini, Lichtenshtein, etc.) și femurale (Bassisni, Rudji, Parlavecio, etc.). Particularități operatorii în herniotomia herniilor congenitale, prin alunecare și strangulare. Operații în caz de malformații congenitale: hernia cordonului ombilical (hernia embrionară), fistula ombilicală.

Operații pe organele cavității peritoneale.

Laparotomia, tipuri, particularități la copii. Revizia cavității peritoneale și abdominale. Puncția cavității peritoneale, laparoscopia celioscopică.

Sutura intestinală. Baza teoretică și tehnică a suturii intestinale. Tipuri de suturi – avantaje și dezavantaje. Sutura totală marginală (Alberth, Schmieden, Pirogov-Crerny, Mikulicz, etc.), sutura sero-seroasă Lambert, în bursă, “X”, “Z”. Sutura mecanică. Tipuri de enteroanastomoze: termino-terminale, termino-laterală, latero-laterală.

Operații pe intestinului subțire și gros. Tactica și tehnica suturării plăgilor intestinale. Rezecția intestinului subțire. Particularități în rezecția colonului. Colostomia. Diverticulectomia (Meckel).

Căile de acces operatorii asupra apendicelui vermicular. Apendiceectomia. Particularități tehnice la copii.

Operații pe stomac. Tehnica suturării ulcerului perforant.

Operații pe ficat și căile biliare, căi de acces. Hemostaza, hepatorafia în caz de leziuni ale ficatului. Tehnici în colecistostomie și colecistectomie.

Operații pe splină – splenectomia.

Căi de acces și intervenții chirurgicale pe pancreas.

Capitolul VII. Regiunea lombară și spațiul retroperitoneal

Regiunea lombară – peretele posterolateral al abdomenului. Limitele. Proiecția organelor și formațiunilor vasculonervoase, stratigrafia. Topografia locurilor slabe. Aparatul osteoligamentar al segmentului lombar al coloanei vertebrale, canalul vertebral, măduva spinării, meningele și rădăcinile spinale.

Spațiul retroperitoneal. Pereții. Fasciile și straturile de țesut celuloadipos. Rinichii, capsula și aparatul de fixare renal. Hilul și pediculul renal. Topografia glandelor suprarenale, vascularizația, inervația, drenajul limfatic. Anatomia chirurgicală a ureterelor.

Topografia aortei abdominale și ramurilor ei, venei cave inferioare, plexurilor nervoase și lanțurilor simplice paravertebrale. Grupele de ganglioni limfatici. Porțiunile inițiale ale ductului limfatic toracic, venelor azigos și hemiazigos. Comunicările spațiului celular retroperitoneal.

Instrumentarul chirurgical. Operații pe rinichi și uretere. Căile de acces operatorii extraperitoneale (procedeele Fiodorov, Bergman-Israel, etc.). Sutura renală, rezecția, nefrectomia. Pielotomia. Descoperirea ureterului. Sutura ureterului. Noțiune despre transplantarea rinichiului.

Capitolul VIII. Pelvisul

Repere, limite și regiuni topografice. Pereții bazinului mic și planșeul pelvin (diafragmul pelvin și urogenital). Scheletul, ligament și articulații.

Cavitatea bazinului. Repere interne și limite osteofibroase, aperturile (superioară și inferioară) a bazinului. Diferențieri individuale, de sex și vârstă.

Mușchii pelvisului. Mușchii diafragmei pelvine. Mușchii diafragmei urogenitale.

Vasele sangvine și limfatice ale pelvisului.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 44/115

Inervația pelvisului – somatic și vegetativă. Plexul sacral. Inervația simpatică și parasimpatică. Divizarea bazinului mic în “etaje”: peritoneal, subperitoneal, subcutanat. Topografia peritoneului la bărbați și femei. Pliurile peritoneului. Fundurile de sac vezicorectal la bărbați, vezicouterin și rectouterin la femei.

Fasciile bazinului. Aponevroza peritoneoperineală. Spațiile de țesut celuloadipos: parietale și viscerale. Spațiile celulare laterale: topografia arterei iliace interne și ramurilor ei, trunchiului lombosacral și lanțului simpatic, venelor și plexurilor venoase. Comunicarea spațiilor celulare din etajul subperitoneal cu spații analogice ale regiunilor fesiere, pelvisului și perineului. Ganglionii limfatici ai grupului iliac.

Intestinul rect. Segmente și raporturile cu peritoneul. Spațiile celulare pararectal și rerorectal (presacral). Sintopia rectului la femei și bărbați: vascularizația, inervația, drenarea limfatică și venoasă.

Vezica urinară. Raporturile cu peritoneul. Pliurile peritoneului. Fascia prevezicală. Spațiile de țesut celuloadipos prevezical și paravezical. Raporturile vezicii urinare cu alte formațiuni în bazinul masculin și feminin. Vascularizația, inervația, refluxul limfatic. Particularități structurale la copii. Topografia ureterelor și uretrei.

Uterul și anexele uterine. Porțiunile uterului și raportul cu peritoneul. Aparatul de fixare (ligamentele cardinale, sacrouterine și pubouterine). Aparatul de suspensie al uterului – ligamentul larg și rotund al uterului. Trompele uterine și raporturile cu peritoneul. Mezoul trompei (mezosalpinxul) și a ovarului (mezovarul). Ovariele, ligamentele și raporturile cu peritoneul. Țesutul celular și comunicările lui cu spațiul lateral al etajului subperitoneal al bazinului. Topografia arterelor uterine și ovariene. Raporturile arterei uterine și uterului. Vaginul, porțiunile lui, raporturile cu peritoneul, sintopia. Vascularizația, inervația, refluxul limfatic.

Etajul subcutanat al bazinului – perineul. Perineul ginecologic și perineul anatomic. Limitele osteoligamentare ale perineului. Diviziuni topografice (triunghiuri): anal și urogenital. Triunghiul anal, diafragma bazinului. Limitele, straturile. Mușchiul ridicător anal, porțiunile lui. Sfincterul anal extern și intern. Topografia pachetului vasculonervos pudendal (rușinos). Spațiul celuloadipos al fosei ishiorectale, pereții ei și comunicările ei cu spațiile celulare ale bazinului mic și regiunii fesiere.

Triunghiul urogenital, diafragma urogenital. Straturile, fasciile, mușchii, vasele și nervii. Uretra externă. Vascularizația, inervația, refluxul limfatic. Glanda vestibulară mare. Anatomia chirurgicală a malformațiilor congenitale ale organelor bazinului mic (extrofia, diverticulele vezicii urinare, atreziile intestinului rect și anusului, fistulele intestinului rect și organelor genitale externe, ectopia testiculară, hidrocelul și funiculocelul, epispadia, hipospadia).

Capitolul XI. Intervenții chirurgicale în regiunea pelvisului

Particularitățile anatomo-fiziologice în intervenții chirurgicale pe organele pelvisului.

Anestezia locală. Blocajul pudendal (perineal și transvaginal). Blocajul ligamentului rotund. Blocajul intrapelvian după Șkolnikov-Selivanov.

Instrumentarul chirurgical.

Laparatomia și tipurile ei. Laparatomia median inferioară, transversală (Pfanenștli), transversal lărgită (Cerni)

Puncția fornixului posterior al vaginului.

Intervenții chirurgicale pe vagin. Colpotomia și tipurile ei.

Tehnici operatorii în caz de sarcină extrauterină.

Căile de access pre vezica urinară. Cateterismul vezical. Operații pe vezica urinară. Puncția vezicii urinare. Cistotomia (section alta) Tratamentul chirurgical în leziunile vezicii urinare.

Noțiuni despre operații în caz de paraproctite, hemoroizi. Principii operatorii în fistule anorectale.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 45/115

Tehnica drenării spațiilor celulare ale pelvisului. Tehnici chirurgicale în flegmoanele pelvisului.

Capitolul X. Fascii. Spații celulare

Valoarea aplicativă a fasciilor și spațiilor celulare. Importanța practică în răspândirea proceselor necrotico-purulente în diferite regiuni ale corpului. Intervenții chirurgicale în flegmoane și fasciite necrozante.

Flegmonul pelvin și tipurile de drenare. Drenarea spațiului prevezical.

Drenarea cavității peritoneale și a spațiilor celulare pelvine (transvaginal, prin peretele abdominal anterolateral).

PLANUL TEMATIC de instruire postuniversitară la Anatomie topografică și chirurgie operatorie pentru medicii rezidenți specialitatea Obstetrică-ginecologie (2 săptămâni – 72 ore)

No	DENUMIREA CAPITOLELOR ȘI TEMELOR	Nr. De Ore			
		Curs	Seminar	Lecții practice	Activități practice
GENERAL ANATOMIA CLINICĂ A GÂTULUI					
1	Principii și tehnica toaletei chirurgicale primare a plăgilor. Intervenții chirurgicale în afecțiuni purulente a țesuturilor moi. Incizii raționale și argumentarea lor anatomotopografică în deschiderea flegmoanelor. Punctele de reper, limite, diviziuni topografice. Proiecția formațiunilor anatomice principale pe tegumente. Vasele și nervii superficiali. Intervenții chirurgicale în regiunea gâtului Instrumentarul chirurgical. Incizii raționale și căi de acces. Particularități topografico-chirurgicale în toaleta primară. Traheotomia. Cricoconicotomia.	1	2	2	2
TORACELE					
2	Limitele, puncte de reper, diviziuni topografice. Sintopia, scheletotopia organelor. Particularități individuale de vârstă a formei toracelui și organelor cavității toracice. Peretele toracelui. Limite, regiunile topografice, proiecția organelor. Straturi, vase și nervi, spații celulare. Spațiul intercostal. Sintopia pachetului vasculonervos. Topografia glandei mamare, particularități la copii. Malformații congenitale a glandei mamare (amastie, polimastie, genicomastie). Intervenții chirurgicale pe peretele toracelui.	1	2	2	2

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 46/115

Instrumentarul chirurgical. Incizii în mastită purulentă și flegmon retromamar.
Anestezia nervilor intercostali; puncția pleurală și pericardică.
Blocajul retromamar.

ABDOMENUL

3	Peretele abdominal anterolateral. Repere, limite. Malformații. Structura canalelor. Anatomia chirurgicală a herniilor femurale. Anatomia chirurgicală a herniilor.	1	2	2	2
	Cavitatea peritoneală. Divizarea în “etaje”. Topografia organelor “etajului” superior (supramezocolic).				
	Anatomia chirurgicală a viciilor înnașcute. Topografia organelor “etajului” inferior (inframezocolic).				

INTERVENȚII CHIRURGICALE ÎN REGIUNEA ABDOMINALĂ

4	Operații pe peretele abdominal. Puncția cavității peritoneale. Herniotomia. Operații în caz de malformații congenitale.	1	2	2	2
	Operații pe organele cavității peritoneale. Baza teoretică și tehnică a suturii intestinale. Rezecția intestinului. Operații pe stomac, ficat și căile biliare.				

REGIUNEA LOMBARĂ ȘI SPAȚIUL RETROPERITONIAL

5	Regiunea lombară. Limite, locuri slabe.	1	2	2	2
	Spațiul retroperitoneal. Pereți. Fascii și straturi. Topografia aortei abdominale.				
	Intervenții chirurgicale în regiunea lombară și spațiul retroperitoneal. Instrumentarul chirurgical. Operații pe rinichi. Căi de acces. Transplantarea rinichiului.				

PELVISUL

6	Repere, limite și regiuni topografice. Divizarea bazinului mic în etaje”. Spațiile celulare. Fasciile bazinului.	1	2	2	2
	Triunghiul urogenital, diafragma urogenital. Straturi, fascii, mușchi, vase și nervi. Anatomia chirurgicală a malformațiilor congenitale.				

INTERVENȚII CHIRURGICALE ÎN REGIUNEA PELVISULUI

7	Particularitățile anatomo-fiziologice în intervenții chirurgicale pe organele pelvisului.	1	2	2	2
	Anestezia locală. Blocajul pudental (perineal și transvaginal). Blocajul ligamentului rotund. Blocajul intrapelvian după Șkolnikov-Selivanov. Instrumentarul chirurgical. Laparatomia și tipurile ei. Laparatomia median inferioară, transversală (Pfanenștili), transversal lărgită (Cerni) Puncția fornixului posterior al vaginului. Intervenții chirurgicale pe vagin. Colpotomia și tipurile ei.				

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 47/115

INTERVENȚII CHIRURGICALE ÎN REGIUNEA PELVISULUI.

8	Tehnici operatorii în caz de sarcină extrauterină. Căile de access pre vezica urinară. Cateterismul vezical. Operații pe vezica urinară. Puncția vezicii urinare. Cistotomia (section alta) Tratamentul chirurgical în leziunile vezicii urinare. Noțiuni despre operații în caz de paraproctite, hemoroizi. Principii operatorii în fistule anorectale. Tehnica drenării spațiilor celulare ale pelvisului. Tehnici chirurgicale în flegmoanele pelvisului.	1	2	2	2
---	--	---	---	---	---

FASCII. SPAȚII CELULARE

9	Valoarea aplicativă a fasciilor și spațiilor celulare. Importanța practică în răspândirea proceselor necrotico-purulente în diferite regiuni ale corpului. Intervenții chirurgicale în flegmoane și fasciite necrozante.	2	2	2	2
	Colocviu	1			
	Total număr ore de studiu				
	Credite				
	Total	72			

BAREM DE ABILITĂȚI PRACTICE

Nr.	Activități practice, tehnici chirurgicale și intervenții chirurgicale	Efectuate	Asistat	Interpretat
1	Tehnica nodurilor chirurgicale (simplu, chirurgical, marinăresc, nodul patrat)	2	4	1
2	Tehnica venesecției		1	1
3	Tehnica puncției (cateterismul) venelor: subclaviculară, cubitală, cefalică, bazilică, etc.)		1	1
4	Etape și tehnica suturii vasculare		1	1
5	Tehnica suturii intestinale cu fir separat (simplă în „U”)	2	4	1
6	Tehnica suturii cu fir continuu (surget în „U”)	2	4	1
7	Tehnica blocajelor plexurilor nervoase (brahial, sacral, paraneural, vago-simpatic pe gât)		1	1
8	Tipuri și tehnici de hemostază în plagă – definitivă și provizorie	1	2	1
9	Tehnica ligaturii arteriale clasice – pe traiect		1	1
10	Tehnica căilor raționale de acces ale pachetelor vasculonervoase, trunchiurilor		1	1

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 48/115**

	arteriale și nervoase pe extremități și organelor toracice și abdominale			
11	Tehnica inciziilor tipice în panarițiu și flegmon al mâinii de diferite localizări		1	1
12	Tehnica cricoconicotomiei		1	1
13	Tehnica traheostomiei superioare și inferioare		1	1
14	Tehnica inciziilor tipice în panarițiu și flegmon al membrului pelvin de diferite localizări		1	1
15	Tehnici chirurgicale în plastia canalului inghinal			1
16	Tehnici chirurgicale în plastia canalului inghinal la copii (Roux, Cerni, etc.)			1
17	Tehnici chirurgicale în hernia ombilicală			1
18	Tehnici chirurgicale în diastaza liniei albe			1
19	Tehnici chirurgicale în plastia peretelui abdominal anterolateral (hernii ventrale)			1
20	Tehnici chirurgicale în hernia femorală			1
21	Tehnici chirurgicale în hernia strangulată			1
22	Tehnici chirurgicale în hernia femorală strangulată „corona mortis”			1
23	Sutura intestinală sero-seroasă (Lamber)			1
24	Sutura intestinală marginală (Shmiden)			1
25	Sutura intestinală în două planuri (Alberth)			1
26	Tipuri de anastomoze digestive (avantaje și dezavantaje)			1
27	Gastroenteroanastomoza (tipuri)			1
28	Tehnici chirurgicale în ulcerul perforant stomacal și duodenal			1
29	Colecistectomia			1
30	Splenectomia			1
31	Rezecția intestinală			1
32	Tehnici în sutura plăgilor intestinale		1	1
33	Apendiceectomia (particularități la copii)			1
34	Tehnici în blocajul pudental.	1	2	1
35	Tehnici chirurgicale în laparatomie și laparorafie. Reguli.		1	1
36	Tehnici în puncția și cateterismul vezicii urinare.	1	2	1

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 49/115

37	Tehnici chirurgicale și argumentare anatomotopografică în punctia fornixului vaginal posterior			1
38	Tehnici chirurgicale în operații în sarcină extrauterină.			1
39	Tehnica epiziotomiei			1

Bibliografia recomandată:

A. Obligatorie:

1. Materialele cursurilor.
2. Kulcički K.I. (red.), Bobrik I.I. (red.) //Chirurgie operatorie și anatomie topografică// Kiev, 1992 (traducere din limba rusă).
3. Ion Albu, Radu Georgia //Anatomie topografică// București, 1994.
4. Островерхов Г.Е.(с соавт.) //Курс оперативной хирургии и топографической анатомии// М., 1972.
5. Кованов В.В. (ред.) // Оперативная хирургия и топографическая анатомия// М., 1978, 1985.
6. Кованов В.В., Бомаш Ю.М //Практическое руководство по топографической анатомии// М., 1967.

B. Suplimentară:

1. Șevkunenko V.N. (red.) //Chirurgia operatorie și anatomia topografică// București, 1954 (traducere din limba rusă).
2. M.Ifrim, G.Niculescu //Compendiu de anatomie// București, 1988.
3. M.Ifrim, G.Niculescu și al. //Atlas de anatomie umană//, Vol I, II, III. București, 1985.
4. Кованов В.В., Травин А.А. //Хирургическая анатомия конечностей человека// М., 1983.
5. Исаков Ю.Ф., Лопухин Ю.М. (ред) //Оперативная хирургия с топографической анатомии детского возраста// М., 1989.
6. Войно-Ясенецкий В.Ф. //Очерки гнойной хирургии// Л.Медиз., 1956.
7. Кованов В.В., Аникина Т.И. //Хирургическая анатомия фасций и клетчаточных пространств человека// М., 1970.
8. Лопухин Ю.М., Молоденков М.Н. //Практикум по оперативной хирургии// М., 1967.
9. Войленко В.Н. (с соавт) //Атлас операции на брюшной стенке и брюшной полости// М., 1965
10. Имре-Литтманн (ред.) //Оперативная хирургия// Будапешт, 1981.
11. Кукуджанов Н.И. //Паховые грыжи// М., 1969.
12. Тоскин К.Д., Жебровский В.В.//Грыжи живота// М., 1983.
13. Золотко Ю.Л. //Атлас топографической анатомии// М., 1967.
14. Усольцова В.В., Машкара К.И. //Хирургия заболевания и повреждений кости// Л., 1986.
15. Ernst W, April //Clinical Anatomy//, New York, 1997.
16. Слепцов И.В., Черников Р.А. С47 Узлы в хирургии. СПб.: Салит-Медкнига, 2000. 176 с.
17. Э.А. Петросян, В.И. Сергиенко, И.В. Фраучи Топографическая Анатомия и Оперативная Хирургия Учебник Для Медицинских Вузов Под Редакцией Академика Рамн Ю.М. Лопухина *Гэотар Медицина* Москва, 2000.
18. Семенов Г. М., Петришин В. Л., Ковшова М. В. С30 Хирургический шов. СПб: Питер, 2001. 256 с.
19. Frank H. Netter, M.D. Human Anatomy. Third Edition. 2003.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 50/115

20. Kaiser, Larry R.; Kron, Irving L.; Spray, Thomas L. Title: Mastery of Cardiothoracic Surgery, 2nd Edition Copyright B©2007 Lippincott Williams & Wilkins
21. Техника выполнения хирургических операций: Справочник/[Л. Е. Котович, С. В. Леонов, А. В. Рупкий и др.]. Мн.: Беларусь, 1985. 160 с.
22. Agur, Anne M.R.; Dalley, Arthur F. Title: Grant's Atlas of Anatomy, 12th Edition Copyright B©2009 Lippincott Williams & Wilkins
23. Константин Франтзаиде Ф83 Лапароскопическая и торакокопическая хирургия/Пер. с англ. М. СПб.: «Издательство БИНОМ», «Невский Диалект», 2000. 320 с, ил.
24. Дронов А.Ф., Поддубный И.В., Котлобовский В.И. Д75 Эндоскопическая хирургия у детей / Под ред. Ю.Ф. Исакоя, АФ. Дронова. — М: ГЭОТАР-МЕД, 2002. — 440 с: ил.
25. Faller, The Human Body © 2004 Thieme
26. Данилов М.В., Федоров В.Д. Д18 Хирургия поджелудочной железы: Руководство для врачей.- М.: Медицина, 1995.- 512 с: ил.
27. Pierre-Alain Clavien Michael G. Sarr Yuman Fong Atlas of Upper Gastrointestinal and Hepato-Pancreato-Biliary Surgery Panco Georgiev (*Associate Editor*). ISBN 978-3-540-20004-8 Springer Berlin Heidelberg New York
28. Бокерия Л. А., Беришвили И. И. Хирургическая анатомия венечных артерий. - М.: Издательство НЦССХ им. А. Н. Бакулева РАМН, 2003. – 297 с, иллюстр.
29. Biblioteca catedrei.
30. Surse electronice în volum de peste 700 unități.
31. Sală computerizată cu softuri virtuale pentru toate regiunile și temele incluse.
32. Teste.

<http://anatop.usmf.md/>

IV. Metode de predare și învățare utilizate

Disciplina Anatomie topografică și Chirurgie operatorie este predată în manieră clasică: cu prelegeri și lucrări practice. Prelegerile sunt citite de către titularii de curs. La lucrările practice studenții studiază/prepară cadavrele fixate, desene ale secțiunilor succesive prin corpul uman la diferite nivele, vizionarea filmelor (inclusiv și a tehnicilor chirurgicale), intervenții chirurgicale pe animale (iepure).

V. Sugestii pentru activitate individuală

Este binevenit ca predarea disciplinei pentru rezidenții de profil chirurgical să se repete pe parcursul perioadei de studii.

VI. Metode de evaluare

Pe parcursul modulului la disciplina Anatomie topografică și Chirurgie operatorie medicii-rezidenți sunt evaluați zilnic, atât în plan teoretic lucrul pentru acasă și practic (la cadavru). Este prevăzută și activitatea practică în Centrul de Medicină Legală.

Evaluarea formativă a rezidentului astfel, prevede răspunsul oral la întrebările prestate de profesor reeșind din materialul studiat anterior; demonstrarea pe cadavru a competențelor acumulate pentru perioada respectivă. Fiecare probă se notează potrivit scării de evaluare standart cu note de la 0 la 10. Probele stabilite pot fi susținute de către rezidenți numai de 2 ori inclusiv încă o probă în ultima săptămână a semestrului (săptămâna de atestare).

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 51/115

Media anuală se formează din suma punctelor acumulate pe parcursul anului de studiu împărțită la 10. Evaluarea se efectuează după criteriile sistemului de concordanțe (varianta „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”).

La examenul de promovare la disciplina Anatomie topografică și Chirurgie operatorie nu sunt admiși rezidenții cu media anuală sub nota 5, precum și rezidenții care nu au recuperat absențele la lucrările practice.

Examenul la disciplina Anatomie topografică și Chirurgie operatorie este unul combinat, alcătuit din proba deprinderilor practice și proba orală.

Nota finală constă din 3 componente: nota medie pe modul (coeficientul 0,5), proba orală (0,3), proba deprinderilor practice (0,2).

Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1 fără zecimale, după cum urmează:

- Nota 10 sau „excelent” (echivalent ECTS – A) va fi acordată pentru însușirea 91 – 100% din material;
- Nota 9 sau „foarte bine” (echivalent ECTS – B) va fi acordată pentru însușirea 81 – 90% din material;
- Nota 8 sau „bine” (echivalent ECTS – C) va fi acordată pentru însușirea 71 – 80% din material;
- Nota 6 și 7 sau „satisfăcător” (echivalent ECTS – D) vor fi acordate pentru însușirea respectiv a 61 – 65% și 66 – 70% din material;
- Nota 5 sau „slab” (echivalent ECTS – E) va fi acordată pentru însușirea 51 – 60% din material; notele 3 și 4 (echivalent ECTS – FX) vor fi acordate pentru însușirea 31 – 40% și respectiv 41 – 50% din material;
- Notele 1 și 2 sau „nesatisfăcător” (echivalent ECTS – F) vor fi acordate pentru însușirea 0 – 30% din material.

Nerespectarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca „absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero)

Rezidentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 52/115

MODULUL

HEMATOLOGIE

Durata instruirii: 1 săptămână – 36 ore

Anemiile la gravide. Clasificarea anemiilor. Anemiile fierodeficitare. Etiologie. Patogenie. Sindromul anemic. Sindromul sideropenic. Criteriile de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Profilaxia.

Anemia B₁₂-deficitară. Etiologie. Patogenie. Manifestările clinice. Sindromul anemic, gastrointestinal, neurologic. Criteriile de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Tratamentul.

Anemia prin deficitul acidului folic. Etiologie. Patogenie. Manifestările clinice. Sindromul anemic, gastrointestinal. Criteriile de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Tratamentul. Profilaxia.

Anemiile aplastice, metaplastice, renale, inflamatorii. Manifestările clinice. Criteriile de diagnostic. Tactica obstetricală la gravidele cu aceste anemii.

Anemiile hemolitice. Clasificarea. Criteriile de confirmare a caracterului hemolitic al anemiei. Anemiile hemolitice și graviditatea.

Hemoblastozele. Principiile de diagnosticare. Hemoblastozele și graviditatea.

Hemostaza normală în aspect clinic. Metode de investigare a hemostazei și interpretarea indicilor de laborator. Controlul tratamentului cu anticoagulanți. Diatezele hemoragice și graviditatea.

Sindromul de coagulare intravasculară diseminată în obstetrică și ginecologie. Etiologie. Patogenie. Stadiile și formele clinice. Criteriile de diagnostic. Profilaxie. Tratament.

Principiile generale și concepțiile moderne în transfuziologie. Componentii și substituenții de sânge. Clasificarea, indicațiile de aplicare în clinică. Chirurgia de gravitație a sângelui. Plasmafereza. Autocrioplasma.

Reacțiile și complicațiile posttransfuzionale. Clasificarea. Tabloul clinic. Profilaxia și tratamentul.

Planul tematic al prelegerilor la Hematologie și transfuziologie pentru rezidenții obstetricieni și ginecologi

Nr.	Tema	Numărul de ore
1.	Anemiile la gravide.	2
2.	Diatezele hemoragice și sarcina.	1
3.	Hemoblastozele și graviditatea.	2
4.	Principiile și concepțiile moderne în transfuziologie.	2
5.	Sindromul de coagulare intravasculară diseminată în obstetrică și ginecologie.	1

În total: 8 ore.

Planul tematic al seminarelor la Hematologie și transfuziologie pentru rezidenții obstetricieni și ginecologi

Nr.	Tema	Numărul de ore
1.	Diagnosticul diferențial al anemiilor la gravide și tratamentul.	3
2.	Diagnosticul diferențial al diatezele hemoragice.	3
3.	Componentii și substituenții de sânge. Clasificarea.	2

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 53/115

	Indicațiile de utilizare. Autocrioplasma.	
4.	Reacțiile și complicațiile posttransfuzionale. Clasificarea. Tabloul clinic. Profilaxia și tratamentul.	2

În total: 10 ore.

Deprinderile practice

1. Interpretarea rezultatelor examinării tabloului sanguin la diferite maladii ale sistemului sanguin.
2. Alcătuirea planului de examinare a bolnavilor cu anemie.
3. Diagnosticul diferențial al anemiilor.
4. Ajutorul de urgență în crizele hemolitice.
5. Determinarea timpului de sângerare după Duke.
6. Determinarea timpului de coagulare după Lee-White.
7. Interpretarea datelor coagulogramei.
8. Planul investigațiilor de laborator pentru confirmarea sindromului de coagulare intravasculară diseminată.
9. Folosirea componentelor de sânge.
10. Determinarea grupelor sanguine și a factorului Rhesus.
11. Probele de compatibilitate.
12. Proba biologică.
13. Metodele de plasmafereză curativă.
14. Efectuarea transfuziei de masă eritrocitară.
15. Planul de examinare a bolnavilor până la până la transfuzie.

Bibliografia:

1. Ion Corcimar. Hematologie clinică (Prelegeri pentru studenți și rezidenți). Chisinau; Centrul Editorial-Poligrafic Medicina al USMF; 2007; 388 p.
2. Radu Paun. Tratat de medicină internă. Hematologie, vol. 1; Bucuresti, 1997; 944p.
3. Radu Paun. Tratat de medicină internă. Hematologie, vol. 2; Bucuresti, 1999; 1266p.
4. Wintrobe's. Clinical Hematology, 10 edition / G.R.Lee, J.Foerster, J.N.Lukens. Philadelphia. London, 2000; 2763p.
5. Ion Corcimar, Svetlana Cebotari, Mihail Borș et al. GHID Național în Transfuziologiei. Chisinau; 2011; 122 p.
6. Руководство по гематологии. Под ред. А.И.Воробьева. том 1, М. Ньюдиамед, 2005, 280 с.
7. Руководство по гематологии. Под ред. А.И.Воробьева. том 2, М. Ньюдиамед, 2005, 277 с.
8. Руководство по гематологии. Под ред. А.И.Воробьева. том 3, М. Ньюдиамед, 2005, 409 с.
9. А.Г.Румянцев, В.А.Аграненко. Клиническая трансфузиология. М: ГЭОТАР, Медицина, 1997, 576 с.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 54/115

MODULUL

BIOETICĂ ȘI DEONTOLOGIE MEDICALĂ

Durata instruirii: 1 săptămână – 36 ore

Scopul instruirii: Studiarea, asimilarea facilă și consolidarea cunoștințelor privitor la subiectele teoretice și clinice de bază ale bioeticii medicale. Examinarea esenței și conținutul unor tendințe și fenomene din știință și medicină din perspectivă bioetică. Identificarea și aprecierea problemelor bioetice în practica medicală în obstetrică și ginecologie. Crearea posibilităților de aplicare a reperelor bioetice asimilate în activitatea clinică și științifică. Stabilirea statutului, obiectivelor și conținutului Bioeticii în concordanță cu anumite situații din domeniile obstetrică și ginecologie al medicinei.

Aplicarea metodelor eficiente de instruire bioetică, folosirea utilă a legităților morale în sistemele intra/inter spitalicești, în relațiile „medic-pacient” și în strategiile curative ginecologice contemporane. Utilizarea concepțiilor etico-bioetice în organizarea și funcționarea eficientă a Comitetelor de bioetică de nivel spitalicesc, de ramură și statal. Determinarea corelației funcționale dintre bioetică ca ramură a științei și practica aplicării cunoștințelor bioetico-filosofice în medicina clinică de tip ginecologic. Formarea capacităților de elaborare a proiectelor de cercetare științifică și aplicabilitate practică în domeniul bioeticii. Acumularea deprinderilor teoretice și practice în lansarea inițiativelor legislative în reglementarea cercetărilor biomedicale, a practicii ocrotirii sănătății din punct de vedere al bioeticii.

Conținutul temelor modulului:

Tema 1. Repere conceptuale și metodologice ale bioeticii

1. Concept de morală, etică, etică medicală, deontologie și bioetică.
2. Evoluarea cunoștințelor etice și bioetice, rolul acestora în cadrul social, individual-uman și medical.
3. Categoriile de bază ale moralei și eticii medicale. Orientări teoretice și metodologice actuale în bioetică.
4. Noțiuni de valoare și axiologie. Axiologie specială și medicală. Axiologia medicală – reper teoretic esențial al bioeticii.
5. Redimensionarea implicațiilor valorice în spațiul biomedical survenite în rezultatul scientizării și tehnologizării persistente a vieții umane și a sferei medicale.

Tema 2. Optica bioetico-medicală a sănătății, maladiei și suferinței

1. Sănătatea, boala și suferința în practica medicală contemporană.
2. Rolul convingerilor individuale și celor sociale în conturarea sănătății, bolii și suferinței.
3. Abordarea polidimensională (științifică, culturală, teologică) a sănătății, bolii și suferinței în obstetrică și ginecologie.
4. Durerea în obstetrică.

Tema 3. Relația medic–pacient în practica obstetrico-ginecologică

1. Valoarea calităților morale în relația medic–pacient. Moduri de abordare în respectiva relație (paternalistă și antipaternalistă).
2. Etica interpretativă și hermeneutica actului terapeutic. Consimțământul informat în ginecologie.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 55/115

3. Strategii comportamentale ale medicului în relațiile cu contingent divers de pacienți ginecologici, gravide și cu lăuze.
4. Etica relației medicului ginecolog cu pacientele (deontologia profesională, autonomia pacientelor, confidențialitatea, acordul informat, informarea și educarea pacientelor cu privire la deciziile cu privire la viața sexuală, contracepția etc.)
5. Rolul medicului ginecolog/obstetrician în sănătatea populației

Tema 4. Componente ale actului medical prin prisma bioeticii

1. Taina profesională și confidențialitatea.
2. Vestea rea în ginecologie.
3. Autoritatea medicului ginecolog, obstetricianului și încrederea pacientului.
4. Vulnerabilitatea pacientelor în obstetrică.
5. Greșeli și erori medicale, malpraxis în obstetrică și ginecologie.
6. Tratamente inutile în practica medicală ginecologică și în perioada sarcinii.

Tema 5. Subiecte bioetice ale sarcinii și nașterii

1. Donarea gameților în cazul reproducerii asistate. Surogatul.
2. Diagnosticul prenatal și deciziile legate de întreruperea sarcinii. Întreruperea sarcinii.
3. Malformațiile congenitale ale fătului, intervențiile chirurgicale asupra fătului.
4. Nașterea prin cezariană înafara indicației medicale.
5. Managementul sarcinii în cazul decesului subit al mamei.
6. Sănătatea femeii gravide. Infecția sexual-transmisibilă. HIV în sarcină.
7. Colectarea celulelor stem din cordonul ombilical.
8. Îngrijirea nou-născutului (terapia intensivă în cazul copiilor prematuri).

Tema 6. Sănătate și patologie reproductivă în dimensiune bioetică

1. Embriologia și problema însuflețirii umane. Statutul embrionului uman. Etica cercetărilor asupra embrionilor, oocitului și manipulările genetice.
2. Dileme bioetice în avort, reproducerea asistată și în cercetarea pe embrioni. Problema conservării, donării, vânzării embrionilor.
3. Proiectul genomului uman.
4. Testările genetice și rezultatele acestora în apreciere medicală și bioetică.
5. Terapie genetică. Intervenții medicale în genetică.
6. Eugenia și discriminarea în baza geneticii. Clonarea umană.

Tema 7. Transplantologie și intervenții chirurgicale majore în ginecologie

1. Problema transplantului de organe ca subiect de abordare bioetică. Modalități și diversitate ale transplanturilor. Donare de organe, țesuturi și material biologic.
2. Dileme etice, juridice și teologice privitor la efectul actului de donare, transplantare și manipulare cu material biologic uman. Cadrul normativ în transplantologie.
3. Chirurgia plastică/estetică genitală feminină.
4. Chirurgia plastică în schimbarea sexului.

Tema 8. Implicații bioetice în cercetarea științifică și cea a studiul clinic

1. Evoluția studiului terapeutic în practica ginecologică. Aplicabilitatea principiilor bioetice în cercetările biomedicale. Acte normative în cercetările biomedicale.
2. Aspecte bioetice ale particularităților cercetărilor clinice cu diferite grupuri de pacienți. Protecția subiecților în cercetarea biomedicală.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 56/115

3. Experimentul: noțiune, conținutul și clasificare. Specificul experimentului în cercetările biomedicale în ginecologie și obstetrică.

Tema 9. Expertiza bioetică în cercetările biomedicale

1. Condiții specifice pentru realizarea etică a studiului clinic în ginecologie și obstetrică. Noțiune de expertiză. Specificul expertizei în cercetările medico-biologice. Expertiza bioetică în medicină și biologie.
2. Etapele de cercetare în domeniul biologic-medical. Procedeele operaționale standardizate (POS) în cercetările biomedicale ginecologice și obstetrice. Protocoalele de cercetare.
3. Rolul comitetelor de bioetică în realizarea expertizei cercetărilor științifice și studiilor clinice.

PLANUL TEMATIC

Nr.	T e m a	Nr. de ore		
		Prelegeri	Seminare	Total
1.	Repere conceptuale și metodologice ale bioeticii	2	2	4
2.	Optica bioetico-medicală a sănătății, maladiei și suferinței	2	2	4
3.	Relația medic-pacient în practica obstetrico-ginecologică	2	2	4
4.	Componente ale actului medical prin prisma bioeticii	2	3	5
5.	Subiecte bioetice ale sarcinii și nașterii	2	3	5
6.	Sănătate și patologie reproductivă în dimensiune bioetică	2	2	4
7.	Transplantologie și intervenții chirurgicale majore în ginecologie	2	2	4
8.	Implicații bioetice în cercetarea științifică și cea a studiul clinic	1	2	3
9.	Expertiza bioetică în cercetările biomedicale	1	2	3
T o t a l:		15	20	36

Bibliografia recomandată:

A. Obligatorie:

Dicționar de Filosofie și Bioetică / T.Țirdea, P.Berlinschi, A.Eșanu, D.Nistoreanu, V.Ojovanu. Chișinău: Medicina, 2004.

Bioetica. Documente ale UNESCO. Chișinău: Univers Pedagogic, 2006.

Comunicare și comportament în medicină (cu elemente de bioetică). Coord. V.Ojovanu. Chișinău: Medicina, 2016.

Ojovanu V. *Axiologia și medicina: dimensiuni teoretico-metodologice*. Chișinău: UASM, 2012.

Ojovanu V. *Dimensiunile performanței*. Chișinău: UASM, 2007.

Țirdea T.N. *Bioetică: repere teoretico-metodologice*. Chișinău: Medicina, 2015.

Țirdea T.N. *Bioetică: teorie și practică*. Chișinău: Medicina, 2016.

Țirdea T.N. *Bioetică: curs de bază*. Chișinău: Medicina, 2017.

Țirdea T.N., Gramma R. *Bioetica medicală în Sănătate Publică*. Chișinău: Bons Offices, 2007.

Zanc I., Lupu I. *Bioetica Medicală*. Cluj-Napoca: Editura Medicala Universitara Iuliu Hatieganu, 2004.

Цырдя Т.Н., Берлинский П.В. *Философия (С курсом биоэтики)*. Кишинев: Medicina, 2002.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 57/115

B. Suplimentară:

Astărăstoae V., Triff A.B. *Essentialia in Bioetica*. Iași: Cantes, 1998.

Astărăstoae V., Stoica O. *Genetică versus Bioetică*. Iași: Polirom, 2002.

Bioethics in Social Context. Edited by Barry Hoffmaster. Philadelphia: Temple University Press, 2001.

Ethical issues in obstetrics and gynecology. Published by the FIGO Committee for the Study of Ethical Aspects of Human Reproduction and Women's Health. London: FIGO House, 2012.

Joseph Ifeanyi Brian-D. Adinma. *Bioethics in Obstetrics*. In: From Preconception to Postpartum. Edited by Dr. Stavros Sifakis. InTech, 2012, p.297-314.

Nicolau S. *Bioetica*. București, 1998.

Pragmatic Bioethics. Cambridge; London: A Bradford Book The MIT Press, 2003.

Scripcaru Gh., Ciucă A., Astărăstoae V., Scripcaru C.. *Bioetica, științele vieții și drepturile omului*. Iași; București: Polirom, 1995.

Швейцер А. *Благоговение перед жизнью*. Москва, 1992.

Яровинский М.Я. *Лекции по курсу "Медицинская этика" (биоэтика)*. 2-ой выпуск. Москва: Медицина, 2000.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 58/115

MODULUL

FARMACOTERAPIE ȘI FARMACOLOGIE CLINICĂ

Durata modului: 1 săptămână - 36 ore

1. Bazele farmacoterapiei raționale. Medicina bazată pe dovezi. Sistemul „Formular”. Metode de selectare a substanțelor medicamentoase. Istoricul medicamentelor. Medicamentele și calitatea vieții. Factorii ce împiedică farmacoterapia rațională. Complanța și concordanța.

1.1. *Bazele farmacoterapiei raționale.* Etapele farmacoterapiei raționale. Direcțiile cheie în farmacoterapia rațională. Importanța selectării medicamentelor și a formelor medicamentoase pentru pacientul concret.

1.2. *Medicina bazată pe dovezi.* Trialurile clinice și nivelele de dovezi. Metaanaliza și interpretarea. Trialurile în ginecologie (studiile randomizate). Rolul trialurilor clinice în farmacoterapia rațională. Importanța aspectului etic în procesul efectuării trialurilor clinice.

1.3. *Sistemul „Formular”. Metode de selectare a substanțelor medicamentoase.* Principiile de funcționare a sistemului „Formular”. Modele ale sistemului „Formular” aprobate în alte țări. Medicamentele și calitatea vieții. Factorii ce împiedică farmacoterapia rațională

1.4. *Istoricul medicamentelor și examinarea clinică a efectelor medicamentoase.*

1.5. *Complanța și concordanța.* Factorii ce afectează complianța. Metodele de apreciere a complianței.

2. Procesele farmacoterapiei. Aplicările practice ale analizei terapiei medicamentoase. Rolul farmacocineticii și farmacodinamiei în alegerea rațională a dozei și a timpului de acțiune a medicamentului. Monitorizarea farmacoterapiei.

2.1. *Procesul farmaceutic.* Modificarea eliberării substanței active din forma medicamentoasă.

2.2. *Procesul farmacocinetic.* Importanța particularităților individuale ale pacientului. Cauzele de deosebire între pacienți. Deosebirile farmacocinetice.

2.3. *Procesul farmacodinamic.* Importanța relației doză –efect în terapia medicamentoasă.

2.4. *Procesul terapeutic.* Translarea efectului farmacologic al medicamentului în efect terapeutic. Interacțiunea dintre medicament și proces patologic. Translarea efectului farmacologic al medicamentului în efect terapeutic în farmacoterapia de lungă durată. Efectul farmacoterapeutic și adaptarea.

2.5. *Aplicările practice ale analizei terapiei medicamentoase.* Aplicarea farmacocineticii în planificarea regimurilor de dozare a medicamentelor. Doza de încărcare. Doza de menținere. Schimbarea dozei de menținere când e modificat clearance-ul medicamentului. Folosirea procesului terapiei medicamentoase în analiza lipsei de răspuns adecvat al pacientului la tratament.

2.6. *Monitorizarea farmacoterapiei.* Monitorizarea efectului terapeutic al medicamentului. Monitorizarea farmacoterapeutică individuală. Monitorizarea farmacoterapeutică la populație. Monitorizarea farmacocineticii și farmacodinamiei medicamentului.

3. Particularitățile farmacoterapiei și fitoterapiei în perioada fertilității, sarcinii și alaptării. Particularități ale terapiei medicamentoase la pacientele geriatrice.

3.1. *Farmacologia clinică a medicamentelor administrate în perioada fertilității și sarcinii.* Farmacocinetica substanțelor medicamentoase în sistemul mamă – „placentă – fetus. (Particularitățile farmacocinetice ale medicamentelor în organismul femeii însărcinate; indicele penetrării placentare; particularitățile farmacocinetice ale medicamentelor în organismul fătului). Pătrunderea substanțelor medicamentoase în organismul fătului prin lichidul amniotic.

3.2. *Farmacoepidemiologia în sarcină.* Studiile farmacoepidemiologice. Raportări de cazuri. Teratogenitatea.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 59/115

3.3. *Particularitățile acțiunii substanțelor medicamentoase în dependență de perioada sarcinii în care a fost folosit medicamentul.* Acțiunea nocivă a medicamentelor în perioada blastogenezei (prima perioadă critică); acțiunea nocivă a medicamentelor în perioada embriogenezei (a doua perioadă critică); acțiunea nocivă a medicamentelor în perioada fetogenezei (a treia perioadă critică). Acțiunea negativă a medicamentelor administrate în timpul travaliului.

3.4. *Acțiunea unor grupe medicamentoase, utilizate frecvent în practica obstetricală și ginecologică asupra embrionului, fătului și nou-născutului.* Plante medicinale și fitopreparate contraindicate în sarcină. Divizarea substanțelor medicamentoase în categorii de risc (după OMS) în dependență de gradul lor de teratogenitate.

3.5. *Riscurile cauzate de medicamentele excretate prin laptele matern.* Excepția unor substanțe medicamentoase prin laptele matern. Pătrunderea substanțelor medicamentoase în organismul sugarului prin laptele matern și efectele cauzate de ele.

3.6. *Particularitățile farmacoterapiei raționale la paciențele geriatrice.*

3.6.1. *Principii generale de farmacogeriatrică.* Consumul de medicamente la persoanele geriatrice. Principiile de prescriere a medicamentelor în geriatrie. Prescrierea în cascadă a medicamentelor. Comlianța la persoanele în vârstă.

3.6.2. *Farmacocinetica la paciențele geriatrice.* Modificările farmacocinetice la geriatrici (absorbția, distribuția, metabolizarea, excreția).

3.6.3 *Farmacoterapia și farmacodinamia la geriatrici.* Modificările farmacodinamice la paciențele de vârstă înaintată pentru principalele grupe de preparate medicamentoase utilizate în practica ginecologică. Aspecte practice ale farmacoterapiei geriatrice. Relația medicament – boală.

3.6.4. *Reacțiile adverse și efectele secundare specifice la medicamente întâlnite în practica geriatrica.* Medicamentele administrate cu prudență sporită pacienților geriatrici. Medicamentele ce produc efecte grave la vârstnici, recomandate de OMS a fi evitate. Selectarea rațională a medicamentelor pentru geriatrici.

4. Interacțiunile medicamentoase în practica obstetricală și ginecologică. Acțiunea interacțiunii medicamentelor și a produselor alimentare asupra eficacității farmacoterapeutice. Reacțiile adverse ale medicamentelor.

4.1 *Interacțiunile medicamentoase de ordin farmaceutic. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmacocinetic. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmacodinamic.*

4.2 *Acțiunea interacțiunii medicamentelor și a produselor alimentare asupra eficacității farmacoterapeutice.* Dependența eficacității medicamentelor de componentul alimentar și timpul luării meselor. Acțiunea produselor alimentare asupra farmacocineticii medicamentelor. Acțiunea lichidului pentru băut asupra absorbției și biodisponibilității medicamentului. Acțiunea medicamentelor asupra absorbției componentelor alimentare.

4.3. *Reacțiile adverse cauzate de medicamente.* Incidența. Clasificarea reacțiilor adverse. Efectele selective ale medicamentelor asupra diferitor organe și sisteme de organe. Modul de prevenire a reacțiilor adverse.

5. Farmacogenetica. Fenomenele farmacogenetice specifice. Farmacogenomica. Terapia genică.

5.1. *Farmacogenetica.* Concept general. Fenomenele farmacogenetice specifice.

5.2. *Variațiile genetice ce afectează farmacocinetica medicamentelor.* Polimorfismul de tip debrizochin/sparteină (CYP2D6). Consecințele clinice ale polimorfismului debrizochin/sparteină (CYP2D6). Polimorfismul de tip mefenitoină (CYP2C19). Polimorfismul de tip tolbutamidă (CYP2C9). Polimorfismul de tip N-acetilare (NAT2). Sensibilitatea ereditară la succinilcolină.

5.3 *Variațiile genetice ce afectează farmacodinamia medicamentelor.* Deficiența glucozo-6-fosfat dehidrogenazei. Medicamentele ce pot cauza hemoliză. Medicamente care trebuie evitate în profirie. Alte defecte enzimatice și tulburări moleculare cu interes pentru farmacogenetică.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 60/115

Hipertemia malignă. Glaucom cauzat de glucocorticoizi. Variabilitatea genetică a receptorilor pentru medicamente. Rezistența la insulină. Rezistența pentru vitamina D. Rezistența la succinilcolină.

5.4. *Farmacogenomica și rolul ei în elaborarea unor noi substanțe medicamentoase.*

5.5. *Terapia genică.* Agenți terapeutici obținuți prin inginerie genetică. Bolile ereditare candidate la terapia genică. Bolile dobândite candidate la terapia genică.

6. Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase cu acțiune antibacteriană. Antimicoticele. Medicația antivirală. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu infecții obstetricale și ginecologice.

6.1. *Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase utilizate în infecții bacteriene.* β -lactamele tradiționale (Peniciline. Cefalosporine). Antibiotice cu structură β -lactamică netradiționale (Capbapeneme; Monobactame ș.a.). Aminoglicozidele, Macrolidele, Lincosamidele. Glocopetidele. Oxazolidinonele. Tetraciclonele. Chinolonele și fluorchinolonele. Polimixinele. Sulfamidele. Nitroimidazoli. Diaminopirimidinele. Fusidinele Fenicolii. Rifamicinele.

6.2. *Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase cu proprietăți antimicotice.* Polienele. Azolii. Alilaminele. Alte grupe de substanțe medicamentoase cu proprietăți antimicotice.

6.3. *Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase cu proprietăți antivirale.* Analogi nucleotidici. (Inhibitorii nucleozidici ai transcriptazei; Inhibitori nenucleozidici ai transcriptazei; Inhibitori ai ADN- polimerazei; Substanțe selectiv activate de timidinkinaza varală; Analogi nucleozidici cu spectru larg de acțiune). Inhibitori ai proteazelor. Preparate virulicide. Derivați ai amantanului. Alte grupe de medicamente cu proprietăți antivirolice (Foscarnet, Metisazon, Arbidol, Acid aminometilbenzoic). Interferoni. Inductori ai interferonilor.

6.4. *Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu infecții obstetricale și ginecologice cauzate de bacterii, funghi, virusuri.* Principiile farmacoterapiei raționale în infecțiile vulvovaginale. Farmacoterapia rațională a pacienților cu procese inflamatorii ale bazinului mic, cauzate de infecții. Farmacoterapia rațională în endometrita postparturiantă. Noi opțiuni farmacoterapeutice în patologiile infecțioase ale organelor genitale la femeile însărcinate.

7. Farmacologia clinică a substituenților de volum plasmatic și a altor medicamente ca alternative la hemotransfuzii. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților obstetricale și ginecologice cu dereglări ale echilibrului hidro-salin, acido-bazic și gazoș.

7.1. Hemoragia în practica obstetricală și ginecologică și riscurile cauzate de hemotransfuzii.

7.2. Alternative la hemotransfuzii (chirurgia și terapia fără sânge).

7.3. Terapia infuzională în sarcină. Bazele clinico – farmacologice ale farmacoterapiei infuzionale raționale.

7.4. Farmacologia clinică a soluțiilor cristaloide și particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu hipovolemie în practica obstetricală și ginecologică.

7.5. Farmacologia clinică a soluțiilor coloidale ce conțin hidroxietilat de amidon (Infucol, Stabizol, Refortan ș.a.). Principiile farmacoterapiei raționale a femeilor însărcinate sau a pacienților ginecologice ce au hipovolemie.

7.6. Trialuri clinice ce arată caracteristica comparativă a soluțiilor ce conțin hidroxietilat de amidon cu cele coloidale de altă origine (dextrani; soluții de gelatină, soluții de albumină ș.a.)

7.7. Farmacologia clinică a soluțiilor ce conțin hemoglobină. Hemopur. Hemoglobina piridoxilată. Preparate ce conțin hemoglobină umană recombinată (Somatogen).

7.8. Metode farmacologice de stimulare a eritropoezei (Eritropoetina recombinată). Farmacologia clinică și rolul ei în terapia medicamentoasă.

7.9. Soluții ce conțin albumină și alte proteine fracționate ale plasmei sanguine.

7.10. Farmacologia clinică a compușilor ce conțin perfluorcarbon (Perfluoran ș.a.).

7.11. Medicația utilizată în dereglările electrolitice.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 61/115

7.12. Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase folosite în dereglările echilibrului acido – bazic la paciențele obstetricale sau ginecologice.

8. Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase ce influențează procesul de concepere (reproducere).

8.1. *Medicația anticoncepțională. Contracepția hormonală orală.* Mecanismele de acțiune ale hormonilor sexuali folosiți în calitate de preparate contraceptive. Folosirea preparatelor anticoncepționale orale și principiile de selectare a lor. Preparatele combinate ce conțin estrogen și progesteron. Preparatele combinate monofazice. Preparatele combinate bifazice și trifazice. Preparat ce conține doar progesteron. Aspecte practice de utilizare a contraceptivelor orale. Efectele adverse cauzate de contraceptivele orale. Interacțiuni medicamentoase cu contraceptivele orale.

8.2. *Contraceptivele hormonale utilizate sub formă de implant sau injecții* (Norplant, capsule biodegradante pentru implant ce conțin granule cu progestative, Medroxi-progesteron ș.a.). Contraceptive estrogen – progestagene injectabile. Contraceptive injectabile ce conțin progestativ în microsfere biodegradante. Reacțiile adverse cauzate de contraceptivele injectabile și de implant.

8.3. *Spermicidele vaginale (Farmdex, Delfin, Kopomex, Semicid ș.a.)* Mecanismul de acțiune și selectarea spermacidului și a formei medicamentoase. Ingredienții activi ai spermicidelor: non-oxilol-9, octoxilol, menfegol și benzalconium clorid. Spermicide ce inhibă activitatea enzimelor (A-gen 53 și sin-a – gen). Efectele sistemice ale spermicidelor și reacțiile adverse cauzate de ele.

8.2. *Contraceptive postcoitale.* Actualități în contracepția medicamentoasă masculină.

8.3. *Medicația utilizată în tratamentul infertilității.* Tratamentul infertilității masculine. Medicamente care pot cauza hipogonadism și infertilitatea la bărbați. Tratamentul infertilității feminine. Medicamente cu influență negativă asupra fertilității feminine. Principiile farmacoterapiei raționale în infertilitatea feminină. Farmacologia clinică a medicamentelor Clomifen, Bromocriptina, Labergolina, Gonadorelina, Danazol, Medroxi-progesteronul, Gestonolul, Didrogestronul ș.a.) utilizate în tratamentul infertilității feminine.

9. Farmacologia clinică a medicamentelor cu influență asupra contractilității uterine. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacientelor cu dereglări ale tonusului uterin.

Receptorii implicați în mecanismele de contracție și relaxare uterină.

9.1. *Medicamentele ce stimulează contracția uterină (ocitocicele).* Oxitocina și derivații ei. (Oxitocina, Demoxitocina, Metiloxitocina). Farmacocinetica. Utilizarea clinică și regimul de dozare. Precauții speciale. Interacțiuni medicamentoase. *Prostaglandinele.* Biosinteza prostaglandinelor. Rolul prostaglandinelor în sistemul reproductiv feminin. Prostaglandinele utilizate pentru inducerea nașterii: Prostaglandina E2 (dinoprost); Prostaglandina F2 (dinoprost). Prostaglandine utilizate doar în perioada postpartum (carboprost ș.a.). Acțiunea prostaglandinelor asupra aparatului cardio – vascular și respirator. Prostaglandinele și sistemul excretor. Acțiunea prostaglandinelor asupra tractului gastro - intestinal. Interacțiunile medicamentoase ale prostaglandinelor cu proprietăți ocitocice. Corectarea metabolismului acidului arahidonic cu ajutorul dietei. *Derivați de ergot.* Farmacologia clinică a derivaților de ergot. Acțiunea asupra uterului. Efectul asupra altor organe și sisteme. Utilizarea clinică în practica obstetricală și ginecologică. Preparat și posologie. Toxicitatea derivaților de ergot. *Alte medicamente și plante medicinale care măresc contracția uterină.* Particularitățile farmacoterapiei raționale în utilizarea clinică a medicamentelor ce stimulează contracția uterină.

9.5. *Medicamentele ce inhibă contractilitatea uterină (tocoliticele).* Antagoniștii receptorilor ocitocinici. Atosiban. Farmacologia clinică a *blocanților canalelor de calciu* ca medicație tocolitică. Farmacologia clinică a β_2 – *adrenomimeticele* cu acțiune tocolitică: Hexoprenalină (ginipral) , ritodrina, terbutalina ș.a. Farmacologia clinică a *sulfatului de magneziu* ca tocolitic. *Antiinflamatoarele nesteroidiene* ca medicație tocolitică. Alte medicamente și plante medicinale care

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 62/115

relaxează contractia uterină. *Particularitățile farmacoterapiei raționale cu tocolitice.* Selectarea preparatelor. Monoterapia tocolitică. Terapia tocolitică combinată. Terapia tocolitică de întreținere.

10. Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacientelor ginecologice și obstetricale cu afecțiuni inflamatorii. Terapia medicamentoasă în sindromul algic. Analgezia în naștere.

10.1. *Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor nesteroidiene.* Mecanismul de acțiune. Farmacocinetica. Rolul lor în practica ginecologică și obstetricală. Reacțiile adverse și interacțiunile cu alte medicamente.

10.2. Particularitățile utilizării antiinflamatoarelor nesteroidiene în timpul sarcinii, în perioada alăptării, la persoane geriatrice, la femeile cu funcția hepatică sau renală compromisă.

10.3. Selectarea antiinflamatoarelor nesteroidiene și principiile terapiei medicamentoase în afecțiunile inflamatorii ginecologice.

10.4. Inhibitorii selectivi ai COX2 și rolul lor în practica ginecologică și obstetricală.

10.5. Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor steroidiene. Mecanismul de acțiune. Farmacocinetica. Selectarea substanțelor medicamentoase și a dozei.

10.6. Particularitățile utilizării antiinflamatoarelor steroidiene în timpul sarcinii, în perioada alăptării, la persoane de vârstă înaintată, la pacienți cu funcția renală sau hepatică compromisă.

10.7. Reacțiile adverse cauzate de glucocorticoizi și monitorizarea lor.

10.8. Interacțiunile glucocorticoizilor cu alte medicamente și produse alimentare.

Principiile farmacoterapiei raționale cu glucocorticoizi în practica obstetricală și ginecologică. Cronoterapia. Terapia alternativă. Puls-terapia. Terapia locală cu glucocorticoizi.

10.9. Algeziologia și rolul ei în obstetrică și ginecologie. Farmacologia clinică a analgezicelor opioide. Principiile utilizării opioidelor în tratarea durerii. Farmacologia clinică a analgezicelor neopioide. Farmacologia clinică a anesteziei locale (lidocaina, clorprocaina, tetracaina, mepivacaina, bupivacaina ș.a.) utilizate pentru analgezia nașterii.

10.10. Analgezia medicamentoasă în sarcină. Particularitățile farmacoanalgeziei în nașterea fiziologică. Particularitățile analgeziei medicamentoase în nașterea patologică. Principiile de selectare a medicamentelor analgezice la pacienții cu gestoză. Farmacoanalgezia nașterii la pacienții cu nefropatie gravă și preeclampsie. Principiile de selectare a medicației analgezice la pacienții cu dereglări ale contractilității uterine. Selectarea medicamentelor pentru analgezia nașterii la parturiente cu malformații cardiace și miocardiopatie.

PLANUL TEMATIC

Nr. d/o	Denumirea temelor	Numărul de ore			
		Curs	Semin ar	Activ pract.	Total
1.	Bazele farmacoterapiei raționale. Medicina bazată pe dovezi. Sistemul – “formular”. Metodele de selectare a substanțelor medicamentoase. Istoricul medicamentelor. Medicamentele și calitatea vieții. Factorii ce împiedică farmacoterapia rațională. Complanța și concordanța .	1	-	-	1
2.	Procesele farmacoterapiei. Aplicările practice ale analizei terapiei medicamentoase. Rolul farmacocineticii și farmacodinamiei în alegerea rațională a dozei și timpului de acțiune a medicamentului. Monitorizarea farmacoterapiei.	1	-	-	1

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 63/115

3.	Particularitățile farmacoterapiei și fitoterapiei în perioada fertilității, sarcinii și alăptării. Particularități ale terapiei medicamentoase la paciențele geriatrice. Interacțiunile medicamentoase în practica obstetricală și ginecologică. Reacțiile adverse cauzate de medicamente.	1	-	-	1
4.	Farmacogenetica. Fenomenele farmacogenetice specifice. Farmacogenomica. Terapia genică.	-	2	-	2
5.	Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase cu acțiune antibacteriană. Antimicoticele. Medicația antivirală. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu infecții obstetricale și ginecologice.	-	2	4	6
6.	Farmacologia clinică a substituenților de volum plasmatic și a altor medicamente ca alternative la hemotransfuzii. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților obstetricale și ginecologice cu dereglări ale echilibrului hidro-salin, acido-bazic și gazos.	-	2	4	6
7.	Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase ce influențează procesul de concepere (reproducere).	1	2	4	7
8.	Farmacologia clinică a medicamentelor cu influență asupra contractilității uterine. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu dereglări ale tonusului uterin.	1	2	4	7
9.	Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților ginecologice și obstetricale cu afecțiuni inflamatorii. Terapia medicamentoasă în sindromul algic. Analgezia în naștere. COLOVIU	1	2	2	5
Total ore		6	12	18	36

LISTA DEPRINDERILOR PRACTICE

1. A alege grupele de medicamente potrivite conectând proprietățile acestora cu boala, respectiv cu particularitățile pacientului de tratat.
2. A selecta rațional medicamentele de elecție și de alternativă pentru pacientul concret.
3. A alege rațional medicamentele potrivite având în vedere substanța activă, forma farmaceutică, modul de administrare, timpul de instalare și durata efectului.
4. A alege și a doza rațional medicamentele în dependență de bioritm, cost și patologia asociată.
5. A aplica în practică metodele de apreciere și măsurare a complianței.
6. A selecta rațional medicamentul, forma farmaceutică și doza în procesul farmacoterapeutic în perioada fertilității, sarcinii și alăptării.
7. A cunoaște prescrierea practică a medicamentelor sub formă de rețetă reieșind din raportul beneficiu/risc, forma farmaceutică, cantitatea de prescris.
8. Aprecierea rezultatelor de monitorizare a farmacocineticii medicamentului.
9. A însuși procesul de monitorizare farmacodinamică a medicamentului.
10. A putea determina dacă medicamentul cauzează dificultăți în măsurarea și interpretarea clinică a evidenței terapeutice sau a efectului toxic.
11. Aprecierea practică a principiilor interacțiunilor medicamentoase în scopul optimizării farmacoterapiei raționale.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 64/115

12. A cunoaște și a putea stabili ingredientii activi prezenți în medicația eliberată fără rețetă, suplimente nutriționale, substanțe pentru testări de laborator și alte produse medicale destinate pentru consum uman, în scopul prevenirii incompatibilităților medicamentoase.
13. Executarea unor tehnici medicale de administrare a medicamentelor pe diferite căi. Selectarea metodelor folosite pentru relevarea reacțiilor adverse.
14. Aprecieră translării efectului farmacologic al drogului în efect terapeutic în cazul unei farmacoterapii de scurtă durată și în cursul farmacoterapiei de lungă durată.
15. Utilizarea strategiei terapeutice în cazul supradozării medicamentului concret.
16. Efectuarea și aprecierea răspunsului probei de hipersensibilitate a organismului la medicament în scopul prevenirii reacției alergice de tip anafilactic.
17. Aprecieră modificărilor testelor de laborator sub acțiunea medicamentelor.
18. A stabili la timp fenomenele farmacogenetice specifice, cunoscând potențialul de medicamente purtătoare de risc.

Bibliografie recomandată:

1. AMERICAN DRUG INDEX – 2015, Lippincott Williams and Wilkins – 2015.
2. Bennett Peter et all. *Clinical Pharmacology, 11-th edition*. Churchill Livingstone Elsevier. 2012.
3. Briggs G.G. and Freeman R.K. *Drugs in Pregnancy and Lactation*. Lippincott Williams and Wilkins. Edit.-10, - 2014.
4. Cherney A., Natan L... *Current diagnosis and Treatment Obstetrics and Gynecology*. Mc. Graw Hill Professional, Edit. - 11, 2012.
5. DRUG FACTS and COMPARISONS - 2015 .
6. Dunkan Richards et all. *Oxford Handbook of Practical Drug Therapy. Second edition*. 2012.
7. Duemouchsis S.K. and Arulkumaran S. *Emergencies in Obstetrics and Gynecology*. Oxford University Press, Edit.-2, 2016.
8. Goodman and Gilman's. *Manual of pharmacology and therapeutics*, 2-nd edition Mc Graw Hill Medical. 2014.
9. Katzung G. Bertram. ,Antony J. Trevor *Basic and Clinical Pharmacology. 13-th edition*. McGraw Hill Lange. 2015.
10. Matcovschi C., Procopișin V., Parii B. *Ghid Farmacoterapeutic*. Tipografia centrală, Chișinău 2006
11. McKay Gerard, Walters Mattwe R. *Lecture Notes: Clinical Pharmacology and Therapeutics. 9-th edition*. Wiley-Blackwell. 2013.
12. OBSTETRIC ANESTHESIA. Mc.Grw Hill Professional. Lange, Nw York, London, Madrid, - 2015.
13. STOCKLEY'S DRUG INTERACTIONS. Farmaceutical Press - 2016.
14. Schaefer C. *Drugs during Pregnancy and Lactation. Treatment Options and Risk Assessment*. Academic Press, Edition-2, Berlin – 2007.
15. Speroff L. , Darney P.D. *Clinical Guide for Contraception*. Lippincott Williams Wilkins , Edit.-5, – 2010.
16. Wells Barbara et all. *Pharmacotherapy Handbook, eight edition*. McGraw Hill Medical. 2012.
17. Бриггс П., Ковач Г. Контрацепция от менархе до менопаузы. Пер. с англ., 2015 г.
18. Данилюк О.А. ФИТОТЕРАПИЯ в АКУШЕРСТВЕ. Изд.-Н_Л., 2014 г.
19. Демихов В.Г., Морщакова Е.И., Румянцев А.Г. *Патогенез и лечение анемий беременных*. Изд. Практич. Медицина, 2015 г.
20. Карра Б., Блэкуэлла Р. РУКОВОДСТВО по РЕПРОДУКТИВНОЙ МЕДИЦИНЕ. Изд. Практика. Пер. с англ. 2015 г.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 65/115

21. Мкаров И.О.,Боровкова Е.И.Бактериальные и Вирусные Инфекции в Акушерстве и Гинекологии. Изд. МЕД пресс- информ.,2014 г.
22. Манухин И.Б.,Тактаров В.Т. *Качество жизни и климакс*. Руководство. Изд.»Литтерра», Москва - 2015 г.
23. Мартов В.Ю.,Окороков А.Н. Лекарственные средства в практике врача.Изд Мед. Литература, Москва, 2016 г.
24. Михайлов И. Б. Клиническая Фармакология основа рациональной фармакотерапии.Изд. Фолиант. Санкт – Петербург - 2013г.
25. НЕОТЛОЖНЫЕ СОСТОЯНИЯ В АКУШЕРСТВЕ И ГИНЕКОЛОГИИ.(Диagn.и лечение).Перев. с англ. Изд.Бином.,2015 г.
26. РАЦИОНАЛЬНАЯ ФАРМАКОТЕРАПИЯ В АКУШЕРСТВЕ И ГИНЕКОЛОГИИ.(под ред.В. И.Кулакова и В.Н.Серова). Москва изд. «Литтерра»,2-е изд.- 2015 г.
27. Серов Б.Н.,Адамян Л.В.,Абакарова П.Р.Рациональная фармакотерапия в акушерстве , гинекологии и неонатологии. Изд «Литтерра»,2-е изд.,в 2-х том,2010 .
28. ФОРМУЛЯР ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ В АКУШЕРСТВЕ И ГИНЕКОЛОГИИ. Изд.ГЭОТАР - Медиа под ред. Радзинского, 2013 г.
29. ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ВЗАИМОДЕЙСТВИЙ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ПРЕПАРАТОВ./Под ред. Вышковского Г.Л. И Лобановой Е.Г./Выпуск -21, Москва -2015 г.
30. Яковлев В.П., Яковлев С.В. РАЦИОНАЛЬНАЯ АНТИМИКРОБНАЯ ФАРМАКОТЕРАПИЯ. Москва. Издательство «Литтерра»,2-е изд.- 2015 г.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 66/115

ANUL II

MODULUL

ANESTEZIOLOGIE ȘI REANIMATOLOGIE

Durata modulului: 2 săptămâni – 72 ore

I. PARTEA GENERALĂ

Scopul instruirii: Familiarizarea rezidenților cu conceptele contemporane de diagnostic, tratament și asigurare anesteziologică la gravide și lăuze, aflate în stare critică, selectarea metodei și tehnicii de anestezie, strategii terapiei intensive.

Rezidentul trebuie să cunoască: Factorii de risc, cauzele și mecanismele patologice, care au declanșat starea critică la gravidă sau lăuză; manifestările clinice, algoritmele de explorare clinico-paraclinică a homeostazei; principiile tratamentului intensiv complex din care face parte și actul chirurgical; metodele și tehnicile de anestezie; riscul anestezic.

Rezidentul trebuie să posede: Metode expres de examinare clinico-paraclinică a gravidei și lăuzei aflate în stare critică, alcătuirea unui program de tratament complex și multimodal, principiile de resuscitare primară și secundară, selectarea tacticii și tehnicii optime de asigurare anesteziologică aflate în strictă concordanță cu tactica și tehnica actului chirurgical (*operația cezariană*), puncția și cateterizarea venelor centrale, evaluarea riscului anestezic (scala ASA), tehnici și metodele de intubare (oro-, nazo-) traheală cu ulterioară protezare pulmonară, metode și tehnici de anestezie loco-regională.

Studierea disciplinei „Anestezioologie și reanimatologie” de către rezidenții obstetricieni-ginecologi se realizează în formă de:

Formele prioritare de studiere a disciplinei sunt lecțiile practice și lucrul curativ/ munca de sinestător „la patul pacientei”, asistarea la anestezie.

II. PARTEA SPECIALĂ

1. Organizarea asistenței anestezice și reanimatologice. Noțiuni de anestezie și terapie intensivă a centrelor perinatologice. Sarcinile disciplinei. Organizarea serviciului de anestezie în Republica Moldova și în diferite țări. Bazele juridice.
2. Modificarile fiziologice ale mamei în sarcină și importanța lor pentru anestezie. Analgezia și anestezia. Metode. Tehnica. Manifestări clinice. Aparatură, instrumente, utilaj. Preparate medicamentoase.
3. Analgezia la naștere. Medicatia parenterală în naștere. Analgezia inhalatorie în naștere. Anestezia generală și regională în obstetrică (i/v-inhalatorie, epidurală, epidurală continuă, spinală, sacrală, prin bloc paracervical, asociată). Complicații anestezice și tactica de terapie intensivă. Particularitățile anesteziei în cazul patologiilor concomitente. Anestezii și terapie intensivă în cazul operației cezariene.
4. Perioada postoperatorie. Tactica observației dinamice. Principiile perfuziei i/v. Nutriție parenterală. Dereglări ale metabolismului hidrosalin, echilibrului acido-bazic și tratamentul corectiv. Analgezie postoperatorie (metode, tehnica, tactica, complicații).
5. Insuficiența pulmonară acută. Sindromul bronhoobstructiv, edemul pulmonar, pneumonia masivă, tromboembolia arteriei pulmonare, distres pulmonar, sindromul Mendelson. Observație dinamică, terapie intensivă și reanimarea.
6. Insuficiența cardio-vasculară acută. Criza hipertonică de origine diversă. Insuficiența vasculară. Metodele complexe de diagnostic și tratament al dereglărilor de circulație sanguină. Utilizarea

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 67/115

algoritmului hemodinamic în procesul de diagnostic și tratament. Vazoplegia continuă, metode, tehnici și tactică. Stopul cardiac. Complexul de reanimare. Preparate med. Cardiovasculare și metabolice.

7. Coagulopatii în obstetrică și ginecologie. Terapie intensivă și reanimare. Tactică de perfuzie și transfuzie. Complicații posttransfuzionale, minimalizarea și tratamentul lor. Starea septică. Terapie intensivă și reanimarea. Insuficiența poliorganică, sindromul hepato-renal. Terapie intensivă și reanimarea.
8. Hemoragia acută în obstetrică și ginecologie. Șoc hemoragic. Metodele complexe de diagnostic și tratament.
9. Infecția puerperală. Șocul toxico-septic. Metode și tehnici de diagnostic și tratament. Principiile terapiei intensive complexe. Insuficiența poliorganică și polisistemică. Scale de evaluare a severității stării generale.
10. Hipertensiunea indusă de sarcină Pre- și Eclampsia, HELLP sindromul Disfuncția hepatică la gravidă. Fiziopatologie. Clasificare. Diagnostic. Simptomatologic. Tratament.
11. Embolia. Embolia cu lichid amniotic, cheag sangvin și embolia gazoasă. Principii de diagnostic. Metode și tehnici de monitorizare. Strategia terapiei intensive.
12. Diabetul zaharat și sarcina. Dereglările metabolismului acidobazic și hidrosalin. Principii de diagnostic. Tratament. Scorurile de evaluare a severității funcționale a stării generale a gravidei sau lăuzei.

PLANUL TEMATIC

N	Denumirea compartimentelor și temelor	Repartizarea orelor		
		Pre-legeri	Semi-nare	Lucr. prac.
1	Organizarea asistenței anestezice și reanimatologice. Noțiuni de anestezie și terapie intensivă a centrelor perinatologice. Sarcinile disciplinei. Organizarea serviciului de anestezie în Republica Moldova și în diferite țări. Bazele juridice.	1	0	1
2	Modificările fiziologice ale mamei în sarcină și importanța lor pentru anestezie. Analgezia și anestezia. Metode. Tehnica. Manifestări clinice. Aparatură, instrumente, utilaj. Preparate medicamentoase.	0	0	1
3	Analgezia la naștere. Medicatia parenterală în naștere. Analgezia inhalatorie în naștere. Anestezia generală și regională în obstetrică (i/v-inhalatorie, epidurală, epidurală continuă, spinală, sacrală, prin bloc paracervical, asociată). Complicații anestezice și tactică de terapie intensivă. Particularitățile anesteziei în cazul patologiilor concomitente. Anestezii și terapie intensivă în cazul operației cezariene.	1	1	2
4	Perioada postoperatorie. Tactică observativă dinamică. Principiile perfuziei i/v. Nutriție parenterală. Dereglări ale metabolismului hidrosalin, echilibrului acido-bazic și tratamentul corectiv. Analgezie postoperatorie (metode, tehnica, tactică, complicații).	0	0	1

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 68/115

5	Insuficienta pulmonara acuta. Sindromul bronhoobstructiv, edemul pulmonar, pneumonia masiva, tromboembolia arteriei pulmonare, distres pulmonar, sindromul Mendelson. Observatie dinamica, terapia Intensiva si reanimarea.	0	0	2
6	Insuficienta cardio-vasculara acuta. Criza hipertonica de origine diversa. Insuficienta vasculara. Metodele complexe de diagnostic si tratament al dereglarilor de circulatie sanguina. Utilizarea algoritmului hemodinamic in procesul de diagnostic si tratament. Vazoplegia continua, metode, tehnici si tactica. Stopul cardiac. Complexul de reanimare. Preparate med. Cardiovasculare si metabolice.	0	1	2
7	Coagulopatii in obstetrica si ginecologie. Terapie intensiva si reanimare. Tactica de perfuzie si transfuzie. Complicatii posttransfuzionale, minimalizarea si tratamentul lor. Starea septica. Terapie intensiva si reanimarea. Insuficienta poliorganica, sindromul hepato-renal. Terapie intensiva si reanimarea.	1	1	1
8	Hemoragia acută în obstetrică și ginecologie. Șoc hemoragic. Metodele complexe de diagnostic si tratament.	1	1	2
9	Infecția puerperală. Șocul toxico-septic. Metode și tehnici de diagnostic și tratament. Principiile terapiei intensive complexe. Insuficiența poliorganică și polisistemică. Scale de evaluare a severității stării generale.	1	1	2
10	Hipertensiunea indusă de sarcină Pre- și Eclampsia, HELLP sindromul Disfuncția hepatică la gravidă. Fiziopatologie. Clasificare. Diagnostic. Simptomatologic. Tratament.	1	1	2
11	Embolia. Embolia cu lichid amniotic, cheag sangvin și embolia gazoasă. Principii de diagnostic. Metode și tehnici de monitorizare. Strategia terapiei intensive.	1	1	2
12	Diabetul zaharat și sarcina. Dereglările metabolismului acidobazic și hidrosalin. Principii de diagnostic. Tratament. Scorurile de evaluare a severității funcționale a stării generale a gravidei sau lăuzei.	1	1	2
Total		8	8	20
Total ore		36		

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate	
	E	A
Interpretarea corectă a rezultatelor investigațiilor de laborator și instrumentale:		
Echilibrul acido-bazic (EAB) și metabolismul gazos.	5	10
Echilibrul hidro-salin (EHS).	5	10
ECG.	5	10
Pulsoximetria.	10	10

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 69/115

Capnometria și capnografia.	10	10
Oximetria transcutanată.	10	20
BIS monitorizarea.	2	10
Potențiale evocate.	1	2
Algoritme de examinare din cadrul insuficienței viscerale și sistemice:		
Sindromul ARDS.	0	2
Sindromul CID.	0	2
Sindromul hepato-renal.	0	5
Sindromul coronarian acut.	0	2
Sindromul de compartiment acut.	0	5
Stare de comă.	0	2
Acidoză și alcaloză metabolică.	0	10
Acidoză și alcaloză respiratorie.	0	10
Manopere de diagnostic și tratament:		
Tehnica puncției (cateterizări) venelor: subclaviculară; cefalică; cubitală; bazilică; vena safena magna.	5	10
Tehnica blocajului pleurilor nervoase: vago-simpatic pe gât; brahial; sacral; paraneural.	0	2
Tehnica anesteziei: epidurale; spinale; combinate epidural-spinale.	2	5
Tehnica intubației orotraheale.	2	5
Tehnica intubației retrograde.	2	5
Tehnica cardioversiei de urgență.	2	5
Monitorizarea relaxării musculare (bioimpedansometria).	0	2
Tehnica electroanesteziei.	0	2
Tehnica lavajului traheobronhial.	5	10
Tehnica electrocardiografie.	5	10
Managementul de stop cardiac (revizuirea din 2012 Ghidul European de Resuscitare).	0	5

E – efectuat, A – asistat

Bibliografie recomandată:

A. Obligatorie:

1. Морган ДЭ, Мигаил МС. Клиническая анестезиология. 2-е изд. Москва: Бином; 2004.
2. Acalovschi Iu. Anestezia și terapia intensivă la pacientul cu afecțiuni cardiovasculare. Cluj-Napoca: Clusium; 2007.
3. Marinescu Ș, Cafriță A, red. Stări patologice cu evoluție critică. București: Editura R.A.I.; 1996.
4. Criva S. Riscuri și erori în anestezie – terapie intensivă. București: Editura Medicală; 1982.
5. Acalovschi Iu. Anestezia clinică. București: Editura Medicală; 1996.

B. Suplimentară:

6. Ciocîlteu A. Insuficiența renală cronică. București: Editura ICTCM; 1994.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 70/115

7. Proca E, red. Tratat de patologie chirurgicală Vol. II coord. Litarczek G. București: Editura Medicală; 1998.
8. Purcaru Fl. Ciurea P. „Sepsis. Șoc septic. Disfuncții multiorganice”. Edit. Medic. Universitară. Craiova 2000.
9. Dambro, Mark R. Consultul medical în 5 minute (Griffits).
10. Cojocaru V. Cernetchi O. Cotelnic A. „Sindromul HELLP” Chișinău.
11. Akute Nofalle, Hilmar Burchardi „Eclampsie”. New Zork, 2004.
12. Aird WC. The hematologic sistem as a marker of organ dzsfunction. MAYO Clin Proc 2003.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 71/115

MODULUL

NEONATOLOGIE

Durata modului: 2 săptămâni – 72 ore

Fătul înainte de naștere. Mijloace de investigare antenatale: Influența terapeutică a creșterii fătului. Suferința fetală prenatală. Mijloace de investigare. Ultrasonografia. Amniocenteza. Biopsia vilozităților coriale. Monitorizarea ritmului cardiac fetal. Ph-metria fetală. Testul non-stres. Amnioscopia. Fetoscopia. Mișcările respiratorii fetale. Profilul biofizic fetal. Influențarea terapeutică a creșterii fătului. Stimularea maturării plămânului fetal. Oprirea nașterii premature. Suferința fetală prenatală. Clasificarea patogenică a hipoxiei. Suferința fetală intranatală (asfixia fetală acută). Etiopatogenie: travaliul normal, travaliul distocic, prezentarea pelviană, implantarea anormală a placentei și dezlipirea de placenta, diminuarea fluxului sangvin prin cordonul ombilical, cauze materne, cauze fetale, secțiunea cezariană, anestezia și analgezia la naștere. Efecte nocive asupra mamei și fătului. Embriofetopatiile (diabetică, alcoolică, tireotoxică; medicamentoasă, radiațională). Sindromul de abstenență și de tabacism la nou-născuți. Diagnosticul. Tratamentul, profilaxia. Grupele de risc înalt. Influența medicamentelor asupra fătului.

Anomalii ale maturității și creșterii intrauterine. Copil mic pentru vârsta gestațională. Postmaturitatea. Dismaturul. Macrosomia. Clasificarea nou-născuților după vârsta gestațională și greutatea la naștere. Copil mic pentru vârsta gestațională (RDIU – retard în dezvoltarea intrauterină). Clasificarea. Definiția, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Distrofia fetală tip disarmonic. Clasificarea. Definiția, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Distrofia fetală tip armonic sau hipoplastic. Clasificarea. Etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Postmaturitatea. Clasificarea. Etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Macrosomia. Clasificarea. Etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Gemelariitatea.

Embriofetopatiile. Grupele de risc înalt. Embriofetopatiile (diabetică, alcoolică, tireotoxică; medicamentoasă, radiațională). Sindromul de abstenență și de tabacism la nou-născuți. Diagnosticul. Tratamentul, profilaxia. Grupele de risc înalt. Influența medicamentelor asupra fătului.

Malformațiile congenitale mai frecvente. Aberațiile cromosomiale. Consulting-ul genetic. Fenilcetonuria și hipotireoza congenitală.

Trisomia 21. Clasificarea, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Trisomia 18. Clasificarea, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Trisomia 13. Clasificarea, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Deleția brațului scurt al cromosomului 5. Clasificarea, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Sindromul Turner. Clasificarea, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Sindromul Klinefelter. Clasificarea, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Sfatul genetic.

Nou-născutul sănătos. Examinarea somatică și neurologică a nou-născutului. Grupele de sănătate. Dezvoltarea psihomotorie, senzitivă și a intelectului până la un an.

Rolul familiei în educația copilului. Etapele de dezvoltare. Creierul unui copil sănătos. Dezvoltarea motorie a copilului. Mișcările copilului în dependență de vârstă. Somnul. Dezvoltarea senzațiilor, emoțiilor și deprinderilor sănătoase. Sindromul emoțiilor puternice la copii.

Îngrijirea nou-născutului sănătos și cu diverse patologii. Termocontrolul. Hipotermia.

Îngrijirea nou-născutului. Tualeta primară a nou-născutului, îngrijirea pielii și a bontului ombilical. Prelucrarea bontului și a plăgii ombilicale. Secționarea cordonului ombilical. Profilaxia oftalmiei neonatorum. Contactul dintre prunc, mamă și familie. Înmânarea copilului mamei. Dezvoltarea căilor de pătrundere a aerului. Îngrijirea cordonului ombilical. Prima alimentare. Proceduri de profilaxie. Îngrijirea nou-născutului asfictic. Îngrijirea nou-născutului cu defecte și traume la naștere. Îngrijirea nou-născuților supuși riscului de infecții. Îngrijirea copilului cu greutate

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 72/115

mică la naștere. Controlul termic în neonatologie. Controlul termic al nou-născuților. Asigurarea protecției termice. Contactul piele-piele. Reîncălzirea copiilor hipotermici. Promovarea metodei “Mama - Kangaroo”. Hipotermia – definiție, simptomele, consecințele, factorii cauzali, factorii generali de risc, distribuția și incidența, măsurile de profilaxie.

Alimentația nou-născutului. Evaluarea nutriției. Necesitățile energetice în lichid, electroliti, microelemente la nou-născuți.

Metodele și tehnicile alimentației copiilor cu diverse patologii, prematuri. Hipogalactia.

Asfixia nou-născutului. Clasificarea, etiologia, patogenia, diagnosticul. Complicații ale asfixiei. Resuscitarea neonatală. Abc-ul reanimării neonatale.

Asfixia perinatală la nou-născuți. Terminologia. Apnea primară și secundară, hipoxia perinatală. Depresia cardio-respiratorie. Patogenia asfixiei. Clasificarea. Clinica, evoluția. Complicațiile, monitoringul. Tratamentul. Conduita nou-născutului în perioada postasfictică. Terapia intensivă a nou-născutului în perioada postasfictică. Resuscitarea neonatală. Ordinea efectuării ajutorului primar de reanimare a nou-născutului în sala de naștere. Prognozarea necesității resuscitării.

Apnea nou-născutului.

Apnea. Clasificarea, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul.

Sindromul detresei respiratorii.

SDR (Sindromul dereglărilor respiratorii). Etiopatogenia, diagnosticul, clinica, evoluția, SDR tip I și tip II. Boala membranelor hialine.

Anemiile în perioada neonatală. Transfuziile de sânge.

Anemia hemoragică – definiția, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Șocul posthemoragic.. Terapia hemotransfuzională în neonatologie.

Policitemia la nou-născut.

Sindromul de hiperviscositate, pletora – definiția, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Methemoglobinemia – definiția, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul.

Dereglările de hemostază la nou-născuți. Boala hemoragică a nou-născuților

Boala hemolitică a nou-născutului. Icterele hemolitice (eritroblastoză fetală).

Definiție, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Incompatibilitatea Rh. Definiție, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Incompatibilitatea ABO. Definiție, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Diagnosticul diferențial al icterelor neonatale. Metode contemporane de tratament în boala hemolitică a nou-născutului. Icterul hemolitic imun. Definiție, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul.

Vomele la nou-născuți. Refluxul gastro-esofagian la nou-născuți.

Formele primare ale vomelor: vome funcționale, vome organice (legate de malformații). Formele secundare ale vomelor: vome legate de boli infecțioase, vome legate de patologie cerebrală, vome legate de dereglări de metabolism. Complicațiile sindromului de vomă. Refluxul gastro-esofagian la nou-născuți. Definiție, fiziopatologie, clinica, tratamentul.

Stările de urgență în neonatologie.

Edemul pulmonar. Insuficiența respiratorie. Insuficiența circulatorie acută. Tratamentul insuficienței cardiace congestive. Insuficiența renală acută. Coagulopatia intravasculară diseminată (CID / Coagulopatia de consum). Insuficiența hepatică acută. Insuficiența corticosuprarenală. Definiția, etiopatogenia, clasificarea, diagnosticul, tratamentul.

Resuscitarea neonatală. Abc-ul reanimării. Conduita nou-născutului în perioada postasfictică.

Ordinea efectuării ajutorului primar de reanimare a nou-născutului în sala de naștere. Prognozarea necesității resuscitării. Pregătirea personalului și a aparaturii spre efectuarea măsurilor de reanimare. Ciclul “aprecierea stării copilului – decizie – acțiune”. Etapele resuscitării primare în sala de naștere. Asfixia perinatală la nou-născuți. Terminologia. Apnea primară și

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 73/115

secundară, hipoxia perinatală. Depresia cardio-respiratorie. Patogenia asfixiei. Clasificarea. Clinica, evoluția. Complicațiile, monitoringul. Tratamentul.

Trauma natală.

Frecvența, etiologia, clinica, tratamentul. Trauma țesuturilor moi, oaselor și a organelor interne. Cefalohematomul. Trauma natală a măduvei spinării și a plexului brahial – etiologia, patogenia, clinica, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, reabilitarea copiilor în perioada subacută. Hemoragia arahnoidiană – etiopatogenia, clinica, diagnosticul, tratamentul. Hemoragia subdurală – etiopatogenia, clinica, diagnosticul, tratamentul.

Infecțiile materno-fetale nespecifice.

Afecțiunile pielii de origine neinfecțioasă frecvente întâlnite: eritemul toxic al nou-născutului. Sudamina. Miliaria rubra. Necroza grasimii subcutanate. Scleremul nou-născutului. Dermatitis de scutece. Dermatitele alergice. Dermatitele seboreice. Medicamente și proceduri topice folosite în dermatitele alergice.

Maladiile inflamator purulente locale a nou-născutului și sugarului: Veziculopustuloza. Pemfigusul nou-născutului. Dermatitis exfoliativă Ritter. Piodermia stafilococică. Mastita purulentă a nou-născutului. Streptodermii. Stomatita. Maladiile plăgii ombilicale – clasificarea, definiție, etiopatogenie, diagnosticul, tratamentul. Infecția acută a urechii. Osteomielita. Flegmona necrotică a nou-născutului. Adenoflegmona. Erizipelul. Panariciul țesutului conjunctiv subcutanat. Panariciul osos. Abcesul. Paraproctita.

Infecțiile materno-fetale specifice (toxoplasmoza, rubeola, CMV, luesul, listerioza, herpesul, candidozele).

Septicemia.

Clasificarea, definiție, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul.

Pneumoniile la nou-născuți.

Pneumonia – clasificarea, definiție, etiopatogenia, diagnosticul, tratamentul. Particularitățile la copiii prematuri.

Infecția nozocomială în neonatologie.

Definiție, incidența, etiologia, patogenia, căile de transmitere, factorii de risc ai infecției nozocomiale, caracteristica formelor nozologice ale infecției nozocomiale, tratamentul, profilaxia.

PLANUL TEMATIC

Nr.	Denumirea temei	Numărul de ore			
		Curs	Seminar	l.practice	total
1	Fătul înainte de naștere. Mijloace de investigare antenatală. Insuficiența terapeutică a creșterii fătului. Suferința fetală prenatală. Anomalii ale maturității și creșterii i-uterine. Copil mic pentru vârsta VG. Postmaturul, dizmaturul, prematurul, macrosomul.	-	4	4	8
2	Asfixia nou-născutului. Diagnosticul. Complicațiile. Apneia n/n. Resuscitarea neonatală. SDR (boala membranelor healine) la nou-născuți.	4	-	4	8
3	Nou-născutul sănătos. Examinarea somatică. Adaptarea n-n. la viața extrauterină. Stările limitrofe.	2	-	4	6
4	Embriofetopatiile. Grupele de risc înalt. Malformații congenitale frecvent întâlnite la nou-născuți. Aberații cromosomiale. Consultul genetic.	-	2	4	6

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 74/115**

	Fenilcetonuria și hipotireoza congenitală.				
5	Îngrijirea nou-născuților sănătoși și cu diverse patologii. Principiile conduitei nou-născuților cu SDR. Termocontrolul. Hipotermia. Alimentația n-n. Metodele și tehnicile alimentației copiilor cu diverse patologii. Hipogalactia.	-	2	6	8
6	Icterele la nou-născuți. Algoritm diagnostic. Boala hemolitică a n-n.	2	2	4	8
7	Anemiile în perioada neonatală. Transfuziile de sânge policitemia la n-n.	-	2	4	6
8	Stările de urgență în neonatologie. Sindromul de vomă și regurgitare la n-n.	2	2	4	8
9	Trauma natală.	2	2	4	8
10	Infecțiile materno-fetale nespecifice și specifice. Infecția nozocomială în neonatologie.	2	2	2	6

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Interpretarea	Numărul
Aprecierea scorului Apgar la nou-născut	E	30
Aprecierea scorului Apgar la nou-născut	A	3
Aprecierea scorului Silverman la nou-născut prematur	E	10
Aprecierea scorului Silverman la nou-născut prematur	A	3
Pasul A: încălzire, poziționare, aspirare, ștergere, stimulare	E	30
Pasul A: încălzire, poziționare, aspirare, ștergere, stimulare	A	4
Pasul B: ventilația cu presiune pozitivă a unui nou-născut cu mască sau T-piece	E	25
Pasul B: ventilația cu presiune pozitivă a unui nou-născut cu mască sau T-piece	A	5
Pulsoximetria la nou-născut pentru determinarea necesității oxigenării suplimentare	E	30
Pulsoximetria la nou-născut pentru determinarea necesității oxigenării suplimentare	A	2
Monitorizarea semnelor vitale ale nou-născutului în sala de naștere (TA, FCC, FR, SaO2)	E	30
Monitorizarea semnelor vitale ale nou-născutului în sala de naștere (TA, FCC, FR, SaO2)	A	2
Plasarea la CPAP la nou-născuții ce prezintă respirații ineficiente	E	15
Plasarea la CPAP la nou-născuții ce prezintă respirații ineficiente	A	5
Pasul C: masajul cardiac extern	E	5
Pasul C: masajul cardiac extern	A	5
Intubarea nou-născutului și plasarea la suport respirator de tip VAP	E	2

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 75/115

Intubarea nou-născutului și plasarea la suport respirator de tip VAP	A	5
Resuscitarea nou-născutului cu situații speciale: aspirație de lichid amniotic meconial	A	1
Resuscitarea nou-născutului cu situații speciale: malformații cardiace congenitale	A	1
Resuscitarea nou-născutului cu situații speciale: hernie diafragmală	A	1
Resuscitarea nou-născutului cu situații speciale: pneumotorax	A	1
Cateterizarea venei ombilicale	E	1
Cateterizarea venei ombilicale	A	4
Pasul D: administrarea i/v a adrenalinei	A	2

E – efectuat, A – asistat

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 76/115

MODULUL

CURS PRIMAR DE ECOGRAFIE ÎN OBSTETRICĂ

Durata instruirii: 3 săptămâni – 108 ore

Scopul: este de a pregăti medicii rezidenți să posede un nivel de bază de cunoștințe în diagnosticul cu ultrasunete în obstetrică, pentru a le permite acestora în orientare diagnostică și creșterea calității actului medical.

Obiectivele de formare: de a familiariza medicii rezidenți cu terminologia ecografică, principiile de funcționare și modul de utilizare a ultrasunetelor în diagnosticul patologiilor obstetrical-ginecologice, în recunoașterea modificărilor normale ale organelor genitale superioare la femei în diferite perioade ale ciclului menstrual, modificările ce sunt legate: de sarcină, de lactație până la menopauză.

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să inițieze participanții cu termenologia ecografică
- Să învețe elemente de bază în ultrasunografie.
- Să cunoască cum să descrie o imagine ecografică de profil ginecologic și obstetrical
- Să identifice o sarcină intra de extra uterină, o sarcină normală de sarcină anormală
- Să recunoască grupul de patologie ginecologic și obstetrical
- Să definească o concluzie ecografică ginecologică și obstetricală;
- Să fie apt să facă o conduită medicală corectă

La nivel de aplicare și de integrare:

- Să aplice ecografia ca metodă de diagnostic în obstetrică și ginecologie;
- Să identifice organele genitale superioare feminine în cadrul examenului ecografic ginecologic;
- Să stabilească diagnosticul de sarcină intra și extrauterină și evoluția ei
- Să descrie cu termeni ecografici organele genitale superioare feminine;
- Să argumenteze conduita medicală la diferite examine ecografice;
- Să aplice metoda de ultrasonografie la pacientele cu sarcină
- Să utilizeze aparatul de ultrasonografie (sonda abdominală și vaginală)
- Să demonstreze capacitatea de a efectua examenul ultrasonografic
- Să stabilească indicațiile pentru spitalizare în secția de ginecologie și de patologie a sarcinii.

III. Conținutul de bază al cursului/disciplinei

Denumirea temei	Numărul de ore			
	Curs	Seminar	l. practice	total
Noțiuni generale de ecografie. Echipament și siguranța ultrasunetelor. Standarde de orientare a imaginii ecografice. Moduri de examinare. Informația și semiologia ecografică. Imagini de bază. Artefacte.	2	3	3	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 77/115

Aspecte medico-legale de examinarea ecografică. Protocolul ecografic. Acordul informat. Conținutul examinării -standart internațional. Documentația necesară	3	2	2	7
Evaluarea ecografică a uterului și cervixului. Patologia uterului negravid- miom uterin, malformațiile uterine, polipul endometrial, chisturi cervicale.	3	2	2	7
Evaluarea ecografică a trompelor uterine. Boală inflamatorie pelvină Hidrosalpinxul. Evaluarea permeabilității trompelor uterine	2	2	3	7
Modificările fiziologice în ciclul menstrual la nivelul organelor genitale feminine aspect ecografic . Dispozitivul intra uterin	2	2	4	7
Evaluarea ecografică a ovarelor. Chisturi simple. Teratoame. Folicul restant, formațiuni suspecte, etc	3	1	3	7
Evaluarea ecografică în infertilitate. Aprecierea rezervei ovariene. Reproducere umană asistată stimularea ovariană, sindrom de hiperstimulare ovariană, etc	2	21	4	7
Menopauza aspectul ecografic. Modificările de vârstă în organele genitale feminine superioare în ovare și uter.	2	1	4	7
Sarcina incipientă până la 11 săptămâni Noțiuni de anatomie ecografică embriologică și fetală normală.	3	1	3	7
Evaluarea ecografică a sarcina anormală trimestru I. Sarcina oprită în evoluție. Sarcina anembrionică. Boala trofoblastică gestațională Sarcina extrauterină.	3	2	2	7
Evaluarea ecografică anexele fetale- placenta, cordonului ombilical, determinarea lichidului amniotic. Biometria fetală normală trimestru 1, 2.	2	3	2	7
Ecografia post partum (lăuzie)- uter post natal, cicatrici uterin –cezariană, defect de cicatriciu, retenție de țesut placentar, endometrita	2	2	3	7
Examinare ecografică obstetrică și ginecologie prin simulare medicală CUSIM	-	4	3	7
Ecografia 2D, 3D, 4D în obstetrică și ginecologie- modul de utilizare, avantaje și limite de examinare și aspecte tehnice.	2	1	4	7
Metode invazive folosite în ecografie ginecologică – puncția ovariană, reducția de embrioni, sonografia, etc	3	2	2	7
Total	64		44	108

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 78/115

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Nr. d/r	Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații	
		E	A
1.	Diagnosticarea sarcinii intrauterine în termen mic până 6 SA	3	2
2.	Determinarea sacului gestațional, veziculei viteline	3	2
3.	Aprecierea activității cardiace la embrion/ făt în timp real	3	2
4.	Determinarea unei sarcini unice și multiple incipiente	3	2
5.	Măsurarea CRL a embrionului	1	2
6.	Măsurarea veziculei viteline și sacului gestațional	1	2
7.	Biometria fetală la 12 SA	2	3
8.	Determinarea și măsurarea translucenței nucale la 12 SA	0	5
9.	Os nazal de vizualizat la 12 SA	0	5
10.	Examinare trimestru 1 screening doppler artere uterine	0	5
11.	Examinarea trimestru 1 Doppler duct venos	0	5
12.	Aprecierea lungimii colului uterin	0	5

E – efectuat, A – asistat

Bibliografia recomandată:

A. Obligatorie:

- Cauș C., Puiu S., Cauș N. Curs primar în ultrasonografia obstetricală și ginecologică, 2015
- Kurjak A., Chervenak F.A., Vlădăreanu R. Tratat de Ultrasonografie în obstetrică și ginecologie, București, 2013.
- Pelinescu-Oniciu D., Bari Maria. Ecografia în obstetrică și ginecologie. Semiologie ecografică normală. București, 2005.

B. Suplimentară:

- <http://sruog.ro/ghiduri-aprobate-sruog>
- <https://sogr.ro/ghiduri-clinice/>
- <https://www.isuog.org/clinical-resources/isuog-guidelines.html>

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 79/115

MODULUL

CHIRURGIE GENERALĂ

Durata modulului: 4 săptămâni – 144 ore

I. PARTEA GENERALĂ

Scopul instruirii: familiarizarea rezidenților specialitatea Obstetrică și ginecologie cu afecțiuni importante septice ale țesuturilor moi, patologii acute abdominale, condiții patologice în proctologie și flebologie, cu metodele moderne de diagnostic și tratament al acestora; obținerea cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare pentru diagnosticul oportun și tratamentul corect al pacienților cu urgențele chirurgicale.

II. PARTEA SPECIALĂ

1. **Plăgile.** Simptoamele locale și generale ale plăgilor. Clasificarea plăgilor după etiologie, după caracterul lezării țesuturilor, în raport cu direcția canalului plăgii, după referința canalului plăgii către cavitățile organismului, conform gradului de infectare. Definiția și fazele procesului din plagă. Caracteristica morfologică, fiziologică și clinică a procesului din plagă conform fazelor. Tipurile de regenerare a plăgilor: primară, secundară și sub crustă. Complicațiile plăgilor și a procesului de regenerare.
2. **Tratamentul plăgilor.** Primul ajutor în caz de plagă. Principiile de tratament ale plăgilor aseptice, infectate și purulente. Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii. Sutura primară, primară-amânată, secundară precoce și secundară tardivă, aplicate pentru suturarea plăgii. Metodele suplimentare de prelucrare chirurgicală a plăgilor purulente: jet pulsativ, cavitație ultrasonoră, laserul chirurgical, mediu abacterial dirijat. Medicația locală și tratamentul general al plăgilor purulente. Autodermoplastia în rezolvarea defectelor tegumentare.
3. **Sepsisul chirurgical.** Definiția sepsisului, bacteriemiei, septicemiei, septicopiemiei. Sindromul de răspuns inflamator sistemic (SIRS). Incidența și mortalitatea în cazul sepsisului. Fiziopatologia sepsis-ului chirurgical. Clasificarea sepsisului în raport cu tipul agentului bacteriologic cauzal, cu localizarea focarului primar al infecției, cu evoluția clinică. Manifestările clinice ale sepsisului, criteriile de bază ale disfuncției-insuficienței poliorganice. Diagnosticul și tratamentul local și general al sepsisului chirurgical.
4. **Anatomia și rolul fiziologic al apendicelui vermiform.** Pozițiile apendicelui. Apendicita acută: incidența, etiopatogenia și teoriile de dezvoltare. Clasificarea și simptomatologia apendicitei acute. Proiecția apendicelui pe piele. Semnele clinice apendiculare. Scorul clinic Alvarado. Diagnosticul diferențial al apendicitei acute. Diagnosticul paraclinic. Tratamentul apendicitei acute. Tactica medico-chirurgicală în apendicita acută. Apendicectomia: anestezia, căile de acces chirurgical, procedeele operatorii.
5. **Formele particulare ale apendicitei acute.** Particularitățile de evoluție clinică ale apendicitei acute la gravide și în funcție de localizarea apendicelui vermicular (apendicita retrocecală, apendicita pelviană). Simptomatologia, diagnosticul și tratamentul.
6. **Complicațiile evolutive și postoperatorii ale apendicitei acute.** Plastron apendicular: morfopatologia, fazele evolutive, simptomatologia, diagnosticul clinic și imagistic. Tactica chirurgicală și tratamentul. Apendicectomia programată. Abcesul apendicular: simptomatologia, diagnosticul, procedeul chirurgical. Complicațiile postoperatorii: supurația plăgii, abcesul subaponeurotic, abcesele intraabdominale, pileflebita. Simptomatologia, diagnosticul, tratamentul.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 80/115

7. **Tumorile apendiculare.** Carcinoidul apendicular: incidența, riscul metastazării, sindromul carcinoid, volumul intervenției chirurgicale în funcție de dimensiunile tumorii. Mucoccele apendicular, chistadenomul și chistadenocarcinomul: incidența, simptomatologia, diagnosticul, aspectul macroscopic, tratamentul. Pseudomixomul peritoneal: etiopatogenia, simptomatologia, evoluția, diagnosticul, particularitățile tratamentului chirurgical și adjuvant. Adenocarcinomul apendicular: incidența, simptomatologia, diagnosticul, tratamentul, prognosticul.
8. **Ulcerul gastroduodenal perforat.** Clasificarea ulcerului gastroduodenal perforat: perforația în peritoneul liber, perforația atipică, perforația acoperită. Simptomatologia ulcerului gastroduodenal perforat, diagnosticul instrumental și diferențial. Formele particulare. Procedeele posibile ale tratamentului chirurgical în ulcer perforat duodenal și gastric. Tratamentul conservativ – procedeul Taylor.
9. **Ocluzia intestinală.** Definiția și etiopatogenia ocluziei intestinale. Dereglările fiziopatologice în funcție de creșterea nivelului presiunii intralumenale. Clasificarea ocluziei intestinale. Simptomatologia ocluziei intestinale mecanice acute în funcție de nivelul și cauza obstrucției. Diagnosticul, diagnosticul diferențial, tactica chirurgicală. Ocluzia intestinală paralică: ileus spastic și ileus paralic. Etiologia, simptomatologia, diagnosticul, diagnosticul diferențial cu ocluzia intestinală mecanică, măsurile curative.
10. **Colecistita acută calculoasă.** Etiopatogenia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul. Tactica chirurgicală în colecistita acută calculoasă. Volumul tratamentului conservativ inițial. Operația urgentă imediată, urgentă amânată și programată în colecistita acută. Colecistita acută acalculoasă. Definiția, etiologia și fiziopatologia colecistitei acute acalculose. Simptomatologia, diagnosticul și tratamentul.
11. **Pancreatita acută.** Noțiunile generale, etiopatogenia, anatomia patologică, efectele locale și sistemice în cazul pancreatitei acute. Clasificarea Atlanta a pancreatitei acute. Criteriile severității pancreatitei acute Ranson, Imrie-Glasgow. Simptomatologia și perioadele evolutive ale pancreatitei acute. Diagnosticul paraclinic al pancreatitei acute: rolul investigațiilor ecografice, tomografiei computerizate, endoscopice și de laborator. Laparoscopia. Diagnosticul diferențial al pancreatitei acute cu apendicita acută, ocluzia intestinală, ulcerul perforat, infarctul miocardic, tromboza mezenterială.
12. **Peritonita acută.** Etiologia, patogeneza și patofiziologia peritonitei acute avansate. Clasificarea peritonitei: etiologică, conform gradului de avansare, conținutului intraperitoneal. Clasificarea Hamburg. Stadiile evoluției clinice ale peritonitei acute. Simptomatologia. Diagnosticul instrumental al peritonitei acute: radiografia, ultrasonografia, tomografia computerizată, laparoscopia, laparotomia. Diagnosticul diferențial al peritonitei acute. Tratamentul complex al peritonitei acute. Etapele și particularitățile intervenției chirurgicale. Abscesul intraperitoneal: etiologia, localizarea tipică, manifestările clinice, diagnosticul și principiile tratamentului chirurgical.
13. **Hemoragiile digestive superioare non-variceale.** Etiologia, incidența, simptomatologia și diagnosticul hemoragiilor digestive superioare non-variceale. Evaluarea severității pierderii sangvine. Stigmatele endoscopice și clasificarea activității hemoragiei după Forrest. Importanța clinică și prognozarea resângerării.
14. **Tratamentul hemoragiilor digestive superioare non-variceale.** Managementul inițial al hemoragiilor digestive superioare non-variceale. Metodele termice, injecționale, mecanice și topice ale hemostazei endoscopice. Tratamentul conservativ și chirurgical al hemoragiilor digestive superioare non-variceale.
15. **Manopere chirurgicale minore. Accesul venos central.** Indicațiile și contraindicațiile generale ale cateterismului venos central. Metodele de bază de inserție a cateterelor venoase. Abordul venos prin tehnica Seldinger. Noțiunea de veneseecție. Toracocenteza: definiție, indicații și

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 81/115

contraindicații. Aspecte tehnice și repere în selectarea locului puncției pleurale în hidrotorax și pneumotorax. Complicații. Intubarea gastrică. Tipuri de sonde nazogastrice. Indicații diagnostice și terapeutice și contraindicații pentru instalarea sondei nazogastrice. Aspecte tehnice generale ale sondajului nazogastric. Tamponada esogastrică cu sondă Sengstaken-Blakemore. Indicații și contraindicații. Aspecte tehnice generale de instalare și extragere a sondelor pentru tamponadă.

16. **Manopere chirurgicale minore. Laparocenteza:** definiție, indicații și contraindicații. Aspecte tehnice generale, complicații. Anuscopia. Definiție, indicații, contraindicații și pregătirea pre-examinatorie. Rectosigmoidoscopia. Definiție, indicații, contraindicații și pregătirea pre-examinatorie. Cateterismul vezicii urinare (uretral). Noțiuni, tipuri de catetere uretrale. Indicațiile și contraindicațiile cateterismului vezical. Aspecte tehnice generale de cateterizare vezicală la bărbați și femei. Complicații imediate. Consecințele cateterismului vezical îndelungat.
17. **Boala venoasă cronică primară** (maladia varicoasă). Epidemiologia. Conceptele etiopatogenice actuale. Structura dereglărilor hemodinamicii venoase. Clasificările refluxului venos (anatomică, Hach, Pittaluga). Mecanismele de formare a ulcerului venos. Diagnosticul clinic și instrumental al refluxului venos superficial. Strategii terapeutice contemporane. Tratamentul chirurgical și endovenos a refluxului safenian și perforant.
18. **Tromboza venoasă.** Epidemiologia, patogeneza, evoluția naturală și factorii de risc a trombozei venoase. Trombofiliile congenitale și dobândite. Tabloul clinic a trombozei în bazinul venei cave inferioare. Diagnosticul imagistic. Clasificarea LET. Tratamentul conservativ anticoagulant. Tratamentul chirurgical și endovascular. Recomandările ghidurilor internaționale în prevenirea embolismului pulmonar. Tromboza primară (sindromul Paget-Schroetter) și secundară a venei subclaviculare. Sindromul venos de apertură toracică (*venous thoracic outlet syndrome*).
19. **Patologiile glandei mamare.** Acuzele, anamneza, datele examinării obiective. Anomaliile congenitale ale glandei mamare: politelia, atelia, amastia, polimastia, glanda mamară aberantă. Metodica inspecției și palpării a glandei mamare: consecutivitate, pozițiile bolnavei, simptomele, palparea procedeul Velpeau. Cancerul glandei mamare. Caracteristica palpatorie a formațiunilor de volum a glandei mamare. Mastita: definiția, clasificarea, simptomatologia, profilaxia și tratamentul. Noțiunea de autoexaminare a glandei mamare. Metodele examinării instrumentale în patologiile glandei mamare.
20. **Afecțiunile rectului.** Hemoroizii. Etiopatogenia hemoroizilor: factorii favorizanți și determinanți. Clasificarea hemoroizilor în funcție de localizare și gradul de prolapsare. Manifestările clinice și diagnosticul. Tratamentul conservativ, indicațiile către intervenția chirurgicală. Tromboza hemoroidală externă: simptomatologia, diagnosticul și tratamentul. Hemoroizii postpartum. Fisura anală. Caracteristica clinică, clasificarea și patofiziologia fisurii anale. Simptomatologia, particularitățile diagnosticului. Tratamentul conservativ și chirurgical. Prolapsul rectal. Definiția, clasificarea și patogenia prolapsului rectal. Predispozițiile anatomice și factorii favorizanți. Simptomatologia și diagnosticul prolapsului rectal. Paraproctita acută: clasificarea, simptomatologia și tratamentul.

PLANUL TEMATIC

Nr	Tema	Numărul de ore			
		Prelegeri	Seminare	Lecții practice	Activitatea clinică
1	Plăgile. Simptomele și clasificarea plăgilor. Fazele procesului din plagă. Tipurile de regenerare a plăgilor. Complicațiile plăgilor.	1	2	0	3

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 82/115**

2	Tratamentul plăgilor. Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii. Sutura primară, primară-amânată, secundară precoce și secundară tardivă. Autodermoplastia.	1	0	2	4
3	Sepsisul chirurgical. Sindromul de răspuns inflamator sistemic (SIRS). Diagnosticul și tratamentul local și general al sepsisului chirurgical.	1	0	2	3
4	Anatomia și rolul fiziologic al apendicelui vermiform. Pozițiile apendicelui. Apendicita acută. Diagnosticul diferențial al apendicitei acute. Tratamentul apendicitei acute.	1	0	2	4
5	Particularitățile de evoluție clinică ale apendicitei acute la gravide și în funcție de localizarea apendicelui vermicular.	1	0	2	4
6	Complicațiile evolutive și postoperatorii ale apendicitei acute. Plastron apendicular. Supurația plăgii, abcesul subaponeurotic, abcesele intraabdominale, pileflebita.	1	2	2	4
7	Tumorile apendiculare. Carcinoidul apendicular. Mucoccele apendicular. Pseudomixomul peritoneal. Adenocarcinomul apendicular.	1	1	2	3
8	Ulcerul gastroduodenal perforat. Perforația atipică, perforația acoperită. Procedeele chirurgicale, tratamentul conservativ.	1	2	1	3
9	Ocluzia intestinală mecanică acută. Etiopatogenia, fiziopatologia, clasificarea, simptomatologia, diagnosticul, tactica chirurgicală. Ocluzia intestinală paralizantă.	1	2	1	4
10	Colecistita acută calculoasă. Tactica chirurgicală în colecistita acută. Colecistita acută acalculoasă.	1	1	2	3
11	Pancreatita acută. Etiopatogenia, anatomia patologică, clasificarea Atlanta, criteriile Ranson, Imrie-Glasgow, simptomatologia, diagnosticul paraclinic. Tratamentul conservativ al pancreatitei acute.	1	1	2	4
12	Peritonita. Etiologia și patofiziologia, clasificarea. Stadiile evoluției clinice și simptomatologia ale peritonitei	1	1	2	4

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 83/115**

	acute. Tratamentul complex al peritonitei acute. Abcese intraperitoneale.				
13	Hemoragiile digestive superioare non-variceale. Etiologia, incidența, simptomatologia și diagnosticul.	1	2	1	3
14	Tratamentul hemoragiilor digestive superioare non-variceale. Hemostaza endoscopică. Tratamentul conservativ și chirurgical.	1	0	2	4
15	Manopere chirurgicale minore. Abordul venos central. Toracocenteza. Sondajul nazogastric.	1	0	2	3
16	Manopere chirurgicale minore. Laparocenteza. Tamponada esogastrică. Anuscopia. Rectosigmoidoscopia. Cateterismul vezicii urinare.	1	0	2	4
17	Boala venoasă cronică primară (maladia varicoasă). Tratamentul maladiei varicoase.	1	2	2	4
18	Tromboza venoasă. Tratamentul trombozelor venoase.	1	1	0	4
19	Patologiile glandei mamare. Anomaliile congenitale: politelia, atelia, amastia, polimastia, glanda mamară aberantă. Cancerul glandei mamare. Mastita: definiția, clasificarea, simptomatologia, profilaxia și tratamentul.	1	1	2	4
20	Afecțiunile rectului. Hemoroizii. Fisura anală. Prolapsul rectal. Paraproctita acută. Clasificarea, simptomatologia și tratamentul.	1	1	2	3
În total: 144 ore		72			72

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații/operații efectuate	
	E	A
Primul ajutor în caz de plăgi	3	1
Puncția pleurală în hidrotorax	1	2
Puncția pleurală în pneumotorax	1	2
Sondajul nasogastric	3	2
Tamponada esogastrică cu sonda Sengstaken-Blakemore	2	2
Extragerea sondei Sengstaken-Blakemore	2	2

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 84/115

Realizarea laparocentezei	1	1
Cateterismul uretral (vezicii urinare) la femei	3	1
Cateterismul uretral (vezicii urinare) la bărbați	3	1
Puncția diagnostică în procesele purulente ale țesuturilor moi	1	1
Laparotomii, laparorafii	0	5
Apendicectomii	0	2
Suturarea ulcerului perforat	0	1
Intervenții chirurgicale în caz de ocluzia intestinală acută	0	1
Colecistectomii deschise și laparoscopice	0	5
Tratamentul chirurgical al mastitei acute	1	2
Examinarea regiunilor anatomice „slabe” (herniogene) ale peretelui abdominal	2	2
Herniotomii, hernioplastii	0	2
Aprecieri prezentei semnelor peritoneale la pacientul cu abdomen acut	2	2
Asistența la examenul ultrasonografic al pacientului cu abdomen acut	0	2
Asistența la examenul endoscopic (fibroesofagogastroduodenoscopie) al pacientului cu suspecție la hemoragie digestivă superioară	0	3
Asistența la hemostaza endoscopică în hemoragia digestivă superioară	0	2
Determinarea pulsației pe extremități și aprecierea nivelului ocluziei arteriale	2	0
Ausculția vaselor la bolnavul cu patologie arterială cronică a extremităților inferioare	2	0
Determinarea gradului de ischemie la bolnavul cu patologie arterială cronică a extremităților inferioare	2	0
Determinarea gradului de ischemie la bolnavul cu patologie arterială acută a extremităților	2	0
Efectuarea probelor clinice funcționale cu garou la pacienții cu varice a membrelor inferioare	2	0
Aplicarea bandajului elastic compresiv pe extremitatea inferioară în insuficiența venoasă cronică	2	0
Flebectomii	0	5
Tușeul rectal	2	0
Hemoroidectomii	0	2

E – efectuat, A – asistat

Bibliografie recomandată:

1. Cicala E. Semiologie chirurgicală. Chișinău: CEP Medicina; 1999.
2. Mironiuc A. Semiologie și patologie chirurgicală. Cluj-Napoca: Iuliu Hațieganu; 2011.
3. Spânu A, red. Chirurgie generală și semiologie chirurgicală. Chișinău: CEP Medicina; 2008.
4. Cernetchi O., red. Ghid de manopere practice. Vol.2. Chișinău, CEP Medicina, 2013.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 85/115

5. Spânu A. Chirurgie. Chișinău: Tipografia Centrală; 2000.
6. Hotineanu V., red. Chirurgie: curs selectiv. Chișinău: CEP Medicina; 2008.
7. Angelescu N., ed. Tratat de patologie chirurgicală. București: Editura Medicală; 2001.
8. Ghelase F, Georgescu I, Nemeș R. Chirurgie generală. București: Editura Didactică și Pedagogică RA; 1999.
9. Ghidirim Gh., Cicala E, Guțu E, Rojnovanu Gh, Dolghii A. Hemoragiile digestive superioare non-variceale. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei; 2009.
10. Țabârnă C, Groza S, Ilcenco V, Pisarenco S. Abdomen acut. Diagnostic și tratament. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei; 2006.
11. Maloman E. Chirurgia abdominală de urgență. Recomandări practice de diagnostic și tratament. Chișinău: Preprintiva; 2008.
12. Bâtcă P. Chirurgie abdominală: cazuri clinice, situații, întrebări, explicații. Chișinău: CEP Medicina; 2007.
13. Silen W. Diagnosticul precoce al abdomenului acut. București: Editura medicală; 1994.
14. Vlad L. Chirurgie hepatică. Aspecte actuale. Cluj-Napoca: Casa cărții de știință; 1993.
15. Guțu E, Casian D, Culiuc V. Tratatamentul chirurgical al maladii varicoase: aspecte controversate. Ed. Chișinău: Ericon, 2013.
16. Sabiston Textbook of Surgery. The Biological Basis of Modern Surgical Practice. 18-th ed. Philadelphia: WB Saunders; 2007.
17. Brunickardi FC, Schwartz SI, eds. Schwartz's Principles of Surgery. 8-th ed. New York: McGraw-Hill, Medical Pub. Division; 2007
18. Кузин МИ, ред. Хирургические болезни. Москва: Медицина; 1995.
19. Савельев ВС, ред. Руководство по неотложной хирургии органов брюшной полости. Москва: Медицина; 1986.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 86/115

ANUL III

MODULUL

CURS AVANSAT DE ECOGRAFIE ÎN OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE

Durata modulului: 3 săptămâni – 108 ore

I. Scopul disciplinei: obținerea și dezvoltarea cunoștințelor teoretice, deprinderilor și abilităților practice la medici rezidenți, pentru formarea competențelor profesionale ce țin de prestarea serviciilor sigure și eficiente în asistența medicală obstetricală și ginecologică.

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei de a continua formarea medicilor rezidenți cu examenul ecografic, vor permite acordarea asistenței integrate a sănătății femeilor în funcție de: vârstă (fetițe, adolescente, etc) de perioada fertilă, (premenopauză, menopauză și postmenopauză); exercitarea funcției reproductive (sarcină, naștere, perioada post partum); diverse stadii de boală, îngrijire sau tratament.

la nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să cunoască nosologii obstetricale și ginecologice de bază
- Să cunoască și să interpreteze influența diferitor factori asupra organismului în dezvoltare a fetițelor, adolescențelor, perioadei de gestație, naștere și lăuzie; premenopauză, menopauză și postmenopauză
- Să cunoască caracteristicile de bază a modificărilor legate de sarcină, pe trimestre
- Să cunoască caracteristicile de dezvoltare a fătului și complexului placentar
- Să cunoască metodele de diagnostic clinic și paraclinic necesare în stabilirea stării de sănătate sau prezenței patologiilor
- Să cunoască metodele de pregătire către diverse investigații clinice, paraclinice
- Să identifice etapele de efectuare a tehnicilor de investigație și tratament aplicate în cazul gestanțelor, parturientelor, lăuzelor cu evoluție fiziologică și patologică, precum și în cazul asocierii complicațiilor sau patologiilor somatice, inclusive în cazul ginecopatelor adresate pentru consult profilactic, sau pe motiv de boală
- Să realizeze corelația dintre etapele de efectuare a fiecărei tehnici în parte
- Să cunoască etapele de pregătire a pacientelor de intervenții diagnostice și chirurgicale
- Să cunoască etapele de conduită a pacientelor după intervenții diagnostice și chirurgicale
- Să noteze, să înregistreze și să interpreteze rezultatele obținute
- Să cunoască metodele de prevenire a diverselor patologii, stări de urgență și complicații
- Să descrie metodele de tratament a diferitelor patologii, stări de urgență și complicații
- Să elaboreze un plan de îngrijire individualizat, bazat pe necesitățile pacientelor
- Să informeze despre necesitatea efectuării consultului, investigațiilor profilactice și curative
- Să cunoască particularitățile de consiliere.

la nivel de aplicare:

- Să aplice tehnicile de predicție și de stabilire a sarcinii, nașterii și lăuziei fiziologice și patologice, precum și patologiilor ginecologice

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 87/115

- Să aleagă și aplice metodele specifice de investigație și tratament în sarcină, naștere, lăuzie, în evoluția fiziologică și patologică, în prezența complicațiilor, stărilor de urgență și afecțiunilor somatice, precum și în cazul ginecopatelor
- Să aplice tehnicile de supraveghere și monitorizare a unei sarcini, nașteri, perioadei post partum fiziologice și patologice, precum și în consultul profilactic sau în prezența patologiei ginecologice la pacientă
- Să manifeste interesul de a participa activ în aplicarea metodelor de investigații și tratament
- Să stabilească diagnostice de nursing la pacientele obstetricale și ginecologice cu diverse patologii
- Să completeze planul de îngrijire pentru pacientele obstetricale și ginecologice cu diverse patologii somatice și să-l arugmenteze
- Să aplice intervețiile proprii și delegate în conduita pacientelor obstetricale și ginecologice cu diverse patologii
- Să asiste în cadrul manoperelor obstetricale specifice pentru gestantă: pelvimetria, palparea Leopold
- Să asiste în cadrul manoperelor obstetricale specifice pentru făt: auscultarea BCF, palparea Leopold, CTG, examen ecografic, velocimetrie Doppler
- Să asiste în cadrul manoperelor ginecologice specifice: examen cu specule, examen vaginal, examen per rectum, examen ecografic, velocimetrie Doppler, diverse metode endoscopice
- Să participe la recoltări, investigații și tratamente sub supraveghere în cazul pacientelor obstetricale și ginecopatelor
- Să asiste la efectuarea diverselor manopere chirurgicale și nonchirurgicale diagnostic și curative în cazul pacientelor obstetricale și ginecopatelor
- Să asiste la intervenții posibile la nașterea naturală: epiziotomie, vacuum extracția fătului, plasare forcepsului, extragerea manuală a placentei etc.
- Să efectueze manevrele de bază de resuscitare a nou-născutului
- Să efectueze conduita complicațiilor perioadelor II-III de naștere
- Să realizeze acțiuni educative cu pacientele obstetricale și ginecologice / familia lor pentru un stil de viață sănătos
- Să aplice metodele și tehnicile de consiliere și suport psiho-emoțional a gravidei, parturientei, lăuzei, ginecopatei și familiei acesteia
- Să efectueze examenul glandelor mamare
- Să efectueze managementul urgențelor obstetricale și ginecologice
- Să aplice abilități de consiliere în planificarea familială
- Să aplice abilități în consilierea femeii privind screening-ul cancerului cervical și mamar
- Să pună în practică a capacității de lucru în echipă și organizarea eficientă a lucrului clinic.

la nivel de integrare:

- Să demonstreze capacități de supraveghere a pacientei în obstetrică și ginecologie
- Să analizeze calitățile îngrijirilor la pacientele obstetricale și ginecologice cu diverse patologii ginecologice și/sau somatice
- Să restructureze planul de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe
- Să folosească metode moderne biomedicale de evaluare a problemelor legate de sănătatea pacientei în obstetrică și ginecologie
- Să dezvolte gândire medicală în domeniul obstetricii și ginecologiei
- Să respecte principiile bioeticii medicale în rezolvarea problemelor legate de sănătatea pacientelor în obstetrică și ginecologie

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 88/115

- Să demonstreze anumite valori personale și profesionale privind respectarea eticii și deontologiei medicale
- Să realizeze comunicare eficientă în lucrul de echipă, cu pacientele și familia acesteia
- Să își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de lucru în echipă și promovarea leadershipului
- Să integreze competențe dobândite la studierea altor discipline privind rezolvarea cazurilor clinice din obstetrică și ginecologie.

Denumirea temei	Numărul de ore			
	Curs	Seminar	L. practice	Total
Elemente tehnice ale aparatelor de diagnostic ultrasonografic. Efectele biologice ale ultrasunetelor. Metodologia generală de explorare. Standartizarea imaginilor terminologia și semiologia USG.	4	0	3	7
Ecografia morfologică fetală de bază în trimestrul 1, Aspecte anatomice normale. Ecomorfologie standart și structuri embrionare și fetale și structuri non fetale	2	1	4	7
Screeningul de primul trimestru- translucența nucală, os nazal, duct venos, etc. Noțiuni de screening biochimic și ecografic al anomaliilor cromozomiale fetale, markeri ecografici în trimestru 1, 2	2	1	4	7
Evaluarea patologiei malformative fetale prin ultrasonografie. Aprecierea stării de sănătate fetale. Valoarea și limitele metodei ecografice	2	2	3	7
Ecografie morfologică trimestru 2 și 3. Studiul morfologic fetal normal al fătului și anexelor fetale.	2	2	3	7
Anatomia ecografică normală a craniului și sistemului nervos central fetal, coloanei vertebrale fetale și a feței.	2	1	4	7
Anatomia ecografică normală toracelui, cordului și marilor vase. Evaluarea ecografică a cordului fetal. Planul patru camere, căile de ejecție a vaselor magistrale, planul trei vase traheea. Studiul ritmului cardiac fetal. Studiul cordului fetal-M (ritm, frecvență).	2	2	3	7
Anatomia ecografică normală a aparatului digestive și peretelui abdominal, a aparatului urinar și organelor genitale și membre fetale	2	3	4	7
Evaluare placentei normal inserate și a Placenta anormal inserată(praevia, accreta) Evaluarea ecografică a cordonului ombilical – 2 vase, 3 vase, vasa praevia, circulară ,etc	2	2	3	7
Biometria și creșterea fetală normală și suspectă. Conduita ecografică în Restricția de creștere intrauterină- semne ecografice/ Conduita ecografică în Macrosomie/ Diabet - semne ecografice	2	2	3	7
Evaluarea ecografică a sarcinii de risc- insuficiența	2	2	4	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 89/115

istmico cervicală, nașterea prematur. sarcin asociată cu fibrom uterin. etc				
Tehnica examinării ecografice în obstetrică. Ecografia Doppler, inclusiv fluxul spectral (pulsat), color și power.	1	2	4	7
Conduita ecografică în Sarcina Multiplă – MCMA, MCBA, BCBA, Tricorială	2	2	3	7
Proceduri invazive fetale efectuate sub ghidaj ecografic biopsia de vilozități, amniocenteză, fetoscopia, fetuciderea, puncții ale organelor genitale feminine etc	3	1	3	7
Aspecte ecografice ale organelor genitale superioare ovare în Endometrioză, Polichistoză ovariană. Repere ultrasonografice utilizate în evaluarea formațiunilor ovariene (consens IOTA grup).	2	1	4	7
Examinarea ecografică în obstetrică și ginecologie - principiile de bază a ecografiei în timp real (convențională, 2D), ecografia 3D și 4D	2	2	3	7
Total de ore				108

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Nr. d/r	Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații	
		E	A
1.	Aprecierea lungimii colului uterin	2	3
2.	Diagnosticul sarcinii multiple si corionicitatea	0	3
3.	Aprecierea activității cardiace fetale	3	0
4.	Biometria fetală standard trimestru 2	3	0
5.	Măsurarea lichidului amniotic	3	2
6.	Doppler ombilical aprecierea pe ansă liberă	0	2
7.	Doppler artera cerebrală medie	0	2
8.	Măsurarea Circumferința abdomenului fetal	3	2
9.	Măsurarea Lungimea femurului	3	2
10.	Măsurarea circumferinței craniene	3	2
11.	Inima fetală în 4 camere, 3 vase, tracții de ejecție, aorta,etc	0	3
12.	Rinichi, vezica urinară	0	3
13.	Placenta localizare anterior, posterior, previa	3	2
14.	Examinarea pacientei post partum	0	2

E – efectuat, A – asistat

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 90/115

Bibliografia recomandată:

1. Cauș C. , Puiu S., Cauș Natalia. Curs primar în ultrasonografia obstetricală și ginecologică, Chișinău, 2015.
2. Pelinescu-Onciul D., Bari Maria. Ecografia în obstetrică și ginecologie. Semiologie ecografică normală. București, 2005.
3. Suciu N., Căpîlna M.E., Craina M., Mureșan D., Conduita medico-chirurgicală în sarcina de prim trimestru. București, 2014.
4. Kurjak A., Chervenak F.A., Vlădăreanu R. Tratat de Ultrasonografie în obstetrică și ginecologie, București, 2013.
5. Robert Y., Guerin du Masgenet B., Ardaens Y. Echographie en pratique obstetricale, Elsevier Masson, 2007.
6. Ardaens Y., Guerin du Masgenet B., Coquel Ph. Ecographie en pratique gynecologique, Elsevier Masson, 2007.
7. Медведев М.В. Пренатальная эхография. Дифференциальный диагноз и прогноз 4-е изд., Реальное Время, 2016, 384 стр.
8. American Institute of Ultrasound in Medicine. AIUM practice guideline for the performance of ultrasound of the female pelvis. J Ultrasound Med 2014; 33:1122–1130.
9. L. J. Salomon et. al. Practice guidelines for performance of the routine mid-trimester fetal ultrasound scan. Ultrasound Obstet Gynecol 2011; 37: 116–126
10. American Institute of Ultrasound in Medicine. AIUM practice guideline for the performance of fetal echocardiography. J Ultrasound Med 2013; 32: 1067–1082.
11. ISUOG Practice Guidelines (updated): sonographic screening examination of the fetal heart. Ultrasound Obstet Gynecol 2013; 41: 348–359
12. American Institute of Ultrasound in Medicine. AIUM practice guideline for the performance of obstetric ultrasound examinations. J Ultrasound Med 2013; 32: 1083–1101.
13. ISUOG Practice Guidelines: performance of first-trimester fetal ultrasound scan. Ultrasound Obstet Gynecol 2013; 41: 102–113
14. ISUOG Education Committee recommendations for basic training in obstetric and gynecological ultrasound. Ultrasound Obstet Gynecol 2014; 43: 113–116
15. Carol M. Rumack et al. Diagnostic ultrasound, 4th ed. 2011, Vol.2 Mosby
16. Peter W. Callen. Ultrasonography in Obstetrics and Gynecology, 5th ed., 2008, Saunders
17. Врожденные пороки развития. Пренатальная диагностика и тактика. Энциклопедия Ультразвуковой Диагностики в Акушерстве и Гинекологии. Под редакцией Б.М. Петриковского, М. В. Медведева, Е. В. Юдиной, 1-е изд. М. РАВУЗДПГ, Реальное Время, 1999, 256 стр.
18. Эхокардиография плода. Энциклопедия Ультразвуковой Диагностики в Акушерстве и Гинекологии. Под редакцией М. В. Медведева, 1-е изд. М. РАВУЗДПГ, Реальное Время, 2000, 144 стр.
19. Основы пренатальной диагностики. Энциклопедия Ультразвуковой Диагностики в Акушерстве и Гинекологии. Под редакцией Е. В. Юдиной и М. В. Медведева, 1-е изд. М. РАВУЗДПГ, Реальное Время, 2002, 184 стр.
20. Пренатальная диагностика врожденных пороков развития в ранние сроки беременности. Энциклопедия Ультразвуковой Диагностики в Акушерстве и Гинекологии. Под редакцией М. В. Медведева, 1-е изд. М. РАВУЗДПГ, Реальное Время, 2000, 160 стр.
21. Нормальная ультразвуковая анатомия плода. Энциклопедия Ультразвуковой Диагностики в Акушерстве и Гинекологии. М. В. Медведева, Н.А. Алтынник. 1-е изд. Реал Тайм, 2008, 152 стр

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 91/115****ANUL IV****MODULUL****PLANIFICAREA FAMILIEI. CONTRACEPȚIA****Durata modulului: 4 săptămâni – 144 ore**

	Denumirea temei	Numărul de ore			
		Curs	Seminar	L. practice	Total
1.	Noțiuni de planificare a familiei. Criteriile de eficacitate a diverselor metode de contracepție. Indicele Pearl. Istoricul contracepției.	4	4	3	11
2.	Criterii de eligibilitate ale metodelor contraceptive pentru diferite grupe de vârstă (adolescente, femei de vârstă reproductivă, premenopauză) și femei cu diverse patologii genitale și extargenitale.	2	8	4	14
3.	Contracepția hormonală. Mecanisme de acțiune ale diverselor contraceptive hormonale în dependență de conținut și căi de administrare. Indicații. Contraindicații. Efecte adverse. Efectele non-contraceptive benefice ale contraceptivelor hormonale	2	8	4	14
4.	Contracepția de barieră. Mecanismul de acțiune. Indicații, contraindicații. Efecte adverse. Stări care limitează utilizarea metodei. Indicele Pearl.	2	4	1	7
5.	Contracepția intrauterină. Mecanismul de acțiune. Indicații, contraindicații. Efecte adverse. Stări care limitează utilizarea metodei. Indicele Pearl. Tehnica de inserție a DIU	2	8	4	14
6.	Contracepția chimică (spermicidele). Mecanismul de acțiune. Indicații, contraindicații. Efecte adverse. Stări care limitează utilizarea metodei. Indicele Pearl.	2	8	4	14
7.	Contracepția chirurgicală feminină și masculină. Mecanismul de acțiune. Indicații, contraindicații. Efecte adverse. Stări care limitează utilizarea metodei. Indicele Pearl.	2	8	4	14
8.	Metode naturale de planificare familială. Mecanismul de acțiune. Indicații, contraindicații. Efecte adverse. Stări care	2	4	1	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 92/115**

	limitează utilizarea metodei. Indicele Pearl.				
9.	Contracepția de urgență. Mecanismul de acțiune a diverselor metode. Indicații, contraindicații. Efecte adverse. Stări care limitează utilizarea metodei.	2	8	4	14
10.	Avortul ca metodă de planificare a familiei. Legislația RM referitor la avort. Principiile avortului în siguranță.	2	4	1	7
11.	Avortul medicamentos: indicații, contraindicații, efecte adverse, complicații.	2	8	4	14
12.	Avortul prin aspirație vacuum: indicații, contraindicații, efecte adverse, complicații. Contracepția după avort.	2	8	4	14
	Total ore modul				144

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Nr. d/r	Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații	
		E	A
1.	Aplicarea steriletului	5	5
2.	Extragerea steriletului	5	5
3.	Sterilizarea trompelor uterine	5	5
4.	Avort prin Vacuum aspirația manuală	10	10
5.	Avort prin chiuretaj uterin	10	10
6.	Avort medicamentos	10	10

E – efectuat, A – asistat

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 93/115

MODULUL

PATOLOGIA PRECANCEROASĂ A COLULUI UTERIN. COLPOSCOPIA

Durata modulului: 4 săptămâni – 144 ore

I. Scopul disciplinei:

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei:

la nivel de cunoaștere și înțelegere:

la nivel de aplicare:

la nivel de integrare:

Organizarea serviciului de colposcopie în Republica Moldova. Aspecte epidemiologice ale leziunilor precanceroase și ale cancerului cervical în RM. Screening-ul cervical ca metodă de depistare precoce a leziunilor precanceroase ale colului uterin. Programul Național de screening cervical în RM.

Etiologia și patogenia stărilor precanceroase și cancerului de col uterin. Factorii de risc pentru cancer de col uterin, evoluția prin stări precanceroase. Etiologia și patogenia stărilor precanceroase ale colului uterin. Rolul infecției cu HPV în etiologia leziunilor precanceroase și a cancerului cervical.

Testul Babeș-Papanicolau ca metodă de screening cervical. Clasificarea și protocolul standardizat de diagnostic al patologiei colului uterin conform sistemului Bethesda. Terminologia utilizată. Prelevarea frotiului citologic cervical (Pap-test) și a materialului pentru identificarea HPV. Trasabilitatea probei citologice.

Colposcopia ca metodă de diagnostic precoce al leziunilor precanceroase și a cancerului de col uterin. Unitatea (clinica) de colposcopie – recomandările pentru organizarea, dotarea cu echipament și funcționarea acestei unități. Criteriile de calitate a serviciului colposcopic. Anatomia și histologia clinică a colului uterin. Tabloul colposcopic normal. Manifestările colposcopice ale stărilor precanceroase de col uterin. Indicații și tehnica efectuării colposcopiei. Formularea concluziei colposcopice. Terminologia și componentele formularului

Conduita pacientelor cu stări precanceroase conform rezultatului citologic. Prelevarea biopsiei cervical ghidată colposcopic – indicații și tehnici. Metodele chirurgicale de tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin. Managementul post-tratament al pacientelor cu leziuni precanceroase ale colului uterin.

Conduita pacientelor cu stări precanceroase a vulvei și vaginului. Manifestările colposcopice și tratamentul afecțiunilor precanceroase a vulvei și vaginului. Tratamentul cancerului incipient al vulvei.

Manifestările colposcopice în cazuri speciale: adolescență, sarcină, menopauză. Situații clinice dificile de efectuare a colposcopiei și soluționarea lor. Profilaxia patologiei precanceroase și a cancerului de col uterin. Rolul vaccinării HPV în prevenirea leziunilor precanceroase și a cancerului cervical.

Denumirea temei	Numărul de ore			
	Curs	Seminar	L. practice	Total

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 94/115

1.	Aspecte epidemiologice ale leziunilor precanceroase și ale cancerului cervical în RM.	2	4	1	7
2.	Screening-ul cervical ca metodă de depistare precoce a leziunilor precanceroase ale colului uterin.	2	4	1	7
3.	Programul Național de screening cervical în RM.	2	4	1	7
4.	Factorii de risc pentru cancer de col uterin, evoluția prin stări precanceroase. Etiologia și patogenia stărilor precanceroase și cancerului de col uterin.	2	4	1	7
5.	Rolul infecției cu HPV în etiologia leziunilor precanceroase și a cancerului cervical	2	4	1	7
6.	Clasificarea și protocolul standardizat de diagnostic al patologiei colului uterin conform sistemului Bethesda. Terminologia utilizată.	2	4	1	7
7.	Prelevarea frotiului citologic cervical (Pap-test) și a materialului pentru identificarea HPV. Trasabilitatea probei citologice.	2	3	2	7
8.	Anatomia și histologia clinică a colului uterin. Semiologia citologică.	2	4	1	7
9.	Tabloul colposcopic normal.	2	3	2	7
10.	Colposcopia ca metodă de diagnostic a patologiei precanceroase – noțiuni generale.	2	4	1	7
11.	Indicații și tehnica efectuării colposcopiei. Formularea concluziei colposcopice. Terminologia și componentele formularului	2	3	2	7
12.	Manifestările colposcopice ale stărilor precanceroase de col uterin.	2	4	1	7
13.	Manifestările colposcopice și conduita leziunilor precanceroase ale vulvei și vaginului.	2	3	2	7
14.	Managementul patologiei colului uterin în dependență de rezultatul citologic.	2	4	1	7
15.	Prelevarea biopsiei cervical ghidată colposcopic – indicații și tehnici	2	3	2	7
16.	Tratamentul patologiei cervicale în dependență de aspectele clinico-morfologice.	2	4	1	7
17.	Metodele chirurgicale de tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin. Managementul post-tratament al pacientelor cu leziuni precanceroase ale colului uterin	2	4	1	7
18.	Manifestările colposcopice ale cancerului	2	3	2	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 95/115

	de col uterin				
19.	Conduita sarcinii și nasterii în patologia cervical. Colposcopia în timpul sarcinii – indicații, contraindicații, particularități de efectuare.	2	4	1	7
20.	Profilaxia patologiei precanceroase și a cancerului de col uterin.	2	4	1	7
21.	Rolul vaccinării HPV în prevenirea eziunilor precanceroase și a cancerului cervical	2	1	1	4
	Total ore modul				144

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Nr. d/r	Denumirea manipulației / procedurii / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații	
		E	A
1.	Colposcopia	10	20
2.	Vaginoscopia	10	20
3.	Vulvoscopia	10	20
4.	Biopsia colului uterin	5	5
5.	Prelevarea PAP testului	30	
6.	Completarea formularului colposcopic	30	

E – efectuat, A – asistat

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 96/115

MODULUL

ONCOGINECOLOGIE

Durata de instruire: 8 săptămâni– 288 ore

Scopul disciplinei: Însușirea metodelor contemporane de diagnostic și tratament al stărilor de fond, precanceroase și a cancerului în ginecologie.

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- însușirea metodelor clinice și a manoperelor de examinare a bolnavilor oncologici;
- însușirea diagnosticului oncologic cu stadializarea procesului tumoral;
- cunoașterea metodelor moderne radioimagistice de diagnostic;
- însușirea clasificării citohistopatologice ale tumorilor;
- însușirea tratamentului chirurgical al bolnavilor oncologici;
- însușirea tratamentului chimioterapic al bolnavilor oncologici;
- însușirea tratamentului radioterapic al bolnavilor oncologici;
- însușirea metodelor profilactice în oncologie;
- studiul elementelor de pronostic în rezultatul tratamentului combinat și complex al bolnavilor oncologici.

La nivel de aplicare:

- însușirea metodelor de examinare clinică (palparea și puncția ggl periferici, percuția și palparea abdomenului, efectuarea tușeului vaginal și rectal și etc.);
- cunoașterea și interpretarea datelor radioscopice și radiografice, a tomografiei computerizate,
- RMN, scintigrafiilor, datelor endoscopice, laparoscopice, citohistopatologice etc.;
- efectuarea metodelor chirurgicale ale colului uterin (biopsia colului uterin, diatermocoagularea,
- diatermoconizarea, criodistrucția, tratament cu laser);
- efectuarea raclagului fracționat al uterului
- participarea activă în operațiile oncoginecologice în calitate de asistent nr. 1 – 2;
- cunoașterea și participarea în tratamentul combinat și complex al bolnavilor oncoginecologi;
- cunoașterea schemelor tratamentului chimio- și radioterapic;
- participarea în studiul rezultatelor imediate și la distanță ale tratamentului bolnavilor oncoginecologi.
- supravegherea și evaluarea rezultatelor tratamentului chimioterapic.
- studiul complicațiilor tratamentului radioterapic, profilaxia și tratamentul lor;

I. TUMORILE COLULUI UTERIN

a. Procesele de fond al colului uterin

1. Clasificarea: clinico-morfologică, citologică. Tabloul clinic
2. Procesele hiperplazice ce sunt cauzate de dereglările hormonale.
3. Procesele inflamatorii. Procesele posttraumatice. Rolul HPV și herpes virus

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 97/115

4. Metodele de diagnostic: examenul cu valvel, colposcopic, cervicocolposcopic, citologic, histologic. Metodele de tratament: medicamentoasă, chirurgicală, hormonală. Complicațiile în tratamentul proceselor de fond.

b. Afecțiunile precanceroase ale colului uterin.

1. Clasificarea contemporană a stărilor precanceroase ale colului uterin.

- c. **Formațiunile benigne ale colului uterin:** tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul, examenul profilactic.

II. CANCERUL COLULUI UTERIN

1. Datele statistice și epidemiologice. Morbiditatea și mortalitatea. Factorii de risc.
2. Particularitățile biologice: **formele anatomice de proliferare**, localizare, structură morfologică, gradul de invazie, metastazare.
3. Clasificarea: TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010. Clasificarea histologică.
4. Tabloul clinic: cancerul preinvaziv, microcarcinomul, cancer invaziv.
5. Diagnosticul: formelor preclinice (cancerul preinvaziv, preinvaziv cu o invazie inițială și microcarcinoamele).
6. Cancerul invaziv: examen rectovaginal, citologic, histologic, imunologic.
7. Metodele de diagnostic care precizează extinderea procesului: limfografia, pneumopelviografia, urografia excretoare, renografia, examen cu izotopi radioactivi a ficatului și a oaselor scheletice, radiografia cutiei toracice, cistoscopia, rectoromanoscopia, TC, RMN.
8. Diagnosticul diferențial al cancerului colului uterin: cu afecțiunile pretumorale, cu formațiuni benigne, cu tuberculoza și sifilis (lues)l.
9. Tratamentul: chirurgical, radiant, combinat, complex, asociat. Intervenții chirurgicale. Complicații intraoperatorii. Complicații imediate sau îndepărtate și mortalitatea.
10. Tratamentul radiant. Pregătirea pentru terapia radiantă: topometrică și dozimetrică. Principii de determinare a dozelor în terapia radiantă. Metodica iradierii la distanță (telegamaterapia). Metodele de iradiere intracavitară(brahiterapia). Ritmul de iradiere, dozele sumare și unice în tratamentul radiant asociat. Terapia radiantă combinată (terapia pre- și postoperatorie). Terapia radiantă în cazul recidivelor și metastazelor. Reacțiile și complicațiile în terapia radiantă.
11. Profilaxia și tratamentul cancerului colului uterin în asociere cu: graviditatea, miomul uterin, tumorile ovarelor, proceselor inflamatorii ale anexelor uterine.
12. Particularitățile tratamentului cancerului bontului cervical. Alegerea metodei de tratament a cancerului preinvaziv și microinvaziv a colului uterin în dependență de vârstă, localizare, profunzimea invaziei incipiente.
13. Tratamentul complex (chirurgical, radioterapic, chimioterapic) al cancerului colului uterin. Preparatele antitumorale. Complicații în tratamentul medicamentos și profilaxia lor.
14. Pronosticul și rezultatelele tratamentului: chirurgical, radiant, combinat, complex, asociat. Expertiza medicală a capacității de muncă și reabilitarea bolnavelor.
15. Alte tumori maligne ale colului uterin (carcinomul, corionepiteliomul). Tabloul clinic. Metodele de diagnostic. Tratamentul: chirurgical, radiant, chimioterapic, combinat și complex.

III. TUMORILE CORPULUI UTERIN

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 98/115

1. Datele statistice, epidemiologia: morbiditatea, mortalitatea. Factorii de risc în cancerul endometrial.
2. Particularitățile biologice: formele anatomice de proliferare, localizarea, structura morfologică, gradul de invazie.
3. Clasificarea: TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010.
4. Tabloul clinic al cancerului endometrial. Modificări în parametru.
5. Metodele de diagnostic al cancerului primar al corpului uterului. Metodele ce precizează extinderea cancerului endometrial. Diagnosticul diferențial.
6. Principiile generale de tratament: chirurgical, radiant, chimioterapic, combinat, complex, asociat. Principiile de selectare individuală a metodei de tratament în dependență de: stadiul tumorii, localizarea tumorii, structura histologică, vârsta, boală asociată. Pregătirea bolnavilor pentru operație.
7. Intervenții chirurgicale în cancerul uterin. Supravegherea bolnavilor în perioada postoperatorie..
8. Tratamentul radiant: indicațiile pentru tratamentul radiant combinat, metodele de iradiere intracavitară (brahiterapia), ritmul de iradiere, dozele unice și sumare, terapia radiantă în cadrul metodei combinate de tratament, gamaterapia postoperatorie de la distanță în regim static și mobil, indicații pentru terapia radiantă postoperatorie și executarea acestui procedeu în dependență de extinderea procesului, localizarea tumorii, structura histologică și boala asociată, tratament radical paliativ, tratamentul recidivelor și metastazelor, reacții și complicații în terapia radiantă, profilaxia și tratamentul lor .
9. Tratamentul hormonal. Pronosticul și rezultatele tratamentului: hormonal, chirurgical, radiant, chimioterapic, combinat, complex.
10. Expertiza medicală a capacității de muncă și reabilitarea bolnavilor.

IV. SARCOMUL UTERIN

1. Datele statistice, epidemiologice (morbiditate, mortalitate).
2. Particularitățile biologice: formele de proliferare, localizare, clasificarea histologică. Metastazarea: hematogenă, limfogenă, prin continuitate, de implantare.
3. Tabloul clinic în dependență de: localizarea tumorii, gradul de diferențiere a tumorii.
4. Diagnosticul sarcomului uterin, al recidivelor și metastazelor. Diagnosticul diferențial.
5. Principiile de tratament: chirurgical, chimioterapic, radioterapic, combinat și complex. Tratamentul chirurgical al metastazelor unice din plămîni. Terapia radiantă paliativă postoperatorie. Rezultatele tratamentului sarcomului uterin și pronosticul.
6. Expertiza medicală a capacității de muncă și reabilitarea bolnavilor.

V. TUMORILE TROFOBlastice

1. Datele statistice: morbiditate, mortalitate.
2. Clasificarea: clinică, histologică.
3. Particularitățile biologice: histogeneza, hormonoactivitate, imunodependență. Căile de metastazare.
4. Tabloul clinic (mola hidatiformă, corionepitelioma).
5. Metodele de diagnostic. Diagnosticul diferențial al tumorilor trofoblastice.
6. Principiile de tratament a coriocarcinomului: chirurgical, chimioterapic, radioterapic, combinat și complex. Intervenții chirurgicale: operațiile radicale, operațiile paliative. Tratamentul radioterapic al coriocarcinomului și metastazelor.
7. Tratamentul chimioterapic al coriocarcinomului uterin, recidivelor și metastazelor: mono- și polichimioterapia, rezultatele mono- și polichimioterapiei. Reacțiile adverse și complicațiile.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 99/115

8. Hormonoterapia coriocarcinomului. Rezultatele tratamentului coriocarcinomului în dependență de metoda de tratament și stadiul de extindere. Pronosticul. Supravegherea în condiții de dispensar al bolnavelor tratați de tumori trofoblastice.
9. Expertiza medicală pentru aprecierea capacității de muncă și reabilitarea bolnavelor.

VI. TUMORILE ANEXELOR UTERINE. TUMORILE OVARIENE

1. Tumori benigne ale ovarelor. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
2. Tumori maligne ale ovarelor. Datele statistice și epidemiologia tumorilor ovariene. Morbiditatea, mortalitatea.
3. Factorii și grupele de risc. Clasificarea: clinică, OMS, TNM conform AJCC, ediția a 7-a, 2010. Particularitățile biologice: diversitatea histogenezei și formelor morfologice, particularitățile metastazării conform cavităților seroase. Tabloul clinic.
4. Metodele de diagnostic: Laborator - imunologice, citologice, radiologice - TC, USG angiografia, endoscopice. Diagnosticul tumorilor ovariene hormonalactive (feminizante, masculizante). Diagnosticul tumorilor ovariene maligne la copii. Diagnosticul diferențial.
5. Principiile generale de tratament: metoda chirurgicală, chimioterapică, radioterapică, combinată, complexă.
6. Tratamentul chirurgical: operații radicale, operații paliative, tratamentul recidivelor și metastazelor, complicațiile operaționale și postoperatoriale, letalitatea.
7. Tratamentul chimioterapic: mono- și polichimioterapie pre- și postoperatorie, mono- și polichimioterapie de profilaxie și de susținere, chimioterapia recidivelor și metastazelor, reacțiile și complicațiile cauzate de administrarea preparatelor chimioterapeutice.
8. Radioterapia în tratamentul cancerului ovarian recidivant și metastatic. Rezultatele tratamentului. Pronosticul. Expertiza medicală a capacității de muncă și reabilitarea bolnavelor.

VII. TUMORILE TROMPELOR UTERINE

1. Tumori benigne. Metodele de diagnostic și tratament ale trompelor uterine.
2. Tumori maligne. Datele statistice. Morbiditatea, mortalitatea. Particularitățile biologice: forma de proliferare, localizarea, structura morfologică, metastazarea. Clasificarea clinică a cancerului trompelor uterine.
3. Clasificarea: TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010.
4. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic: citologic, histologic, endoscopic, radiologic.
5. Diagnosticul diferențial cu: anexită, tumorile ovariene, tumorile intestinale, graviditatea extrauterină.
6. Principiile generale de tratament a cancerului trompelor uterine: chirurgical, chimioterapic, combinat. Rezultatele tratamentului și pronosticul.
7. Expertiza medicală a capacității de muncă și reabilitarea bolnavelor cu cancer a trompelor uterine.
8. Alte tumori maligne ale trompelor uterine. Tumori metastatice (din alte organe). Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.

VIII. TUMORILE ORGANELOR GENITALE EXTERNE ȘI ALE VAGINULUI

1. Tumori benigne vulvare. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
2. Stările de fond ale organelor genitale externe (crauroza, leucoplazia). Clasificarea: clinică, histologică. Etiopatogenie. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
3. Stările precanceroase ale vulvei: Tabloul clinic a cancerului preinvaziv, Eritroplazia Queyrat, Boala Paget, Boala Bowen. Metodele de diagnostic. Diagnosticul diferențial.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 100/115

4. Cancerul organelor genitale externe. Datele statistice și epidemiologice. Particularitățile biologice: forma anatomică de proliferare, localizarea, structura morfologică, gradul de invazie. Metastazarea.
5. Clasificarea: TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010.
6. Principiile de tratament: tratamentul chirurgical, tratamentul radioterapic al cancerului primar, recidivelor și metastazelor, tratamentul chimioterapic, tratamentul combinat și complex, crioterapia, diatermoexcizia și diatermocoagularea, tratamentul cu laser.
7. Rezultatele tratamentului în dependență de metoda terapeutică, stadiul afecțiunii și localizarea tumorii.
8. Expertiza medicală a capacității de muncă și reabilitarea bolnavelor cu cancer vulvar.
9. Melanomul organelor genitale externe. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.

IX. TUMORILE VAGINULUI

1. Tumori benigne ale vaginului. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
2. Cancerul vaginului. Epidemiologie și datele statistice. Morbiditate, mortalitate. Clasificarea: TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010.
3. Particularitățile biologice: formele de proliferare, localizarea, structura histologică a tumorii. Tabloul clinic.
4. Diagnosticul cancerului primar al vaginului: colposcopic, citologic, histologic.
5. Tabloul clinic și diagnosticul cancerului vaginal metastatic. Diagnosticul diferențial.
6. Principiile de tratament: chirurgical, radioterapic, chimioterapic. Terapia radioterapică asociată. Tratamentul radioterapic al recidivelor și metastazelor.
7. Reacții și complicații în tratamentul radioterapic. Rezultatele tratamentului în dependență de stadiul extinderii și metoda de tratament.
8. Expertiza medicală a capacității de muncă și reabilitarea bolnavelor cu cancer a vaginului.
9. Particularitățile tabloului clinic și tratamentul tumorilor maligne a vaginului la copii.

PLANUL TEMATIC

Nr.	Tematica	Cur s	Seminar	Lucrări practice	Activitate clinică	Total
1.	Evoluția oncoginecologiei ca specialitate. Organizarea serviciului oncoginecologic în RM. Etiologia și patogeniza cancerului organelor reproductive la femei.	2	2	2	4	8
2.	Cancerul colului uterin. Factorii de risc, stările de fond. Clasificarea contemporană a stărilor precanceroase ale colului uterin. Clinica. Diagnosticul. Tratamentul. Profilaxia.	5	5	15	22	44
3.	Cancerul corpului uterin. Stările de fond și precancerele. Clinica. Diagnosticul. Tratamentul. Profilaxia.	3	3	17	26	52
4.	Tumori ovariene și ale trompelor	3	3	16	24	48

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 101/115

	uterine. Clinica. Diagnosticul. Tratatamentul.					
5.	Mola hidatiformă și corioncarcinomul. Clinica. Diagnosticul. Tratatamentul. Pronosticul.	2	2	8	12	24
6.	Cancerul vulvei și al vaginului. Factorii de risc, stările precanceroase. Clinica. Diagnosticul. Tratatamentul.	4	4	14	20	40
7.	Cancerul organelor reproductive la femei și graviditatea. Oncoginecologia infantilă.	2	2	7	10	20
8.	Cancerul glandei mamare în practica oncoginecologiei.	1	1	5	8	16
9.	Cancerul gastric și al intestinului gros în practica oncoginecologiei.	1	1	5	8	16
10.	Tumori maligne primare multiple ale organelor reproductive la femei. Reabilitarea și tratamentul simptomatic ale bolnavilor oncoginecologici.	1	1	7	10	20
	Total	24	24	96	144	288

Deprinderi practice Diagnosticul patologiei colului uterin

1. Examenul cu specule.
2. Preluarea frotiului citologic de pe exo- și endocervix.
3. Efectuarea testului Schiller.
4. Efectuarea colposcopiei (simplă, detaliată, cromocolposcopia, colpomicroscopia).
5. Biopsia colului uterin.
6. Efectuarea DEC diatermo-coagularea (electrocoagularea) colului uterin.
7. Efectuarea DEE diatermoexciziei (electroconizarea) colului uterin.
8. Efectuarea criodistrucției în patologia colului uterin, condiloamelor vulvare.
9. Polipectomia.

Diagnosticul patologiei corpului uterin

10. Sondajul cavității uterine.
11. Raclajul diagnostic fracționat al mucoasei uterine.
12. Raclajul aspirator al mucoasei uterine.
13. Biopsie prin aspirație

Operații ginecologice mici

14. Puncția exploratorie a fornixului posterior (culdocenteza)
15. Puncția ggl limfatici (exemplu-inghinali).
16. Efectuarea paracentezei - laparacentezei
- toracacentezei

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 102/115

Operații ginecologice abdominale

17. Pregătirea preoperatorie a ginecopatelor.
18. Laparotomia mediană inferioară.
19. Laparotomia prin incizia transversală suprapubiană după Pfannenstiel.
20. Tubectomia.
21. Ovarectomia.
22. Histerectomie subtotală cu anexectomie bilaterală. Rezecția omentului.
23. Histerectomie subtotală fără anexe.
24. Exterparea uterului cu anexe.
25. Vulvectomie simplă și lărgită.

Conduita pacientelor după tratamentele specifice

26. Conduita ginecopatelor în perioada postoperatorie.
27. Conduita pacientelor cu colostome.
28. Conduita pacientelor cu complicații după tratamentul polichimioterapic.
29. Conduita pacientelor cu complicații după tratamentul ratioterapic.
30. Conduita pacientelor cu nefrostome.
31. Conduita bolnavelor în stadii terminale a bolii.

Întrebările pentru examen

1. Tumorile benigne vulvare. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
2. Cancerul vulvar - incidența, factorii predispozanți, etiopatogeneza.
3. Stările de fond ale organelor genitale externe (crauroza, leucoplazia). Metodele de diagnostic și tratament.
4. Stările precanceroase ale vulvei (cancerului preinvaziv, Eritroplazia Queyrat, Boala Paget, Boala Bowen) – diagnosticul și tratamentul.
5. Cancerul vulvar. Clasificarea TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010. Clasificarea histologică a tumorilor vulvare.
6. Cancerul vulvar. Tabloul clinic și metodele de tratament.
7. Tumorile benigne ale vaginului. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
8. Cancerul vaginului - incidența, etiopatogeneza, tabloul clinic.
9. Cancerul vaginului – Metodele de diagnostic.
10. Principiile de tratament ale cancerului vaginal: chirurgical, radioterapic, chimioterapic. Terapia radioterapică asociată. Tratamentul radioterapic al recidivelor și metastazelor.
11. Particularitățile tabloului clinic și tratamentul tumorilor maligne a vaginului la copii.
12. Procesele de fond ale colului uterin –etiopatogeneza, rolul HPV și herpes virus.
13. Metodele de diagnostic a stărilor de fond ale colului uterin.
14. Metodele de tratament a stărilor de fond ale colului uterin.
15. Clasificarea contemporană a stărilor precanceroase ale colului uterin.
16. Cancerul colului uterin. Datele statistice. Stadializarea TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010. FIGO. Tabloul clinic.
17. Cancerul colului uterin. Clasificarea histologică.
18. Diagnosticul cancerului de col uterin.
19. Cancerul colului uterin. Diagnosticul diferențial.
20. Cancerul colului uterin. Tratamentul chirurgical.
21. Cancerul colului uterin. Tratamentul R^o-terapic.
22. Cancerul colului uterin. Tratamentul chimioterapic. Profilaxia și pronosticul.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 103/115

23. Cancerul colului uterin și graviditatea. Conduita și tratamentul.
24. Datele statistice. Etiopatogenia. Factorii de risc în apariția cancerului endometrial.
25. Stările precanceroase ale cancerului endometrial. Metodele de diagnostic și tratament.
26. Cancerul endometrial. Stadializarea TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010. și FIGO.
27. Cancerul endometrial. Clasificarea histologică.
28. Cancerul endometrial. Metodele de diagnostic.
29. Cancerul endometrial. Tabloul clinic.
30. Cancerul endometrial. Metodele de tratament (chirurgicală, radioterapică). Indicații, contraindicații.
31. Cancerul endometrial. Diagnosticul diferențial.
32. Cancerul endometrial. Tratamentul chimioterapic. Profilaxia și pronosticul.
33. Sarcomul corpului uterin – tabloul clinic, diagnosticul și tratamentul.
34. Mola hidatiformă. Factorii de risc, tabloul clinic.
35. Mola hidatiformă. Metodele de diagnostic.
36. Mola hidatiformă – metodele de tratament.
37. Coriocarcinomul uterin – tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
38. Cancerul trompelor uterine. Diagnosticul diferențial cu: anexita, tumorile ovariene, tumorile intestinale, sarcină extrauterină.
39. Cancerul trompelor uterine. Tabloul clinic.
40. Cancerul trompei uterine. Principiile generale de tratament: (combinat) chirurgical, chimioterapic.
41. Tumorile benigne ale ovarelor. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic și tratament.
42. Cancerul ovarian. Incidența, factorii predispozanți, etiopatogeneza.
43. Cancerul ovarian - stadializarea TNM AJCC, ediția a 7-a, 2010 și FIGO.
44. Cancerul ovarian. Clasificarea histologică. Căile de metastazare. Particularitățile metastazării conform cavităților seroase.
45. Cancerul ovarian - tabloul clinic.
46. Cancerul ovarian. Metodele de diagnostic: imunologice, citologice, histologice, radiologice (angiografia, TC, USG), endoscopice.
47. Cancerul ovarian. Diagnosticul diferențial.
48. Tratamentul combinat (chirurgical+chimioterapic) al cancerului ovarian.
49. Cancerul ovarian. Diagnosticul și tratamentul recidivelor.
50. Cancerul rectal în practica ginecologică.
51. Cancerul glandei mamare în practica ginecologică.

Bibliografie recomandată:

1. N.Ghidirim., Gh. Țăbârnă., D. Sofroni., I. Mereuță. Atlas TNM. Ghid ilustrat de clasificare TNM/pTNM a tumorilor maligne. 2000. 371 pag.
2. Gh. Țăbârnă. Ghid clinic de oncologie. 2003. 827 pag.
3. X.Хирш., О.Кезер., Ф.Икле. Оперативная гинекология. 1999. 649 стр.
4. T. Rotaru, D. Osadci, Nicolae Ghidirim, L. Rotaru. Stările precanceroase ale colului uterin: aspecte de diagnostic și conduită. 2013. 54 pag.
5. D. Sofroni., I. Iacovlev., A. Cernîi. Particularitățile clinico-morfologice și tratamentului cancerului endometrial incipient. Chișinău. 1996.
6. D. Sofroni. Organizarea controlului profilactic oncologic al populației feminine în Republica Moldova. Chișinău, 2002 (recomandări metodice).

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 104/115

7. D. Sofroni. Tratatamentul precursorilor de cancer și al cancerului de corp uterin. Chișinău. Știința. 2006 (monografie).
8. Аксель Е.М., Козаченко В.П., Ушакова Т.И. Статистика злокачественных опухолей яичника. М., 2001.
9. Алексеева М.Л., Андреева Е.Н., Новиков Е.А. и др. Определение антигенов СА – 125, СА 19-9 и РЭА у гинекологических больных для дифференциальной диагностики и оценки эффективности оперативного лечения и последующего мониторинга // Акуш. и гин. 1995. №5. с.35-37.
10. Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. – Л.: Медицина, 1989. 464с.
11. Виницкая А. Б. Диагностика злокачественных опухолей яичников в ранних стадиях. В. кн.: Опухоли яичников. Иркутск. 1990. с. 90–95.
12. Винокуров В. Л. Лучевая терапия у больных раком яичников. Практическая онкология. 2000. № 4. с. 38-41.
13. А. М. Гранов., В. Л. Винокуров. Лучевая терапия в онкогинекологии и онкоурологии. 2002. 350 стр.
14. Жордания К. И. Некоторые аспекты хирургического лечения рака яичников // Практическая онкология. 2000. № 4. с. 19-24.
15. Dondiu Iu., Valuța D., Tabuica U., Anisie A., Zătac T., Rotaru T. și alții. Standardul național al procedurilor operaționale privind screeningul cervical. Chișinău, 2015. 82 p.
16. Protocol Clinic Național „Cancerul ovarian”
17. Protocol Clinic Național „Cancerul endometrial”
18. Protocol Clinic Național „Cancerul colului uterin”
19. Protocol Clinic Național „Cancerul vulvar”.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 105/115

MODULUL

UROLOGIE

Durata instruirii: 2 săptămâni – 72 ore

I. PARTEA GENERALĂ

Scopul instruirii: familiarizarea rezidenților specialitatea Obstetrică și ginecologie cu cele mai importante afecțiuni ale sistemului urinar și genital masculin, precum și cu patologiile de interferență între specialitatea de Urologie și Ginecologie: patologiile acute infecțioase, pilonefrita acută la gravide, cistita acută, fistulele urogenitale, ureterul ginecologic, cuplu infertil; cu metodele moderne de diagnostic și tratament al acestora; obținerea cunoștințelor teoretice și abilități practice necesare pentru diagnosticul oportun și tratamentul corect al pacientelor cu urgențe urologice.

II. PARTEA SPECIALĂ

1. Noțiuni de semiologie și metode de investigații și tratament în urologie. Examinarea uro-nefrologică la femei. Examinarea clinică: inspecția, palparea, percuția. Examinarea de laborator. Examenul general al urinei: recoltarea urinei, constante fizico-chimice clinice și modificările lor în timpul sarcinii, explorarea funcției renale în sarcină. Metodele instrumentale (cistosopia, ureterosopia, cateterizarea vezicii urinare și rinichiului): instrumental urologic, regulile manipulațiilor urologice în sarcină. Metodele imagistice (radiologice, radioizotopice, sonografice, RMN): indicații și contraindicații în timpul sarcinii. Pregătirea pentru investigații radiologice. Complicații, profilaxia și tratamentul lor.
2. Malformațiile aparatului uro-genital. Conduita medicală a gravidei cu malformații urogenitale. Elemente de embriogeneză. Dezvoltarea rinichiului, căilor urinare, gonadelor. Anatomia topografică și fiziologia organelor urinare feminine. Modificările morfologice și funcționale ale rinichilor și căilor urinare în sarcina normală. Anomaliile rinichiului: anomaliile de număr; anomaliile de structură și volum; anomaliile de formă și fuziune; anomaliile de poziție. Ptoza renală. Anomaliile ureterului: atrezia ureterului; duplicitate ureterală; deschiderea ectopică a orificiului ureteral; ureterul retrocaval; ureterocelul; megaureterul congenital; refluxul vezico-ureteral. Anomaliile vezicii urinare: extrofia; persistența uracăi; contractura colului vezical. Anomaliile uretrei: duplicitatea, stricturile, valvule, diverticule, hipospadias, epispadias.
3. Infecțiile specifice și nespecifice ale tractului uro-genital. Pielonefrita acută la gravide. Infecțiile nespecifice ale rinichilor: pielonefrita acută; pielonefrita cronică; pielonefrita xantogranulomatoasă; bacteriemia și șocul septic; nefrita interstițială și necroza papilară; abcesul renal; carbuncul renal. Pielonefrita cronică în timpul sarcinii. Tratamentul antibacterian în sarcină. Tuberculoza uro-genitală.
4. Inflamațiile specifice și nespecifice ale aparatului urogenital. Cistita acută și cronică, sindromul uretral, cistalgia. Uretrita. Diagnostic diferențiat și conduită terapeutică. Infecțiile sexual transmisibile în timpul sarcinii.
5. Litiaza urinară. Conduita terapeutică a gravidei cu litiază urinară. Teoriile litogenezei; clasificarea și structura calculilor. Litiaza urinară și sarcina. Diagnostic diferențiat. Colica renală. Tratamentul chirurgical și conservator al urolitiazii. Ureterosopia. Cateterizarea ureterului. Nefrostomia percutană. Litotriția extracorporeală. Rolul fitoterapiei în tratamentul urolitiazii la gravide.
6. Tumorile aparatului urinar. Diagnostic diferențiat. Implicații obstetricale și ginecologice. Tumorile renale și ureterale. Cancerul vezicii urinare și uretrei. Nefroblastomul (tumora Wilms).

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 106/115

Conduita obstetricală în tumorile sistemului urinar. Implicații vezico-uretrale în ginecopatii tumorale. Ureterul ginecologic. Modificările ureterale și renale în tumorile genitale feminine. Diagnostic diferențiat și conduită terapeutică.

7. Traumatismul aparatului uro-genital. Traumatism asociat urinar și genital. Traumatismele organelor urinare în timpul nașterii. Leziunile ureterale și vezicale în timpul intervențiilor chirurgicale ginecologice. Implicații vezico-uretrale după operații ginecologice. Fistulele urogenitale vezicale, ureterale, uretrale la femei. Fistule urointestinale. Diagnostic diferențiat și conduită terapeutică.
8. Evaluarea andrologică a cuplului infertil. Disarmonia sexuală. Cauzele dereglării spermatogenezei. Spermograma. Principii de tratament a infertilității masculine. Disfuncții sexuale masculine și feminine.
9. Vezica urinară hiperactivă. Noțiuni de urodinamică. Incontinența urinară. Diagnostic diferențiat. Tratament conservator și chirurgical. Incontinența urinară cu substrat anatomo-clinic urologic. Uretrocelul. Cistocelul. Incontinența urinară la efort. Prolapsul pelvipерineal și incontinența urinară.
10. IRA și IRC. Afecțiunile renale ce necesită întreruperea sarcinii. Datele generale privind IRA și IRC: etiologie; patogenie; clasificare; patomorfologie; evoluția IRA; diagnostic; tratamentul IRA și metodele de epurare extrarenale. Formele IRA: IRA postoperatorie; IRA posttraumatică și crush-sindrom; hemotransfuzii incompatibile; IRA în cadrul intoxicațiilor exogene; IRA în pierderi hidro-electrolitice severe; insuficiența hepato-renală; anuriile postrenale [urologice]. Insuficiența renală acută în practica obstetrico-ginecologică. Cauzele obstetrice și ginecologice a IRA. Insuficiența renală cronică în practica obstetrico-ginecologică. Implicații obstetrico-ginecologice în hemodializă și după transplantarea renală. Boli renale specifice sarcinii. Gestozele.

PLANUL TEMATIC

Nr.	Tema	Numărul de ore			
		Prelegeri	Seminare	Lecții practice	Activitatea clinică
1	Noțiuni de semiologie și metode de investigații și tratament în urologie.	2	1	1	3
2	Malformațiile aparatului uro-genital. Conduita medicală a gravidei cu malformații urogenitale.	-	1	1	3
3	Infecțiile specifice și nespecifice ale tractului uro-genital. Pielonefrita acută la gravide.	2	1	1	3
4	Inflamațiile specifice și nespecifice ale aparatului urogenital. Cistita acută și cronică, sindromul uretral, cistalgia. Diagnostic diferențiat și conduită terapeutică.	-	2	1	3
5	Litiază urinară. Conduita terapeutică a gravidei cu litiază urinară.	2	1	1	3
6	Tumorile aparatului urinar. Diagnostic diferențiat. Implicații obstetricale și ginecologice.	2	2	2	6

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 107/115**

	Implicații vezico-uretrale în ginecopatii tumorale. Ureterul ginecologic.				
7	Traumatismul aparatului uro-genital. Fistule urogenitale.	-	1	1	4
8	Evaluarea andrologică a cuplului infertil. Disarmonia sexuală.	2	1	1	3
9	Vezica urinară hiperactivă. Noțiuni de urodinamică. Incontinența urinară. Diagnostic diferențiat. Tratament conservator și chirurgical.	2	1	1	4
10	IRA și IRC. Afecțiunile renale ce necesită întreruperea sarcinii.	2	1	1	4
	În total 72 ore	14	12	10	
			36		36

BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Denumirea manipulației / proceduri / intervenției chirurgicale	Numărul de manipulații / operații efectuate	
	E	A
Metode de palpare a rinichilor	2	2
Percuția și palparea vezicii urinare	2	0
Cateterismul uretral (vezicii urinare) la femeie	3	1
Cateterismul uretral (vezicii urinare) la bărbat. Instalarea cateterului Foley	1	3
Recoltarea urinei pentru examinarea de laborator	2	0
Cistoscopia	1	2
Cateterizarea ureterului	0	2
Interpretarea clișeele radiologice, tomografie computerizată și rezonanță magnetică	5	5
Interpretarea imaginilor ecografice. Asistența la examenul ultrasonografic al pacientului urologic	5	5
Interpretarea examinărilor radioizotopice, a scintigrafiei renale	2	2
Îndeplinirea foilor de observație clinică a pacientului urologic	10	0
Prim ajutor în caz de colică renală	2	2
Instilarea medicamentelor în uretră și vezica urinară.	2	2
Interpretarea modificărilor patologice de laborator în maladiile urologice	10	5
Blocada după Loren-Epștein în ligamentul rotund uterin	1	2
Puncția suprapubiană a vezicii urinare.	1	2
Efectuarea cistostomiei troacare	1	2
Efectuarea cistostomiei clasice.	0	2
Schimbarea sondei de cistostomie.	1	2
Intervențiile chirurgicale în caz de incontinență de urină	0	2
Intervenții chirurgicale pe ureter.	0	3
Intervenții chirurgicale pe rinichi	0	3

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 108/115

E – efectuat, A - asistat

Bibliografia recomandată:

A. Obligatorie:

1. Urologie și nefrologie chirurgicală- red. A. Tanase. Chisinau 2005
2. Bumbu G., Bumbu A. G. Urologie. Ghid ilustrat de tehnici chirurgicale. Volumul I, II. Oradea, 2013
3. Proca E. Urologie: curs universitar/ E. Proca, L. Iliescu.- Buc. 2004
4. Metode moderne de investigație și tratament în urologie/Sub red. St. Persu.-Buc.,2003.
5. Урология: Учебник/ Под ред. Н.А.Лопаткина. - 5-е изд., перер. И доп. - М.: Гэотар-мед, 2002
6. Viorel Bucuras UROLOGY, Timișoara 2005.
7. Persu S., Ambert V., Jinga V.. Urologie pentru rezidenți. București, 2007
8. Smith's General Urology. Edition 17. Ed. Springer, 2008

B. Suplimentară:

1. Covic A. Nefrologie. Principii teoretice și practice. Iași: Ed.Demiurg 2011.
2. John Reynard, Simon Brewster, Suzanne Biers. Oxford handbook of Urology. Oxford University Press, 2013.
3. Tănase A., Cepoida P. Insuficiența renală. Monografie. Ed.Sirius. Chișinău 2009.
4. Ceban E. Tratamentul multimodal al nefrolitiazii complicate. Monografie. CEP.Medicina, Chișinău 2013.
5. Tănase A., Cepoida P., Cornea Natalia. „Insuficiența renală acută”. Protocol clinic național, Ed.”T-Par” reactualizat 2014
6. Tănase A., Popov M., Cepoida P. „Pielonefrită acută la adult” Protocol clinic național, Ed.”T-Par” reactualizat 2014
7. Tănase A., Ghicvii V., Cepoida P. „Adenomul de prostată”. Protocol clinic național, Ed.”T-Par” reactualizat 2014
8. Tănase A., Lupașco C., Cepoida P. „Traumatismul renal”. Protocol clinic național, Ed.”T-Par” reactualizat 2014
9. Tănase A., Cepoida P., Codreanu I., Gaibu S., Visterniceanu D. „Transplantul renal. Donatorul potențial în viață” Protocol clinic național, Ed.”T-Par” 2013
10. Dumbrăveanu I., Tănase A., Baluțel B., Spînu C. Protocol Clinic Național „Disfuncția erectilă”. PCN-261. Chișinău, 2016
11. Dumbrăveanu I. Noțiuni de sexologie. Sănătatea sexuală și sexualitatea umană. Indicații metodice. Chișinău 2016, p.32
12. Campbell-Walsh. Edition 10. Ed. Springer, 2012
13. Alex S. Merseburger, Markus A. Kuczyk, Judd W. Moul. Urology at a glance. Ed. Springer, 2014
14. Ben Challacombe, Simon Bott. Diagnostic Techniques in Urology. Ed. Springer, 2014
15. European Association of Urology. Pocket Guidelines. 2013 edition.
16. Alan J. Wein, Christopher Chapple Overactive bladder in clinical practice. Ed. Springer, 2012
17. Porst H., Reisman Y. The ESSM Syllabus of sexual medicine. European Society for Sexual Medicine. MEDIX, 2012

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 109/115

D. PROGRAMUL STAGIULUI PRACTIC

Anul III, IV

STAGIULUI PRACTIC RAIONAL (durata a câte – 12 săptămâni/an - 432 ore/an)

În procesul instruirii practice, medicii rezidenți își dezvoltă deprinderile practice și experiența clinică în domeniu sub tutela responsabilului universitar și a responsabilului instituțional de medici rezidenți.

Programul de rezidențiat, include în mod obligatoriu, în ultimii 2 ani de studii, stagiul medical în cadrul instituției raionale sau rurale, conform necesităților sistemului de sănătate și particularităților de pregătire în specialitate, câte 3 luni la ultimii 2 ani de studii.

Repartizarea medicilor rezidenți pentru stagiul medical în instituții este efectuată de către Universitate și supravegheată de către Ministerul Sănătății în funcție de necesitățile din sistemul de sănătate și aspectele familiale și socio-economice ale rezidenților.

Pe durata stagiului medical în instituțiile medicale rurale sau raionale, medicii rezidenți sunt salariați în cadrul instituțiilor în care inițial au fost repartizați. Administrația publică locală este obligată să asigure condițiile de activitate cât și cele sociale ale medicilor rezidenți.

La plecarea la stagiul medical, medicul rezident primește de la Decanatul Facultății de rezidențiat foaie de deplasare, unde se va viza data plecării și revenirii din stagiul de către prodecani și respectiv, șefii instituțiilor medicale unde își vor efectua stagiul. La întoarcere, pe lângă foaia de deplasare, medicul rezident va prezenta o caracteristică, la fel semnată de către medicul șef, unde va fi reflectată activitatea și comportamentul lui pe parcursul stagiului medical.

E. VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ/FARMACEUTICĂ/ STOMATOLOGICĂ (VAM/NAF/VAS)

F. Descrierea deprinderii practice, a volumul și a nivelului de însușire (A/E/I)

G. **Notă:**

H. E – efectuarea de sinestătător a deprinderilor practice;

I. A – asistarea și consultarea cu medicul în problema dată;

J. I – interpretarea problemei date.

	Deprinderea practică	Anul I	Anul II	Anul III	Anul IV
1.	Evaluarea carnetului perinatal, gravidograma	50 (I)	50 (I)	20 (I)	20 (I)
2.	Pregătirea psiho-emoțională către naștere	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
3.	Conduita nașterii fiziologice, completarea partogramei	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
4.	Palparea după Leopold	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
5.	Pelvimetria	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
6.	Aprecierea termenului sarcinii	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
7.	Aprecierea masei probabile a fătului	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
8.	Asistarea nașterii fiziologice	10 (A)	10 (A) 10 (E)	10 (E)	10 (E)
9.	Examinarea în valve a căilor de naștere	50 (A) 50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
10.	Amniotomia	10 (E)	30 (E)	10 (E)	10 (E)
11.	Amnioscopia	10 (E)	10 (E)	5(E)	5(E)

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 110/115**

12.	Suturarea lacerațiilor vaginului	30 (A) 30 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
13.	Suturarea lacerațiilor colului uterin	30 (A) 30 (E)	30 (E)	10 (E)	10 (E)
14.	Anestezie locală a perineului	30 (A) 30 (E)	50 (E)	10 (E)	10 (E)
15.	Suturarea lacerațiilor perineului gr. I-II	30 (A) 30 (E)	30 (E)	20 (E)	20 (E)
16.	Suturarea lacerațiilor perineului gr. III		10 (A) 10 (E)	5 (E)	5 (E)
17.	Înregistrarea și interpretarea CTG	100 (A) 100 (E)	100 (E)	100 (E)	100 (E)
18.	Interpretarea datelor USG	100 (A) 100 (E)	100 (E)	50 (E)	50 (E)
19.	Apresiasi semnelor de decolare a placentei	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
20.	Conduita activă a perioadei de delivrență a placentei	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
21.	Conduita pasivă a perioadei de delivrență a placentei	50 (E)	20 (E)	20 (E)	20 (E)
22.	Apresiasi involuției uterului în perioada de lăuzie	50 (E)	50 (E)	30 (E)	30 (E)
23.	Prelucrarea suturilor pe perineu	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
24.	Prelucrarea suturilor postoperatorii	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
25.	Înlăturarea suturilor postoperatorii	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
26.	Stoarcerea glandelor mamare	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
27.	Instruirea lăuzelor în igiena personală	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
28.	Operația cezariană	50(AII) 10 (AI)	20 (AI) 5 (E)	20 (AI) 5 (E)	10 (AI) 5 (E)
29.	Apresiasi gradului de risc pentru complicațiile sarcinii	50 (I)	50 (I)	20 (I)	20 (I)
30.	Apresiasi tonusului uterin și lungimii colului uterin	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
31.	Măsurarea ÎFU și CA	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
32.	Măsurarea TA la gravide	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
33.	Diagnosticul preeclampsiei	30 (I)	40 (I)	20 (I)	20 (I)
34.	Ajutorul primar în accesul de eclampsie (SIMULARE)	10	10	10	10
35.	Terapia magnezială în preeclampsia severă	20 (A) 5 (E)	10 (E)	5 (E)	5 (E)
36.	Evacuarea în perioada postpartum a conținutului cavității uterine prin vacuum-aspirație	10 (A)	10 (A) 2 (E)	2 (A) 2 (E)	2 (A) 2 (E)
37.	Evacuarea în perioada postpartum a conținutului cavității uterine prin chiuretaj	10 (A)	5 (A) 2 (E)	2 (A) 2 (E)	2 (A) 2 (E)
38.	Apresiasi prezenței sau lipsei pungii amniotice	20 (A)	50 (A) 10 (E)	10 (E)	10 (E)
39.	Apresiasi gradului de maturitate a colului uterin	50 (A) 10 (E)	50 (A) 20 (E)	10 (E)	10 (E)
40.	Versiunea internă la II făt din duplex		5 (A)	2 (E)	2 (E)

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 111/115**

			1 (E)		
41.	Asistarea nașterii în prezentație pelvină a fătului	10 (A)	10 (A) 2 (E)	2 (E)	2 (E)
42.	Conduita nașterii complicate cu distocie de umerăși	5 (A)	10 (A) 2 (E)	2 (E)	2 (E)
43.	Aplicarea perfuziei cu oxitocină și monitorizarea dinamicii travaliului	20 (A)	20 (A) 20 (E)	20 (E)	20 (E)
44.	Aplicarea ventuzei obstetricale	10 (A)	10 (A) 2 (E)	2 (E)	2 (E)
45.	Epiziotomii	20 (A)	20 (E)	20 (E)	20 (E)
46.	Epiziorafii	20 (A)	30 (E)	20 (E)	20 (E)
47.	Aprecierea stării nou-născutului după scorul Apgar	50 (E)	50 (E)	20 (E)	20 (E)
48.	Aprecierea stării nou-născutului prematur după scorul Silverman	10 (A)	10 (E)	5 (E)	5 (E)
49.	Decolarea manuală a placentei/controlul manual al cavității uterine	10 (A)	5 (E)	5 (E)	5 (E)
50.	Controlul instrumental al cavității uterine după naștere	5 (A)	2 (E)	2 (E)	2 (E)
51.	Ajutorul de urgență în inversia uterului (simulare)	3(I)	1 (I)		
52.	Tușeu vaginal la ginecopate	20 (A)	20 (E)	50 (E)	50 (E)
53.	Colectarea probelor pentru examen bacterioscopic	30 (E)	20 (E)	20 (E)	20 (E)
54.	Colectarea probelor pentru examen bacteriologic	10 (E)	10 (E)	10 (E)	10 (E)
55.	Palparea glandelor mamare	10 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
56.	Histerometrie	10 (A)	5 (E)	50 (E)	50 (E)
57.	Punctia fornixului posterior	10 (A)	2 (E)	10 (E)	10 (E)
58.	Insertia dispozitivului intrauterin	5 (A)	5 (A)	2 (E)	2 (E)
59.	Înlăturarea dispozitivului intrauterin	5 (A)	2 (E)	2 (E)	2 (E)
60.	Avotul la dorință prin vacuum-aspirație		5 (A)		5 (E)
61.	Chiuretajul diagnostic-curativ al cavității uterine	10 (A)	10 (A) 2 (E)	10 (E)	10 (E)
62.	Testele de diagnostic funcțional	10 (E)	10 (E)	20 (E)	20 (E)
63.	Aprecierea indicelui masei corporale (IMC)	30 (E)	30 (E)	50 (E)	50 (E)
64.	Aprecierea gradului de pilozitate și tipului morfologic al femeii	20 (E)	20 (E)	50 (E)	50 (E)
65.	Prelucrarea câmpului operator	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
66.	Cateterizarea vezicii urinare	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
67.	Prelucrarea preoperatorie a vaginului	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
68.	Deschiderea seromului, hematomului plagii postoperatorii	10 (A)	10 (A) 2 (E)	10 (A) 4 (E)	4 (E)
69.	Laparatomie mediană	10(A II)	10 (A I)	5 (E)	5 (E)
70.	Laparatomie dipă Pfannenstiel	10(A II)	10 (A I)	10 (A I) 5 (E)	10 (A I) 5 (E)
71.	Chistectomia	4 (A II)	4 (A I)	2 (E)	2 (E)
72.	Tubectomia	5 (A II)	5 (A I)	5 (A I) 2 (E)	5 (A I) 3 (E)
73.	Anexectomia	5 (A II)	5 (A I)	10 (A I) 2 (E)	10 (A I) 4 (E)

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 112/115

74.	Histerectomia totală	5 (A II)	5 (A I)	5 (A I) 1 (E)	5 (A I) 1 (E)
75.	Histerectomia subtotală	5 (A II)	5 (A I)	5 (A I) 1 (E)	5 (A I) 1 (E)
76.	Completarea protocoalelor operațiilor	50 (E)	50 (E)	50 (E)	50 (E)
77.	Deschiderea chisturilor glandelor Bartholini	2 (A)	2 (A)	4 (A)	4 (A)
78.	Drenarea cavității abdominale	2 (A II)	2 (A I)	2 (A I) 1 (E)	2 (A I) 1 (E)
79.	Colporafia anterioară, posterioară			4 (A) 1 (E)	4 (A) 1 (E)
80.	Operatia Manchester			2 (A) 1 (E)	2 (A) 1 (E)
81.	Miomectomia conservativă			4 (A)	2 (A) 2 (E)
82.	Aprecierea gradului de șoc hemoragic	5 (I)	5 (I)	5 (I)	5 (I)
83.	Aprecierea gradului de șoc septic	5 (I)	5 (I)	5 (I)	5 (I)
84.	Examinarea organelor genitale la fetite și adolescente	2 (A)	2 (A)	2 (A)	2 (E) E
85.	Histeroscopia				4 (A) 1 (E)
86.	Laparoscopia				10 (A) 1 (E)
87.	Colposcopia				20 (A) 10 (E)
88.	Vaginoscopia				20 (A) 10 (E)
89.	Vulvoscopia				20 (A) 10 (E)
90.	Biopsia colului uterin				5 (E)
91.	Prelevarea Pap-testului				30 (E)
92.	Completarea formularului colposcopia				20 (E)

Tabela 2

Deprinderile practice la stagiile conexe

Nr.	Denumirea deprinderilor practice	Nivelul însușirii	Volumul planificat	Volumul Executat
Anatomie topografică și chirurgie operatorie				
1.	Tehnica cateterizării venelor periferice	100%	15	
2.	Tehnici chirurgicale în laparatomie	100%	25	
3.	Tehnici chirurgicale în laparorafie	100%	30	
4.	Tehnici chirurgicale în punctia fornexului posterior	100%	15	
5.	Tehnici chirurgicale în sarcina extrauterină	100%	25	
6.	Tehnica epiziotomiei	100%	15	
Hematologie				
7.	Determinarea grupelor sangvine și factorului Rhesus	100%	25	

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 113/115**

8.	Probele de compatibilitate	100%	10	
9.	Efectuarea transfuziei de masă eritocitară	100%	5	
Farmacoterapie și farmacologie clinică				
10.	Alegerea rațională a medicamentelor potrivite	100%	30	
11.	Alegerea rațională a dozelor potrivite a medicamentelor	100%	25	
12.	Aprecierea efectului terapeutic al medicamentului	100%	35	
13.	Aprecierea testelor de laborator sub acțiunea medicamentelor	100%	15	
Anesteziologie și reanimatologie				
14.	Pulsoximetria	100%	45	
15.	Aprecierea echilibrului acido-bazic	100%	40	
16.	ECG	100%	50	
17.	Algoritme de examinare din cadrul insuficienței viscerale și sistemice	100%	5	
18.	Asistența la anestezia spinală și epidurală	100%	20	
19.	Asistența intubației orotraheale	100%	5	
20.	Tehnica electroanalgeziei	100%	2	
Chirurgie generală				
21.	Primul ajutor în caz de plăgi	100%	5	
22.	Realizarea laparacentezei	100%	3	
23.	Cateterizarea vezicii urinare	100%	25	
24.	Tratamentul chirurgical al mastitei	100%	2	
25.	Asistența la apendectomie	100%	3	
26.	Asistența la hernioplastii	100%	5	
27.	Aplicarea bandajului elastic compresiv pe extremitățile inferioare	100%	35	
28.	Tușeul rectal	100%	15	
Oncoginecologie				
29.	Diagnosticul patologiei colului uterin	100%	25	
30.	Polipectomia	100%	5	
31.	Diagnosticul patologiei corpului uterin	100%	45	
32.	Conduita pacienților după tratamente specifice	100%	30	
33.	Conduita pacienților cu colostome	100%	35	
34.	Conduita pacienților în stadii terminale a bolii	100%	25	
Urologia				
35.	Metode de palpate a rinichilor	100%	2	
36.	Percuția și palparea vezicii urinare	100%	0	
37.	Cateterismul uretral (vezicii urinare) la femeie	100%	1	
38.	Cateterismul uretral (vezicii urinare) la bărbat. Instalarea cateterului Foley	100%	3	
39.	Recoltarea urinei pentru examinarea de laborator	100%	0	
40.	Cistosopia	100%	2	
41.	Cateterizarea ureterului	100%	2	
42.	Interpretarea clișeelelor radiologice, tomografie computerizată și rezonanță magnetică	100%	5	

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 114/115

43.	Interpretarea imaginilor ecografice. Asistența la examenul ultrasonografic al pacientului urologic	100%	5	
44.	Interpretarea examinărilor radioizotopice, a scintigrafiei renale	100%	2	
45.	Îndeplinirea foilor de observație clinică a pacientului urologic	100%	0	
46.	Prim ajutor în caz de colică renală	100%	2	
47.	Instilarea medicamentelor în uretră și vezica urinară.	100%	2	
48.	Interpretarea modificărilor patologice de laborator în maladiile urologice	100%	5	
49.	Blocada după Loren-Epștein în ligamentul rotund uterin	100%	2	
50.	Puncția suprapubiană a vezicii urinare.	100%	2	
51.	Efectuarea cistostomiei troacare	100%	2	
52.	Efectuarea cistostomiei clasice.	100%	2	
53.	Schimbarea sondei de cistostomie.	100%	2	
54.	Intervențiile chirurgicale în caz de incontinență de urină	100%	2	
55.	Intervenții chirurgicale pe ureter.	100%	3	
56.	Intervenții chirurgicale pe rinichi	100%	3	

VII. METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE

Pregătirea medicilor/farmacivilor rezidenți se realizează în baza programului integrat, care include participarea la toate activitățile medicale ale departamentului/secției instituției în care se realizează formarea profesională, inclusiv în timpul serviciului de gardă de noapte/zi.

Activitatea de instruire teoretică și practică, reprezentată de baremul de manopere, proceduri, tehnici diagnostice și terapeutice, este consemnată în două documente netransmisibile, cu caracter obligatoriu, denumite carnet de note și caiet de stagiu al medicului/farmacivilor rezident.

În mod recomandabil, modulele includ prelegeri – 2-4 ore pe săptămână, seminare – 2-4 ore pe săptămână, participarea la vizita generală cu șeful catedrei (clinicii) și șeful secției – 2 ore pe săptămână, precum și la conferințele clinice și clinico-morfologice – 2 ore pe săptămână, lecții practice – 6-10 ore și activitatea clinică – 18 ore. Fiecare modul este finalizat cu colocviu diferențiat (cu notă).

VIII. METODE DE EVALUARE

1. Aprecierea volumului deprinderilor practice
2. Testarea în funcție de programul anului de studiu
3. Examen oral cu bilete în funcție de programul de studiu
4. Aprecierea publicațiilor, participării la conferințe naționale și internaționale cu postere sau prezentări orale.

NB!!! Notarea se va efectua conform standartului primit: deprinderi practice – 20%, Test – 20% , oral – 30%, nota medie pe an – 20%, activitate științifică – 1%, nota definitivă va fi suma lor.

IX. EXAMENUL DE ABSOVIRE

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 115/115

Studiile de Rezidențiat se finalizează cu susținerea examenului de absolvire, desfășurat în modul stabilit de Universitate conform Regulamentului și cu eliberarea diplomei de medic specialist, care conferă dreptul de a desfășura activitate practică independentă conform calificării obținute. La examenul de absolvire a rezidențiatului sunt admiși doar medicii și farmaciștii care au efectuat integral programul de rezidențiat. Validarea bagajului acumulat de cunoștințe (teoretice și practice) la specialitate se efectuează la finele anului 4 de studii, în cadrul examenului de specialitate.

X. LIMBA DE PREDARE:

Română